

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

OPERA

Verdiho REQUIEM jako strhující
hudební drama

ČINOHRA

KDO JE TADY ŘEDITEL?
Kdo řídí celou hru?

BALET

Nesmrtelná GISELLE
a 185 let inspirace

MUZIKÁL

CELKEM VŠEDNÍ DNY
– z New Yorku do Ostravy!

Herečka
Hana Piterková
a strojník jevištní
technologie
Jiří Blažek

ŽIJEME BĚHEM VÁNOC

EXKLUZIVNÍ
DÁRKY
PRO VAŠE
BLÍZKÉ

KAROLINA

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé,

před námi jsou dva poslední měsíce roku 2026. Skončil měsíc říjen, který nás letos obdařil i několika krásnými slunečnými dny. Dny, ve kterých září úchvatné pomíjivé barvy podzimu. Mám tyto dny velmi rád. Mám rád jedinečné světlo těchto říjnových slunečních dnů a jeho rychle pomíjivou krásu a vůni. A pak nastupuje temný měsíc listopad. Otevírají jej dva sváteční dny s jistým duchovním přesahem. Zatímco 1. listopad je svátkem Všechny svatých, následující 2. listopad je den Památky zesnulých, nazývaný též Dušičky. Jisté předznamenání těchto svátků možná přinesla 15. října i první letošní premiéra našeho operního souboru. Scénické provedení velkolepého díla Giuseppe Verdiho *Requiem*. Scénická podoba tohoto monumentálního geniálního opusu je dílem režijního dua SKUTR. Do této mše za zemřelé vnášejí tvůrci přes všechny dramatické a tragické momenty ve svém vyznění závěrečný pocit naděje. To vše je umocněno vynikajícím hudebním nastudováním hudebního ředitele naší opery Marka Šedivého. Skvělé výkony sólistů, orchestru, sboru i tanečníků přispěly ke vzniku mimořádné inscenace, kterou si rozhodně nenechte ujít! A věřím, že má sílu oslovit i ty, kteří běžně operu nevyhledávají.

Koncem letošního listopadu zazáří první jasná svíce na adventním věnci. Je příslibem naděje a radostné zvěsti Vánoc. Listopad a prosinec jsou měsíce, ve kterých denního světla ubývá. A venku jsme až příliš dlouho ráno i až příliš brzo od pozdního odpoledne obklopení tmou. O to více září světla z našich divadel. Jsou to měsíce divadlům velmi příznivé. A to i u nás. Vážíme si toho. Letos se v nich můžeme těšit na celkem tři premiéry nových děl. Vedle nového nastudování oblíbené baletní klasiky, kterou je *Giselle* v Divadle Antonína Dvořáka, přibude

do Divadla „12“ komorní americký muzikál *Celkem všední dny* – navíc v české premiéře. A od prosince se můžeme v Divadle „12“ ptát: *Kdo je tady ředitel?* A kdo? Nechte se překvapit! Během listopadu a prosince si u nás můžete vybírat z celkem 36 titulů všech žánrů. To není málo!

Z titulní strany tohoto časopisu Vás k jeho čtení zvou nejmladší členka našeho činoherního souboru Hana Píterková a strojník Divadla Antonína Dvořáka Jiří Blažek. Hanička, jak jste si určitě všimli (pokud ne, vraťte se prosím k titulní straně :-)) nám tam trochu visí ve vzduchu. Ještě se na nás krásně usměje, než zmizí ve výšinách provaziště. Touto scénou končí i mimořádně silná inscenace *Velryby*, ve které Hanička, která zde nese jméno Ellie, levituje ve výšinách daleko vyšších. A proč a kam letí? A co tento poetický, překvapivý konec hry, která se až do této chvíle odehrává v jednom pokoji, znamená? Pokud chcete vědět proč a poznat tento příběh, přijďte do Divadla Antonína Dvořáka. K těmto výšinám by se Hanička (teď nemyslím ty výšiny herecké) nedostala bez pomoci strojníka Jiřího Blažka či jeho strojnických kolegů, kteří mají ten večer službu. Divadlo i každé představení jsou výsledkem kolektivního úsilí. Divadlo – to nejsou jen lidé, kteří jdou vidět na jevišti. Ale všichni, co se na kvalitním – pokud možno bezchybném (tak zní absolutní cíl) – chodu divadla podílejí. Jsou stejně důležití, jejich část je nedílnou součástí celku. A část z nich Vám budeme i v této sezóně takto představovat.

Ani ta prodlužující a všeobjímající tma, kterou nám přináší čas sychravého pozdního podzimu, není nekonečná a rozhodně nás nepohltně celá. Letos, v pondělí 21. prosince ve 21:49, ve chvíli zimního slunovratu, přebírá svou vládu zima a postupně nám začne každým dnem světlo ze tmy ukrajovat. Letos, den po poslední adventní neděli, aby se před námi rozzářila světla radostné zvěsti Vánoc. To světlo, které ve tmě svítí a tma jej nepohltila a nepohltil! A věřím a doufám, že do této naděje přispíváme i my životem a bohatým děním Národního divadla moravskoslezského.

Přeji vám, navzdory podzimní tmě, krásné a naplněné dny plné světla. Dny posledních dvou měsíců roku a dobrý vstup do nového roku 2027.

Těším se na vás v našich-Vašich divadlech. A tak raději zopakují: během

listopadu a prosince si u nás v Národním divadle moravskoslezském můžete vybírat z celkem 36 titulů všech žánrů. A to přece není málo!

Srdečně

Jiří Nekvasil

PREMIÉRY

LISTOPAD – PROSINEC 2026

MUZIKÁL

6. listopadu 2026 / Divadlo „12“

Adam Gwon

**CELKEM
VŠEDNÍ DNY**

BALET

12. listopadu 2026 / Divadlo Antonína Dvořáka

Adolphe Charles Adam

GISELLE

ČINOHRA

19. prosince 2026 / Divadlo „12“

Lars von Trier

**KDO JE TADY
ŘEDITEL?**

Národní divadlo moravskoslezské
ve spolupráci s Českým rozhlasem
Ostrava Vás zve na debat

**DOSTOJEVSKIJ
+ PROKOFJEV
= HRÁČ**

*Spalující hráčská vášeň jako strhující
expresivní operní gesto*

O pozoruhodné opeře *Hráč* Sergeje Prokofjeva a její literární předloze budou
hovořit rusista Jan Vorel, muzikolog
Jan Špaček, dirigent Marek Šedivý
a režisér inscenace Jiří Nekvasil

25. listopadu 2026 v 19.00 hodin
STUDIO 1 Českého rozhlasu Ostrava,
Dr. Šmerala 2, Ostrava 1

Ostrava
Český rozhlas

Vstup volný!

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úrovní se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka

Divadlo bylo postaveno v novobaročném stylu podle návrhu vídeňského architekta Alexandra Grafa v roce 1907. Do roku 1919 v něm hrál pouze německý soubor a čeština v této budově zazněla poprvé až v roce 1919, kdy zde začalo hrát Národní divadlo moravskoslezské. Během druhé světové války utrpěla budova bombardováním a byla nutná rekonstrukce.

V roce 1948 bylo divadlo přejmenováno na Divadlo Zdeňka Nejedlého a v 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu: novobaroční prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí, kterou můžeme vidět dodnes. Od roku 1990 nese tato budova název Divadlo Antonína Dvořáka. Při rekonstrukci v letech 1999–2000 došlo také k uzavření loubí před hlavním vstupem, které je dnes součástí interiéru.

Dominantními barvami interiéru jsou červená, bílá a zlatá. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště divadla po rekonstrukci na přelomu tisíciletí pojme 517 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona

Původně český Národní dům byl postaven v roce 1894 podle projektu Josefa Srba v novorenesančním stylu. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české ostravské profesionální divadlo. Když bylo v roce 1919 založeno Národní divadlo moravskoslezské, přesunulo se zpět do budovy Městského divadla. Po okupaci Československa se do Městského divadla vrátili Němci a Češi se přesunuli do Národního domu, který musel být zásadně zrekonstruován.

Po druhé světové válce byla budova přejmenována na Lidové divadlo (1945), od roku 1954 nese název Divadlo Jiřího Myrona. Zásadním datem byla noc ze 6. na 7. prosince 1976, kdy divadlo vyhořelo. Po rozsáhlé rekonstrukci a dostavbě bylo opět otevřeno v roce 1986. Na podzim roku 2017 započala další rozsáhlá rekonstrukce DJM, která byla dokončena na jaře 2019.

Dominantní barvou interiéru divadla je okrová a hlediště disponuje kapacitou 615 diváků. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikálu, účinkuje zde rovněž činoherní a baletní soubor.

Divadlo „12“

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna.

Divadlo tvoří dva prostory – mimo divadelní sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie byl architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM i pro další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů.

ADVENT a VÁNOČNÍ SVÁTKY s Národním divadlem moravskoslezským

ADVENTNÍ SOBOTY A NEDĚLE

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

28. 11.	VELRYBA	18.30	Č
29. 11.	HRÁČ	15.00	O
5. 12.	MOJŽÍŠ A FARAON aneb Přechod Rudého moře	18.30	O
13. 12.	ŽULULUM	16.00	Č
19. 12.	REQUIEM	18.30	O
20. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	16.00	B

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

28. 11.	ELISABETH	18.30	M
29. 11.	ELISABETH	16.00	M
5. 12.	ZKOUŠKA ORCHESTRU	18.30	Č
6. 12.	DONAHA! (Hole dupy)	16.00	Č
12. 12.	TESTOSTERON	18.30	Č
13. 12.	JESUS CHRIST SUPERSTAR	16.00	M
19. 12.	ELISABETH	18.30	M
20. 12.	MAMMA MIA!	16.00	M

DIVADLO „12“

29. 11.	O LÍNÉ BABIČCE	11.00 a 16.00	Č
5. 12.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
6. 12.	O LÍNÉ BABIČCE	10.00	Č
12. 12.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
19. 12.	KDO JE TADY ŘEDITEL?	19.00	Č

VÁNOČNÍ SVÁTKY

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

25. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	17.00	B
26. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	17.00	B
27. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	17.00	B
28. 12.	ŽULULUM	18.30	Č
29. 12.	RUSALKA	18.30	O
30. 12.	TURANDOT	18.30	O
31. 12.	REVIZOR	17.00	Č

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

25. 12.	MAMMA MIA!	17.00	M
26. 12.	MAMMA MIA!	17.00	M
27. 12.	DONAHA! (Hole dupy)	17.00	Č
28. 12.	JESUS CHRIST SUPERSTAR	18.30	M
29. 12.	ZKOUŠKA ORCHESTRU	18.30	Č
30. 12.	TESTOSTERON	18.30	Č
31. 12.	CHICAGO	17.00	M

OPERA • ČINOHRA • BALET • MUZIKÁL

OBSAH

- 6 Tohle divadlo byl můj sen
- 7 Autority beru, ale jsem i trochu rebel
- 10 Příběh Karla Melichara Skoumala

OPERA

- 13 REQUIEM: Verdiho monumentální hudební chrám
- 15 Pohledem dirigentů
- 16 OBERON: znovuoobjevený poklad vídeňské opery
- 18 Gratulace operním jubilatům

ČINOHRA

- 21 Korporátní svět v Divadle „12“
- 24 Když diriguju, vždy se snažím být součástí orchestru
- 26 Derniéra HORNICKÝCH VDOV

BALET

- 29 Tajemství nesmrtelnosti baletu GISELLE
- 30 Maria Carla Ognisanto: Giselle je mi v mnohém podobná
- 32 Jacopo Godani: duch rock-and-rollu na špičkách
- 34 Vánoční kouzlo LOUSKÁČKA míří opět do Bonnu

MUZIKÁL

- 37 Podzim plný muzikálových úspěchů
- 38 Čtyři mladí lidé, jeden pulzující New York
- 40 Kde končí Jekyll a začíná Hyde?

ATELIÉR NDM

- 42 Ateliér pro všechny generace

NDM EXTRA

- 44 Kulturní zážitky na závěr roku

Z ARCHIVU

- 45 Vzpomínky na Věru Novákovou Bezouškovou a Štěpánku Ranošovou
- 46 Můj bohémský život, můj osud zpěvačky
- 48 Balet a tanec před kamerou

PROGRAM LISTOPAD A PROSINEC 2026

Národní divadlo moravskoslezské

ndm ostrava

Národní divadlo moravskoslezské

ndm.ostrava

www.ndm.cz

HANA PITERKOVÁ

Nejvíc sama sebou jsem, až když jsem někým jiným

Kdy naposledy jste chtěla být raději v zákulisí než na jevišti?

(Rozesměje se.) Včera večer. Ztratily se nám peníze, o kterých hrajeme v inscenaci *Kardinální chyba*. Kolega Kuba Samlík otevřel jeden šuplík, druhý šuplík, třetí šuplík, ještě se podíval pod stůl a... nebyly. Na zemi pak našel nějaké dvě bankovčky, takže místo třiceti tisíc jsme hráli s dvěma eury. Chtělo se mi hodně smát.

V čem je největší rozdíl mezi tím být studentka herectví a být mladá herečka v angažmá?

Ve škole je větší prostor pro soustředění, v divadle se nečeká. Není čas ztrácet čas. Starší kolegové mají tolik zkušeností, že si nemusí na každé zkoušce rvát vlasy, aby jim to vyšlo na premiéře, ale já jsem ještě ve věku, kdy se musím při zkoušení pořádně zapotit.

Musíte pořád ještě dokazovat, že si své místo na jevišti zasloužíte?

Nejvíc sobě. Zvenčí jsem se setkala především s podporou, ale vnitřně jsem na sebe hodně přísná. Naštěstí mám teď šatnu se Sabinkou Muchovou, kterou by měla mít v šatně každá mladá herečka. Pořád mi říká, že dokonalost není na jevišti to zajímavé, že jde hlavně o autentičnost.

V čem jste si ve škole hodně věřila a divadlo vám ukázalo něco jiného?

Spíš to bylo naopak. Nevěřila jsem si a tady přišla podpora. Na druhou stranu, na co jsem spoléhala, bylo slovo. Na škole jsme hodně pracovali se slovem – pochopit text a předat ho dál, až jsem někdy sklouzávala k deklamačnímu stylu. Tady mě učí ho rozřízt. Ponechat si důležitost slova, ale zároveň do něj přinést něco živého, nečekaného.

Jakou nejčastější připomínku jako herečka dostáváte?

Že jsem urputná. (Rozesměje se.) Mně se dokonce při zkoušení *Idiota* zasekla čelist. Takže ta ze školy nabytá schopnost dobré mluvy se dost vytratila, protože mám s čelistí doted problém. Chodím i na rehabilitace. Mám prý opotřebovaný kloub. To mě z té urputné snahy bohužel usvědčuje. (Rozesměje se.)

A ta urputnost vychází z čeho?

To nevím. Možná... možná je to tím, že hraní je pro mě velké vystupování z komfortní zóny. Přitom divadlo je pro mě vašeň.

Urputná vašeň?

(Rozesměje se.) Někdy něžnější, někdy urputnější. Přináší všemožné výkyvy. Třeba jsem vůbec nevěděla, jak tady s vámi

dneska budu mluvit, protože v rozhovorech, které poslouchám nebo čtu, se herci často hodně prožívají. A já naprosto chápu proč. Žijeme v bublině a často nevidíme, jak náročná jsou jiná povolání, která přitom nemají tolik validace zvenku.

V čem si nejvíc nevěříte?

Vy jste nějak vycítila, že to je moje téma. (Rozesměje se.) Vždycky jsem bojovala se vzhledem. Taky mi chybí spousta znalostí a mám strach se vyjadřovat k některým tématům, když vím, že nevím všechno. Což ale nebudu vědět nikdy. A nevím, jestli chci na sebe prozradit, že jsem měla jako malá spoustu tiků. Od té doby je pro mě těžké být viděna. A už se prožívám! (Rozesměje se.)

Herectví je pro vás výstup z komfortní zóny a je těžké být viděna – tak proč jste herečka?

Protože o takový výstup z komfortní zóny stojím. A líbí se mi, jaké otázky můžu na divadle spolu s kolegy otevírat. První roky na konzervatoři pro mě byly v tomto směru náročné. Hodně jsem se potýkala sama se sebou a už jen vystoupit na jeviště a ukázat, jakým způsobem nahlížím na věci skrz nějakou etudu nebo později roli, mě stálo hodně sil. A myslím, že tenhle boj úplně nezmizí. Zejména při zkoušení, kdy člověk tvoří něco z ničeho. Ale potom se mi to vrací při reprízách, při samotném hraní. Tehdy se cítím být nejvíc sama sebou – až jsem někým jiným.

Či názor má pro vás v současnosti největší váhu?

Herecky to budou lidé z naší čtyřky spolužáků, kteří jsme do činohry NDM nastoupili současně. Stále zůstávají i mí pedagogové Peter Gábor a Alena Sasínová. Zároveň se mi ale podařilo dát důvěru i našemu šéfovi a dramaturgům. A potom samozřejmě rodina. To je pro mě základ.

Vaši rodiče vás prý velmi podporují. V čem se s nimi neshodnete?

Málo uklízím. (Rozesměje se.) A taky v tom, že bych chtěla, aby si víc dopřáli, víc si užívali. Krásně se o nás starají, o mě a moje dva bráchy. Ale přála bych jim víc vlastního prostoru a méně nás. (Rozesměje se.)

Postavy, do kterých jste aktuálně obsazena, mají velmi problematické zázemí a jsou psychologicky náročné. Pomáhá, když herec podobné věci zná z vlastního života, nebo je lepší mít v osobním životě klid a tím i vnitřní soustředění na práci?

No, to záleží. Přestože mám opravdu krásné zázemí, nemůžu říct, že bych bolest nezažila. Takže je z čeho vycházet. Navíc když

Pokračování rozhovoru na straně 8

JIŘÍ BLAŽEK

Nejvíc sám sebou jsem v divadle

Kdy naposledy jste chtěl být raději na jevišti než v zákulisí?

Zrovna teď u *Revizora* a *Toscy*, což jsou srdcovky, ve kterých jsem účinkoval v malých rolích. Dokud jsem byl u techniky, bylo možné práci někomu zčásti předat a jít si zahrát. Od té doby, co jsem strojník, šlo jeviště trochu bokem. Zbyla mi jen role v *La traviatě*, kde dělám číšníka. A to je taky moje srdcovka. Inspicientka opery Bohumila Kráčmarová, která *Traviatu* režírovala, ji totiž udělala naprosto skvěle.

Proč si jako strojník už nezahrajete?

Po rekonstrukci jsou ve „Dvořáku“ všechny tahy motorové, takže už na hraní nemám čas. Ruční provaziště bylo úplně zrušeno. Starám se o tahy na předním i zadním jevišti, ovládám točnu, stoly orchestřiště a samozřejmě také oponu. U některých inscenací, jako je *Velryba* nebo *Hráč*, jsou navíc potřeba dva další strojníci. Ti z provaziště hlídají bezpečný pohyb účinkujících, kteří opouštějí podlahu jeviště. Ve *Velrybě* Hanka Piterková pluje prostorem, v *Hráči* zase sledujeme zpěváky uvnitř výtahů na scéně. Ty jsou zavěšené na tazích a váží opravdu hodně, kolem 400 kilogramů.

To tahy zvládnou?

Ano, teď máme tahy, které unesou i půl tuny, přitom jsou maximálně bezpečné.

Pokud tah zaznamená změnu váhy nebo jinou odchylku, sám se zastaví a program na displeji ukáže, kde je problém. Systém si všechno řídí sám

Když jste studoval vítkovickou průmyslovku, asi vás nenapadlo, že skončíte v divadle?

To teda ne. Dělal jsem obor provozní technika a strojní mechanika a po škole jsem brigádníčil na „enháčku“. Můj otec tam celý život pracoval jako gumař a opravoval dopravníkové pásy. Byl velký pivař, takže jsme po práci chodili do Staročeské pivnice vedle divadla. A tam jsem se od jednoho budoucího kolegy z divadla dozvěděl, že hledají někoho do techniky. To byl první kontakt s divadlem. Chvilku jsem pak ještě rozvážel pizzu a potom mi volal bývalý jevištní mistr Benek, jestli mám zájem nastoupit. Nastupoval jsem s pěkným datem 1. 11. 2011 a byla to moje první skutečná práce na plný úvazek.

Dovedl jste si představit, co divadlo obnáší?

Vůbec. Kdysi jsme byli se školou na nějakém představení a pamatuji si, že mě to nějak neoslovilo. Oslovila mě ale samotná stavba a celé to prostředí – zlaté portály, krásný lustr, divadelní atmosféra. Když jsem později chodil kolem divadla,

několikrát mi proběhlo hlavou, že by možná bylo fajn v něm někdy pracovat. Byl to vždycky jen takový moment, ale už to tam v hlavě bylo.

Jaký byl skutečný střet s profesí kulísáka?

Zajímavý. Nedá se to srovnat s žádnou jinou prací. Ať už na „enháčku“, nebo když jsem třeba dělal v OP Prostějov švadlenu. Celá hala byla plná žen a já tam byl jediný muž.

Jediný švadlen?

Jediný švadlen. Dělal jsem na obnitkovacím šicím stroji. Když jsem přišel do divadla, bylo mi dvaadvacet. Jevištní mistr mě vyzvedl na vrátnici a šli jsme k němu do kanceláře přes zadní jeviště. A tam byla absolutní tma. Dole svítila jenom malá světýlka, která ukazují, kudy se jde. Ta hustá tma mě zaskočila. Překvapila mě i samotná práce. Člověk postupně zjišťoval, jak to funguje – že se postaví scéna a je volno, nebo jaký je systém kompetencí. Jako technik na pravé straně jeviště jsem se občas při stavění dostal i na levou stranu a byl jsem usměrněn, že jsem kulísák na pravé straně, tak bych se měl věnovat stavbě čistě tam.

Takže na jevišti existuje hranice, kterou jako kulísák nesmíte překročit?

Přesně tak. Středem jeviště vede pomyslná čára. Samozřejmě, když je potřeba, tak vzájemná pomoc – i z levé strany – být může a musí.

Přejít z pozice jevištního technika na místo strojníka je kariérní postup, že?

Je a jsem za něj rád. Dělán ho teprve druhou sezónu, od rekonstrukce DADu. Po té dlouhé době už se z práce stávala trochu rutina a změnu jsem potřeboval. Dokonce jsem uvažoval, že bych z divadla odešel a dělal naplno fitness a masáže, kterým se věnuju ve volném čase.

Jaký je váš další kariérní bod? Jevištní mistr?

Je to tak. To bych jednou v budoucnu chtěl. Domlouvat se s režiséry, jak co udělat, přitom nesedět někde v kanclu, ale být pořád součástí jeviště.

Který zvuk v divadle poznáte poslepu a okamžitě víte, co se děje?

Železná opona, to je zvláštní zvuk. Samotné tahy jsou teď absolutně tiché, jediné, co člověk uslyší, je brzda. A přímo na jevišti je to vrtačka s desítkou a s třináctkou, to je hlavní a nejvíc používaný pracovní nástroj. (Rozesměje se.)

Pokračování rozhovoru na straně 9

je mi ze začátku zkoušení něco vzdálené, během něj buď potkám někoho, kdo mě té zkušenosti přiblíží, sama něco podobného zažiju, nebo se ocitnu v prostředí, které mě inspiruje. Najednou to ucítím v sobě nebo kolem sebe, což mi pomůže pochopit, jak na to. Možná mi právě to, že se zabýváme nějakým textem nebo problematikou, nad kterou jsem předtím nepřemýšlela, jenom otevře oči. Třeba to bylo kolem mě pořád, ale začnu si toho všímat až ve chvíli, kdy se tím zabýváme. A to si pak přeju i pro diváky – aby po představení najednou uviděli o kousek víc.

Co vás na divadle nejvíc zajímá?

Smysluplné projekty. Myslím si, že lidi potřebují cit. Potřebují, aby jim divadlo ukázalo, že pořád na věcech záleží. A pro mě je jedno z nejdůležitějších poslání divadla smíření. Když v době sociálních sítí, kde je všechno vyumělkované, uvidí, že nějaká postava je schopná hluboce cítit a prožívat bolest, může ho to napojit na sebe samého. A dát mu útěchu, naději nebo možnost necítit se tak sám.

Kolik času dáváte Ostravě?

Dokud se budeme mít s Ostravou rády. Dokud já jí budu mít co dát a ona mi bude mít co vracet nazpátek. Věřím, že to vnitřně poznám. Teď se mi ale moc líbí, co tady děláme.

Dovedete si představit, že byste byla bez angažmá?

Mám potřebu být něčeho součástí, cítit se někde doma. Umožňuje mi to růst, protože otevřít se mi trvá. Ani tady to nebylo a není jednoduché. Měla jsem a mám hodně strachů a sevření, které mi pořád trochu brání v úplně svobodném projevu.

Orientujete se v ostravské divadelní historii?

Myslím, že jo. Mě to moc zajímá. Miluju, když starší herci vypráví o různých režijních érách, o tom, jak soubor vypadal, jak fungoval, jak to období vonělo. A dost mě baví projíždět si Ostravský divadelní archiv a sledovat staré fotky. Na to mám úchylku. *(Rozesměje se.)*

Vzali vás na DAMU, ale vy jste dala přednost angažmá v činohře NDM. Co rozhodlo?

Nechtěla bych nijak snížit váhu a hodnotu DAMU, protože ty přijímačky byly pro mě z hereckého hlediska jedním z nejkrásnějších zážitků. Tři dny, které jsem tam strávila, mě hodně herecky posunuly a nasměrovaly...

... takže za tři dny vystudovaná?

(Rozesměje se.) Vlastně jsem si z toho vzala, co jsem potřebovala. Mám na to

dobré vzpomínky, ale tohle divadlo byl můj sen. Spousta lidí mě upozorňovala, že z pragmatického hlediska by bylo výhodnější jít do Prahy, kvůli budoucí práci a kontaktům. Ale vyhrála touha hrát.

Patříte ke generaci, která má díky internetu možnost sledovat herecké výkony z celého světa. Co formovalo vaši představu o tom, jakou herečkou chcete být?

Jednodušší je dnes dostat se k méně kvalitním věcem, třeba starší filmy, které by mě zajímaly, jsou dostupné hůř. Mě ale stejně nejvíc formovala ostravská divadla a jejich herečky, které jsem vídala dvakrát třikrát týdně. A že tady je kým se inspirovat. Jen u nás v divadle není v dámské šatně nikdo, koho bych neobdivovala. U jedné je to hlas, u jiné jevištní jednání, další mě inspiruje humorem a lehkostí, jiná zase ponorem. Z každé se snažím brát to, co zrovna potřebuju. Ostravské divadelní podhoubí je pro mě základ, který si ponesu navždycky.

Na svém profilu na webu NDM uvádíte, že „divadlo pro vás ze všeho nejvíc znamená svobodu, bezpečný a upřímný prostor, který vám pomáhá porozumět společnosti i vlastnímu nitru“. Divadlo je ale mnohdy dost toxické, nesvobodné a velmi neupřímné prostředí.

Ale já tím myslím ten moment, kdy jsem na jevišti. Díky kolegům jsem si uvědomila, že zatím nechci ke všemu přistupovat se skepsí. Chci ještě vidět to dobré. Chci si zatím dovolit být naivní.

V čem jste jiná než vaši vrstevníci? A v čem jste typická představitelka vaší generace?

Typická? S telefonem v ruce, bohužel. Je to obrana. Když nevím, tak беру telefon. Schovka. Ale mrzí mě to. Nechci, aby se tím naše generace definovala. Ale je to asi první věc, co mě napadla, když jste se zeptala...

... ale to dělají i ti starší, nejen vaše generace.

Že jo? A na nás je to jen hozené. *(Rozesměje se.)* A v čem jsem jiná než vrstevníci? Někdy se cítím oproti nim stará. Třeba prezentování se na sítích je mi vzdálené. Ale tím nemyslím, že jsem nějaká speciální. To ne. Hodně jsem vyrůstala s babičkou, tak možná mi zůstalo její vnímání světa. Rozhodně její hodnoty. Na některé věci jsem citlivá, moc je prožívám, jiné mi dělají radost. Třeba luštění křížovek. *(Rozesměje se.)*

Na jaké příběhy by vaši vrstevníci chtěli chodit do divadla? Pokud by teda vůbec chtěli...

To je těžko říct, protože žiju v bublině. I když teď přes léto jsem z ní docela vystoupila, úplně mi praskla. *(Směje se.)* A bylo to moc hezké. Oni mají větší lehkost bytí.

Nesnesitelnou?

Právě hodně dobře snesitelnou. Mně by ale stejně chyběla možnost dotknout se hlubších věcí. A na co by chtěli chodit? Chtěli by se bavit. A to je fajn. Ale zároveň si myslím, že by nebylo špatné víc otevírat i témata samoty, psychických potíží nebo jinakosti. Každého se to dotýká, jenom to třeba nemá tak pojmenované.

Technologie posledních let změnily úplně všechno, včetně divadla. Máte pocit, že se změnilo a jinak definovalo i herectví vaší generace?

Možná jinak přemýšlíme nad rolemi. Když se každé mladé herečky zeptáte, jak by šla na Julii, tak řekne: no jinak. *(Směje se.)* Chceme ukazovat, co všechno víme a co si skrze to uvědomujeme. I ve škole jsme třeba viděli naději tam, kde starší vidí beznaděj, a naopak. Já zatím svou představu neobhajuju, protože jsem nová a protože se ještě stydím. Ale myslím si, že se budou divit, až se tady zabydlím. *(Rozesměje se.)*

Než herec nastoupí do opravdu ostrého provozu, je schopen si uvědomit, kolik se toho odehrává mimo jeviště a jak je to důležité?

Není. A já si to ani teď asi úplně neuvědomuju, ale těch lidí si moc vážím. Myslím, že musí často šlapat jako hodinky, což je jiné oproti nám na jevišti. My máme větší svobodu.

Když vás strojník Jiří Blažek zvedá ve Velrybě na tahu do výšky, myslíte na to, zda je v zákulisí vše v pořádku, nebo se plně soustředíte na svůj výkon?

Při první zkoušce jsem mu dala důvěru a od té doby už nad tím nepřemýšlím. Rozhodně ale tu technickou stránku nejde nevnímat. Ač je pro mě to plavání v prostoru nejemotivnější moment celé inscenace, zároveň vidím, jak vedle mě technici s hrůzou v očích rychle připínají všechny kulisy na lanka, a že tam v tu chvíli žijí úplně jiný svět než já. Pro mě je to krásná scéna, hraju ji moc ráda. Musím si tam ale učebnicově vytvořit čtvrtou stěnu – a vlastně nejen čtvrtou, ale úplně se obestavět do okruhu veřejné samoty, abych si to mohla užít a odžít.

(at)

Mnohokrát jste se na jevišti objevil v malých roličkách. V čem je největší rozdíl mezi tím být člen techniky a účinkující člen techniky?

Na jeviště jsem se dostal poměrně brzy, sezónu po nástupu. Poprvé to nebyla přímo herecká role, ale oblečený celý v černém, s rukavicemi a kuklou, jsem přejížděl s hodinama z pravé strany jeviště na levou. Nebylo mě vidět, ale měl jsem z toho velké nervy. Postupem času nervozita opadla a stal se ze mě typický „yesman“, bral jsem všechno, přestože jsem vůbec nevěděl, co budu na jevišti dělat. Dnes se vyloženě těším, že si můžu zahrát, i když už málo.

Začal jste díky tomu vnímat jinak účinkující umělce?

Určitě. Jak člověk absolvuje zkoušky a seznamuje se s téma lidma, tak zjišťuje, jaké jsou to osobnosti. Dokud člověk na jevišti dělá jen technickou stránku, tak vnímá jenom ty kulisy. Když se dostane mezi zpěváky nebo herce, tak uvidí náročnost textů a árií. Velký obdiv, kolik textů se dokážou naučit nebo co zvládnou zazpívat.

V čem si jako „herec“ nejvíc nevěříte?

V momentech, kdy člověk musí odpovědět na text, trefit se do repliky. Nebo zareagovat akcí v nějakém rychlém momentu. Třeba v *Nabuccovi*, kdy Martin Gurbaľ zvedá nůž a já po něm musím v mžiku skočit a chytnout ho. Neskočit ani o sekundu dřív, ani o sekundu později. To jsou všechny smysly nastražené a snažím se slyšet i to, co slyšet nejde, a vnímat úplně všechno.

Neuvažoval jste někdy, že byste herectví zkusil studovat?

Malinká myšlenka na činohru tam byla, ale rozhodly praktické věci. Bylo by náročné spojit školu s prací a osobním životem. Činohra je jiná než balet nebo opera tím, že je víc rebelská, uvolněnější a zábavnější. Herec má větší možnost přidat do toho víc sebe. Opera je ale hned vzápětí. Máme krásné opery od Pucciniho, třeba právě *Toscu* nebo *Turandot*, a v nich árie jako *Nessum dorma*. To jsou srdcovky, které si občas poslechnu i v autě.

Mrzí vás, že jste divadelní zkušenost neměl dřív a nezkusil místo průmyslovky třeba konzervatoř?

Určitě. Já jsem mimo to školní představení neměl žádnou zkušenost s divadlem nebo hrou na nějaký nástroj. Moje mamka celý život dělala uklízečku a otec byl ve fabrice. Byli jsme dělnická rodina pracující rukama, která do divadla nechodila. Kdybych měl dítě, bohužel zatím nemám, tak bych ho vedl cestou kultury

a zdravého životního stylu. A určitě by se mi líbilo, kdyby bylo jednou hercem. Nebo třeba hrálo na flétnu. Za to bych byl rád a určitě bych ho v tom podporoval.

Jste divadelník, ale děláte i fitness trenéra a maséra. Ve které z těch profesí jste nejvíc sám sebou?

Fitness, kterému se věnuju už řadu let, je spojení koníčku s prací. Masáže dělám příležitostně, mám jen pár klientů, kterým se ale snažím dát maximum. Nejvíc sám sebou se asi cítím v divadle. Nikdy jsem nebyl člověk, který si na něco hrál. Celý život se snažím být přirozený, což možná někdy není úplně fajn, ale člověk je, jaký je. Vždy jsem si stál za svým, jsem tvrdohlavý. Kolikrát jsme s panem Benkem měli střety názorů, ale vždycky jsme se nakonec domluvili. Byť s mírnými emocemi. *(Rozesměje se.)*

Jste schopen respektovat autoritu?

Autority беру, ale jsem i trošku rebel. Vždycky mi šlo o to, aby fungoval kolektiv, aby lidi věděli, co mají dělat, a práce byla udělaná na sto procent. Jsem tak vychovaný. Otec svoji práci vždycky dělal perfektně a snažil se pro Novou huť udělat maximum. Nechtěl bych, aby se s mým jménem pojilo něco špatného. Sám sobě bych vyčítal, kdybych něco neudělal tak, jak jsem to udělat měl.

Co na vaši práci říkají kamarádi z fitka? Povykládáte si s nimi o Puccinim?

To si určitě nepovykládám. Ale často se ptají, jak to v divadle funguje, snažím se jim divadlo přiblížit. A lákám je k návštěvě, něco jim doporučím a pak sháním lístky.

Nenadávají vám potom?

Vždycky zaručuju, i za bečku piva, že když se chtějí bavit, tak se bavit budou. Víím, co jim doporučit – třeba *Revizora* nebo *Goldoniho po ostravsku*. Pokud chtějí operu, krásnou na poslech, tak taky víím, že budou odcházet z divadla s perfektním zážitkem. Divadlo doporučuju i klientům a v dalších hodinách cvičení potom představení rozebíráme. Mám velkou radost, když někoho přivedu do divadla a udělám mu krásný večer.

Co rodiče, ty jste nakonec taky přesvědčil?

Mamku vůbec, tatku jsem tu měl jen jednou, na *Maškarádu*, a ten mi pak řekl: Co to bylo za cypovinu? *(Rozesměje se.)* Holt kulturní barbar. Museli by asi chodit častěji, ale prostě to v nich není.

Co vás u divadla udrželo?

Že je pořád se na co těšit.

Mají mladí zájem o práci v technice?

Dneska spíš přichází starší generace. Je to kvůli tabulkovým platům, které jsou v dnešním světě a při současných cenách nízké. Přitom práce tady je i pro mladé zajímavá a pestrá, na rozdíl třeba od pokladny někde v supermarketu.

Co vám na dnešních mladých kolezích přijde sympatické a čemu už třeba nerozumíte?

Mladí kolegové z techniky, kteří přišli a vydrželi, jsou moc šikovní a dávají do práce srdce. A mladí herci, ať Hanka Piterková, nebo třeba Martin Dědoch ve *Velrybě*, ale nejen tam, odvádí perfektní herecké výkony, je tam autenticita. A líbí se mi i jejich pracovitost a odhodlání. Jinak já jsem spíš konzervativní člověk, takže uvažování některých mladých režisérů a jejich ztvárnění inscenací je mi vzdálené. Třeba to, že je v baletu na jevišti pračka, je pro mě prostě zvláštní.

Když člověk někde pracuje dlouho, začne někdy věci dělat automaticky. Je něco, u čeho si vždycky říkáte: musím být naprosto bdělý?

Kdykoliv dochází k propojení živého člověka a techniky. Třeba když mám na tahu zavěšeného člověka. Nebo nemůžeme začít bourat, dokud je na jevišti někdo z účinkujících. A když už i technika odchází domů, my ještě sjíždíme – jako poslední – s železnou oponou. Jsme ti, co pokaždé slyší volání: opustit divadlo, za chvíli zavíráme vrátnici. *(Rozesměje se.)*

Co všechno potřebujete vědět, než herce na tahu vytáhnete do výšky?

Jak ta akce bude vypadat a jestli nemá strach z výšek. Než jde právě třeba Hanka na jeviště, dáváme jí postroj a kontrolujeme úvazy – čtyři až pět bezpečnostních prvků. Hanka od nás ví, jak se zapínají bezpečnostní karabiny. Ty jsou jistěné a zaručují, že se karabina sama od sebe neodepne. Používáme velmi tenká a velmi odolná kevlarová lana, která máme zapůjčená. Pokud by něco nebylo dobře zapnuto nebo byl jakýkoliv problém, Hanku bychom nevytáhli, i kdyby se kvůli tomu mělo zastavit představení.

Dokážete po všech těch kontrolách vnímat Hančinu závěrečnou scénu „plavání“ ve Velrybě i jinak než jen technicky?

Vidím ji přes šálu a ten závěr mi připadá až jako sci-fi. Moment, kdy se rozlétají všechny kulisy a rozsvítí se světla, mi trošku připomíná *Stranger Things*. Je to strašně nádherný moment – Hanka plující ve světle. Je to krásné zakončení – jak pro diváky, tak pro nás, kteří jsme kolem. *(at)*

PŘED 120 LETY...

KAREL MELICHAR SKOUMAL

(3. 11. 1906 Brno – 11. 6. 1988 Praha)

Foto František Krasl

Vypadá to skoro jako začátek anekdoty: právník, operetní herec a divadelní tajemník vejdou do ředitelny. Jenže je podzim 1939 a nikomu do smíchu příliš není. Ostrava žije pod okupací, české a německé soubory se dělí o Městské divadlo, Národní dům se přestavuje a ředitel Karel Jičínský ze zdravotních důvodů odstupuje. Divadlo nutně potřebuje někoho, kdo je v nejisté době udrží v chodu. A tak vzniká prozatímní ředitelský sbor: **Adolf Eliášek, Jan Pacl a Karel Melichar Skoumal**. Trojice, která má překlenout bezvládní, než bude vybrán nový ředitel.

Každý z nich do této podivuhodné vlády tří přinášel něco jiného. Eliášek se bezpečně pohyboval ve světě paragrafů a financí, ostatně jako intendant spolku Národního divadla moravskoslezského dohlížel na správný a hospodářský chod divadla už od roku 1926. Naproti tomu Pacl jakožto nepřehlédnutelný ostravský operetní matador, herec a režisér patřil bytostně jevišti. A mezi nimi pomyslně stál Skoumal, znající divadlo z té méně nápadné, o to však podstatnější perspektivy tajemníka. Případl mu tedy úkol nesnadný – musel hledat rovnováhu mezi provozní realitou a uměleckými ambicemi. Tajemníkem NDM byl v letech 1935–1938 a v sezóně 1938/1939 se stal také členem jiné prozatímní trojice, která přechodně řídila činoherní soubor. **Když tedy přišel krizový rok 1939, jeho jméno se mezi pověřenými správci neobjevilo náhodou. Už dávno patřil k úzkému provoznímu**

vedení divadla a mohl tak v okamžiku nejistoty převzít nejen odpovědnost za každodenní chod, ale i část řídicích pravomocí.

Mandát krizových správců trval nakonec jen do 1. února 1940, kdy divadlo převzal nově zvolený ředitel Jan Škoda. Kamesko, jak se Skoumalovi půvabně přezdívalo podle počátečních iniciál, jimiž podepisoval své překlady, z Ostravy odešel. Sbíral zkušenosti v dalších českých a slovenských městech, aby se do Ostravy vrátil v roce 1948 nejdříve s Čechovovými *Třemi sestrami* jako překladatel a režisér a zanedlouho také jako vedoucí hudebně-literární sekce ostravského studia Československého rozhlasu. **I jeho zásluhou vzniklo účtyhodné množství nahrávek operetních písní i celých inscenací z doby, kdy ostravská opereta**

Vlevo Karel Melichar Skoumal společně s kolegy v kanceláři Národního domu (1936)
Zdroj: Ostravské muzeum

prožívala pod vedením Vladimíra Brázdy své zlaté období. Zastával přitom poněkud nekompromisní, ale zároveň úsměvné přesvědčení, že pěvci neumějí mluvit a herci zase zpívat. Skoumal to nicméně „vykoumal“ po svém: patřil k prvním režisérům, kdo jednu roli obsazoval dvojmo. Pečlivě k sobě vybíral pěvecké a herecké hlasy tak, aby jeden roli nazpíval, druhý namluvil, ale pro posluchače zůstalo jejich střídání nepostřehnutelné. Obojí se navíc natáčelo souběžně ve dvou studiích; hudba se zpěvem ve velkém orchestrálním studiu, v činoherním pak mluvené slovo. Ideální interpretační dvojice, jak si ji Skoumal poněkud neskromně vymínil, tak sice nakonec splýnula v jedinou postavu, oba její představitelé se ale u mikrofonu nikdy nesetkali.

I během rozhlasového období se Skoumalovy překlady a úpravy vracely na ostravské jeviště s pozoruhodnou pravidelností. **V padesátých letech se jeho jméno objevovalo na programech téměř sezónu za sezónou: v roce 1953 uvedlo divadlo Straussovu *Tisíc a jednu noc*, o rok později *Gasparona*, po něm následovaly *Děvčátko z kolonie*, *Zlatá paní mistrová* a *Cikánská láska*.** Než na celé desetiletí zakotvil v čele teplického divadla, kde operetě vybudoval mimořádně pevné postavení, působil dvě sezóny také v čele opavského Divadla Zdeňka Nejedlého. Opava se k němu ostatně vrátila i o mnoho desetiletí později, když roku 2023 uvedla *Zemí úsměvů* v jeho českém překladu. Pozoruhodně dlouhý život měly Skoumalovy texty rovněž v Ostravě. Jeho jméno se na repertoáru objevovalo od roku 1935 až do roku 2007, kdy divadlo sáhlo po jeho překladu operety naposledy.

Letos 3. listopadu by Karlu Melicharu Skoumalovi bylo 120 let. V Ostravě byl ředitelem jen krátce, zato jako překladatel se tu zabydlel na desítky let. Z trojice, která tehdy vešla do ředitelny jen na přechodnou dobu, tak nakonec právě on zůstal v divadle nejdéle – alespoň prostřednictvím dobře volených slov. (to)

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Giuseppe Verdi (1813–1901)

REQUIEM

(Messa da Requiem)

Scénické provedení zádušní mše
v revidované verzi z roku 1875

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: SKUTR

Premiéry 15. a 17. října 2026

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v latinském originále s českými
a anglickými titulky

Pavel Vranický (1756–1808)

OVERON, KRÁL ELFŮ

(Oberon, König der Elfen)

Zpěvohra o třech jednáních z roku 1789

Libreto Carl Ludwig Giesecke (1761–1833)

podle libreta Friederike Sophie Seylerové

(1738–1789) *Hün und Amande* inspirovaného

veršovanou povídkou Christopa Martina

Wielanda (1733–1813) *Oberon* z roku 1780

Hudební nastudování: Jakub Kydlíček

Režie: Magdalena Švecová

České přebásnění: Jaromír Fiala

Premiéry 11. a 13. února 2027

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v českém přebásnění s českými

a anglickými titulky

Juraj Čiernik (1986)

BAJKY

Hudební nastudování: Lenka Živocká,

Renáta Marcalíková

Režie: Juraj Čiernik

Pohybová spolupráce: Veronika Beňová

Světová premiéra 7. března 2027

v Divadle „12“

Inszenaci uvádí Operní a muzikálové studio NDM

Bernhard Lang (1957)

JOB

(Hiob)

Opera o dvou jednáních v revidované
verzi z roku 2026

Libreto Michael Sturminger (1963) podle

dramatizace stejnojmenného románu Josepha

Rotha (1894–1939) z roku 1930 od Koena

Tacheleta (1964)

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: Jiří Nekvasil

České přebásnění: Pavel Drábek

Premiéry 15. a 17. dubna 2027

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v nové české verzi s českými

a anglickými titulky

Eugen d'Albert (1864–1932)

MRTVÉ OČI

(Die toten Augen)

Jednoaktová jevištní báseň

s prologem z roku 1913

Libreto Hanns Heinz Ewers (1871–1943)

a Marc Henry (1873–1943) podle Henryho

stejnojmenného dramatu z roku 1897

Hudební nastudování: Sander Teepen

Režie: Jiří Nekvasil

Premiéry 17. a 19. června 2027

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v německém originále s českými

a anglickými titulky

ČESKÁ
PREMIÉRA

OPERNÍ HITY
20. století

Opera NDM je na Facebooku:

Opera Národního divadla
moravskoslezského

REQUIEM – Veronika Rovná (Soprán), Jaroslava Rameš Janečková (Dívka),

Adam Rameš (Chlapec), Bella Adamová (Mezzosoprán)

Foto Martin Popelář

REPERTOÁR OPERY (LISTOPAD – PROSINEC 2026)

Giuseppe Verdi
REQUIEM

Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Marek Šedivý / Filip Urban
Režie: SKUTR
4. 11. (18.30), 24. 11. (18.30),
16. 12. (18.30), 19. 12. (18.30)

Gioachino Rossini
MOJŽÍŠ A FARAON
aneb **Přechod Rudého moře**
Hudební nastudování: David Švec
Dirigent: Lukáš Kovařík / David Švec
Režie: Vladimír John
5. 11. (18.30), 5. 12. (18.30)

Giacomo Puccini
TURANDOT

Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jakub Klecker / Marek Šedivý
Režie: Rocc
21. 11. (18.30), 25. 11. (18.30), 30. 12. (18.30)

Sergej Prokofjev
HRÁČ

Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Marek Šedivý / Filip Urban
Režie: Jiří Nekvasil
29. 11. (15.00), 4. 12. (18.30)

Giacomo Puccini
TOSCA

Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Strunc
Režie: Jiří Nekvasil
17. 12. (18.30)

Antonín Dvořák
RUSALKA

Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: David Švec
Režie: Radovan Lipus
29. 12. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu

**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**

k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážení a milí čtenáři,

v listopadu Vás srdečně zvou na čtyři tituly, které rozhodně stojí za pozornost a návštěvu našeho divadla. Nevynechejte novou inscenaci *Requiem* Giuseppe Verdiho. Uslyšíte úžasné pěvecké výkony, sbor a orchestr opery NDM se představí ve skvělé formě v nádherné scéně Jakuba Kopeckého. To vše navíc v působivé a propracované režii tvůrčího duo SKUTR a ve skvělých choreografiích Jana Kodeta – na své si tak přijdou i milovníci tance.

Na repertoár znovu zařazujeme Pucciniho velkolepou operu *Turandot*. Těšit se můžete také na Rossiniho *Mojžiše a faraona* – krásný biblický příběh. A osobně Vám velmi doporučuji Prokofjevova *Hráče*, kterého máte možnost vidět už jen v posledních pěti představeních.

Těším se na setkávání s Vámi u nás v opeře!

Váš

Marek Šedivý

Marek Šedivý

HRÁČ – Luciano Mastro (Alexej) a Anna Nitrová (Polina)
Foto Martin Popelář

**DOSTOJEVSKIJ
+ PROKOFJEV
= HRÁČ**

Debatu o pozoruhodné
opeře *Hráč* Sergeje Prokofjeva
a její literární předloze

**25. listopadu 2026
v 19.00 hodin
STUDIO 1 Českého
rozhlasu Ostrava**

OHLÉDNUTÍ

Adam Rameš (Chlapec), Martin Gurbal (Bas), Veronika Rovná (Soprán), Bella Adamova (Mezzosoprán)
Foto Martin Popelář

VERDIHO REQUIEM NÁM VRACÍ NADĚJI

Uprostřed života
jsme v objetí smrti...

... *Media vita in morte sumus*. Slova známé gregoriánské antifony nám připomínají, že každý den je počátkem zbytku našich životů a že ony dva osudové elementy – život a smrt – jsou věčně a úzce propojené. Právě v tomto duchu se nesla první operní premiéra aktuální sezóny, byť šlo vlastně o zádušní mši. **Requiem Giuseppe Verdiho** představuje v rámci skladatelova bohatého odkazu mimořádný opus: liturgický koncept naplnil obsahem výsostně dramatickým, strhujícím a přitom hluboce lidským. Navzdory omezením daným mešní strukturou – a možná právě díky nim – z ní vytěžil maximum a stvořil jednu ze svých nejdramatičtějších kompozic. Není proto divu, že je *Requiem* čas od času uváděno právě na divadelních prknech a mimo svůj původní liturgický prostor. V Ostravě se jeho scénické adaptace ujalo režijní duo **SKUTR (Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský)**, v hudebním nastudování **Marka Šedivého**. Ve Verdiho čtyřech sólových partech vystupují **Petra Alvarez Šimková / Eliška Gattringerová / Veronika Rovná (Soprán), Bella Adamova / Kateřina Jalovcová (Alt), Raman Hasymau / Luciano Mastro (Tenor) a Martin Gurbal' / Josef Kovařík (Bas)**. V choreografii **Jana Kodeta** ztvárňují centrální taneční role manželé **Jaroslava Rameš Janečková (Dívka) a Adam Rameš (Chlapec)** v alternaci se členy baletního souboru NDM **Giuliu Schenato a Markem Griffithsem**. Requiem je v katolické tradici zádušní mši – liturgií určenou k modlitbě za zemřelé. Jeho text provází člověka od prosby o věčný odpočinek přes obrazy posledního

soudu a obavy z Božího hněvu až k naději na vysvobození a věčný život. Už po staletí se k němu proto skladatelé vracejí

Foto Petr Zikmund

Jan Kodet patří k výrazným osobnostem současné české taneční scény. Jako choreograf, taneční pedagog a baletní mistr pražského Národního divadla vytvořil řadu oceňovaných projektů tanečního divadla a spolupracoval s významnými českými i zahraničními scénami. V 90. letech působil mimo jiné v souborech Dance Berlin, S.O.A.P. Dance Theater Frankfurt a Ballet Gulbenkian v Lisabonu a spolupracoval s choreografy, jako jsou Ohad Naharin, Nacho Duato či Rui Horta. Vedle vlastní tvorby se věnuje také pedagogice a pravidelně spolupracuje s režiséry napříč divadelními žánry, včetně SKUTRu. Pro pražské Národní divadlo vytvořil pohybovou složku k inscenacím *Rusalka, Hry o Marii, Gloriana* ad.

a pokaždé do tradičního textu vnáší vlastní hudební řeč. S rozvojem opery se v requiem stále výrazněji prosazovala dramatická a práce s emocemi; Verdi tento vývoj dovedl k osobitému vrcholu. Jeho *Messa da Requiem* je zároveň modlitbou, výpovědí o lidské konečnosti i hudebním dramatem, v němž se úzkost střídá s útěchou, pokora s naléhavostí a ticho s monumentální silou.

Jedním z důvodů, proč se do scénického zpracování pustilo režijní duo SKUTR, byla možnost dialogu s dnešním člověkem. Důležitou součástí inscenace se stala pohybová složka, kterou vytvořil choreograf Jan Kodet. Ten se do ostravské opery vrací po jedenácti letech – naposledy zde spolu se stejným režijním tandemem připravoval choreografii k jejich inscenaci *Výletů páně Broučkových*.

„Myslím, že v této jevištní verzi Requiem hraje dvojice tanečníků důležitou roli, dá se říci, že provází diváka skrz celé představení,“ popisuje Kodet. Myšlenka podle něj vzešla od režijního duo a pohybová složka pak vznikala v těsném dialogu s režijní koncepcí, scénografií, kostýmy i hudbou. „Velkým motorem a inspirací je samozřejmě nádherná a silná Verdiho hudba,“ dodává. Kodet přitom nepracoval pouze s tancem v užším slova smyslu. Dvojice performerů zůstává na scéně výrazně přítomná a její úloha se pohybuje také v herecké rovině. „Mám rád práci s detailem, s gestem, s výrazem, takže vše jsme společně pozvolna dotvářeli během zkoušek,“ říká choreograf. Výzvou byla podle Kodeta také velikost jeviště, která může při tvorbě pohybových

Uprostřed Jaroslava Rameš Janečková (Divka), nahofe Martin Gurbal (Bas), Veronika Rovná (Soprán), Raman Hasymau (Tenor), Bella Adamova (Mezzosoprán), Adam Rameš (Chlapec) a členové sboru opery NDM
Foto Martin Popelář

scén působit jako omezení. „Snažím se tyto věci předvídat a vidět je spíš jako výhodu než problém. Pak se to stává inspirací,“ vysvětluje. Nejzajímavější je pro něj právě okamžik, kdy se jednotlivé složky inscenace začnou vzájemně ovlivňovat: „Režie...

Foto Alice Hrubá

Eliška Gattringerová je česká sopranistka, absolventka Akademie múzických umění v Praze ve třídě prof. Ivana Kusnjera a vítězka Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka. Své umělecké zkušenosti rozvíjela v New Yorku u americké sopranistky Aprile Millo, sólistky Metropolitní opery. Na českých i zahraničních scénách ztvárnila řadu významných operních rolí. V Národním divadle Brno se představila jako Milada v *Daliborovi*, Cizí kněžna v *Rusalc*e a v letošní sezóně také v titulní roli Janáčkovy operní prvotiny *Šárka*, v Olomouci jako Kostelníčka v diskutované inscenaci Janáčkovy *Jenůfy*. Její hlas zazněl také v USA, Rakousku, Francii, Německu, Nizozemsku, Albánii či Iráku. Spolupracuje s hudebním spolkem Run Operun a těší ji přibližovat krásu opery i těm, kteří by si k ní jinak cestu možná nenašli.

scénografie... kostýmy... a hudba!“ A nad tím vším téměř šedesátičlenný sbor, sólisté a dva tanečníci, kteří se ocitají přímo uvnitř Verdiho monumentálního hudebního chrámu.

Právě sbor představuje jednu z dalších výrazných součástí ostravského uvedení. Téměř šedesátičlenný sbor opery NDM zůstává v inscenaci po většinu času přímo na jevišti, pro režiséry tak znamenal nejen zásadní dramatický prvek, ale také praktickou výzvu spojenou s prostorem Divadla Antonína Dvořáka. „Když bude na jevišti, tak máme plno,“ *glosuje duo SKUTR*. Právě fyzická přítomnost sboru však umožňuje ještě těsněji propojit hudební a scénickou stránku díla.

A jak se všechny tyto vrstvy – Verdiho hudba, sbor, sólisté, scénografie, kostýmy i pohyb – nakonec spojily? To lze zjistit jen zhlédnutím představení. Jan Kodet ostatně připomíná, že u nové kreace člověk nikdy přesně neví, kam se proces zkoušení posune: „Přejete si něco, ale jak bude vypadat výsledek... to posoudí až divák.“

(bs)

V popředí Adam Rameš (Chlapec), Veronika Rovná (Soprán), uprostřed Jaroslava Rameš Janečková (Divka), v pozadí sbor opery NDM
Foto Martin Popelář

Foto Kate Rubinových

Mezzosopranistka **Bella Adamova** se narodila v Grozném a vyrůstala v Praze. Hudební studia absolvovala v Londýně, Kolíně nad Rýnem, Basileji a Hannoveru, další vzdělání získala v Tanglewood Music Center, Royaumont Foundation a Lied Basel. S přirozenou lehkostí se pohybuje v různých hudebních obdobích a žánrech, nicméně středobodem jejího uměleckého zájmu je píseň. Její repertoár sahá od barokních skladeb až po díla současná (včetně kompozic napsaných přímo pro ni). S písňovými recitály vystoupila na významných pódii a festivalech, např. Pražské jaro, Heidelberger Frühling, Svatováclavský hudební festival ad. Adamova získala mnoho ocenění z prestižních mezinárodních písňových soutěží. Věnuje se rovněž opernímu a oratornímu repertoáru, letos v červnu se poprvé představila také na festivalu NODO, a to v dystopické opeře Miroslava Tótha *Bílá smrt*, kde ztvárnila roli německého teleshoppingového obchodníka Horsta Fuchse.

Reprízy 4., 24. a 26. listopadu, 16. a 19. prosince 2026 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

PŘEDSTAVUJEME

Lukáš Kovařík při zkoušce opery PROCES
Foto Roman Mrázek

TŘI OTÁZKY DIRIGENTŮM

V opeře se většinou díváme na jeviště, tentokrát se podíváme do orchestřiště. Dirigenti **Lukáš Kovařík** a **Filip Urban** začali s operou NDM spolupracovat v minulé sezóně a letos se do Ostravy vrací. Oba stojí u titulů, které najdete v současném repertoáru, a tak jsme se jich zeptali, jak tato díla vidí zpoza dirigentského pultu.

Lukáš Kovařík studoval dirigování na Pražské konzervatoři u Miriam Němcové, Hynka Farkače a Miroslava Košlera. Vystupoval například s Plzeňskou filharmonií, Jihočeskou filharmonií, Talichovým komorním orchestrem, Komorním orchestrem Pavla Haase nebo s madridským tělesem Orquesta Sinfónica Chamartin. Soudobé hudbě se věnoval jako dirigent orchestru Prague Modern Young. Nahrával pro Českou televizi i Český rozhlas. Od roku 2024 je hostem Národního divadla moravskoslezského, kde se podílel na inscenacích *Proces* Philipa Glasse a *Mojžíš a faraon aneb Přechod Rudého moře* Gioachina Rossiniho. Do Ostravy se v této sezóně vrací s *Oberonem*, *králem elfů* Pavla Vranického i *Jobem* Bernharda Langa.

V současné sezóně se vracíte k Rossiniho opeře Mojžíš a faraon. Co jste si na této inscenaci oblíbil?

Vzhledem k tomu, že si poslední rok prakticky denně mimoděk prozpěvují něco z *Mojžíše*, tak rozhodně nádhernou Rossiniho hudbu! A také skvělou režii Vladimíra Johna, díky níž tento tři tisíce let starý příběh oblečený do dvě stě let staré hudby ohromuje a dojíímá diváky tady a teď.

Letos vás čeká premiéra v současnosti takřka nehrané opery Oberon, král elfů Pavla Vranického. Co vás na této opeře láká?

Chceme dostat *Oberona* znovu na přední příčky hitparád, samozřejmě v uvozovkách.

Vranického *Oberon* byl ve své době obrovským hitem a co do divácké popularity sváděl po několik dekád vyrovnaný souboj s Mozartovou *Kouzelnou flétnou*. Je to také velká zodpovědnost. Skvělým provedením můžeme dát dílu nový život, špatným jej můžeme zase nadlouho pohřbit.

Co je pro vás na práci operního dirigenta nejzajímavější?

Nikdy mě nepřestane fascinovat, kolika různých disciplín se v opeře můžete dotknout a kolik zajímavých lidí u toho potkáte. Divadlo je zázrak!

Filip Urban patří k výrazným osobnostem mladé generace českých dirigentů. V letech 2024–2026 působil jako asistent šéfdirigenta Janáčkovy filharmonie Ostrava. Vedle své bohaté koncertní činnosti se profiluje také jako operní dirigent, spolupracuje převážně s Národním divadlem moravskoslezským v Ostravě, Národním divadlem Košice a Moravským divadlem Olomouc. Je absolventem a doktorandem JAMU v Brně. Své zkušenosti dále rozvíjel na zahraničních stážích a mistrovských kurzech v Drážďanech, Indii a Dánsku. Od roku 2022 působí jako pedagog na Konzervatoři Brno, kde je od roku 2025 také šéfdirigentem Symfonického orchestru Konzervatoře Brno.

Máte před sebou premiéru Verdiho Requiem. Kdybyste měl divákům říct, proč si tuto inscenaci nenechat ujít, co byste zdůraznil?

Verdiho *Requiem* je dílo mimořádné svou intenzitou, dramatickostí i lidskostí. Přestože vychází z liturgického textu, Verdi v něm pracuje s emocemi, které jsou univerzální a bezprostředně srozumitelné – s úzkostí, nadějí, bolestí i touhou po smíření. Tentokrát však diváci dostávají možnost zažít toto dílo

v podobě, která není běžná – jako scénické uvedení v režii dua SKUTR. Právě spojení Verdiho hudby s jejich osobitou divadelní imaginací vytváří z *Requiem* zcela nový zážitek. Monumentalita orchestru, sboru a sólistů se zde setkává s intimním a silným divadelním výkladem.

Dirigujete také Prokofjevova Hráče, který měl premiéru na konci minulých sezón. Co vás na této opeře překvapilo? Na co byste diváky pozval právě u této opery?

Hudba Prokofjevova *Hráče* je nesmírně živá a současná. Přestože opera vznikla před více než sto lety, její svět je překvapivě aktuální. Je plný napětí, ironie, vášně, posedlosti a vyostřených lidských vztahů. Společně s hudebním ředitelem Markem Šedivým jsme se snažili do provedení vnést neustálé hudební napětí, které podle mě k Prokofjevovi neodmyslitelně patří a které zároveň velmi silně podtrhuje psychologii jednotlivých postav. *Hráč* není opera, u které můžete zůstat jen nezúčastněným pozorovatelem; vtahuje vás dovnitř a postupně zvyšuje napětí až do samotného závěru. Myslím, že právě jeho hudební ostrost, ironie a psychologická intenzita mohou být pro dnešního diváka velmi silným zážitkem.

Co je pro vás na práci operního dirigenta nejzajímavější?

Na práci operního dirigenta mě nejvíce fascinuje její komplexnost. Dirigent tu není pouze interpretem hudby, protože musí neustále hledat rovnováhu mezi orchestrem, pěvci, sborem a jevištním děním. Opera je v tomto směru jedinečná. Hudba musí reagovat na slovo, hereckou akci i emoci, a přitom si zachovat svou vlastní vnitřní logiku. Právě okamžik, kdy všechny tyto složky začnou fungovat jako jeden celek, je pro mě na operním dirigování nejkrásnější.

(bs)

Pavel Vranický (1756–1808)

OBERON, KRÁL ELFŮ

Zpěvohra o třech jednáních z roku 1789

Pavel Vranický, rytina H. P. Bosslera, kolem roku 1792

Hudební nastudování

Dirigent **Jakub Kydlíček**
Lukáš Kovařík /
Jakub Kydlíček
 Režie **Magdalena Švecová**
 Scéna **Marek Cpin**
 Kostýmy **Linda Boráros**
 Light design **Martin Krupa**
 Dramaturgie **Juraj Bajús**
 České přebásnění **Jaromír Fiala**

*Uvádíme v českém přebásnění
s českými a anglickými titulky*

**Premiéry 11. a 13. února 2027 v 18.30
hodin v Divadle Antonína Dvořáka**

Skladatel, houslista, Mozartův vrstevník a vyhledávaný dirigent vídeňské scény na přelomu 18. a 19. století. I takto by se dal představit dnešnímu posluchači **Pavel Vranický**, jedna z výrazných osobností české hudební emigrace v období klasicismu. Zatímco dnes jeho jméno nepatří mezi ta nejčastěji skloňovaná, ve své době byl úspěšným skladatelem a vyhledávaným dirigentem.

Narodil se v Nové Říši na Moravě (dnešní kraj Vysočina) a stejně jako řada dalších hudebníků z českých zemí se vydal hledat uplatnění do Vídně. Právě tam se odehrála většina jeho profesního života a postupně se zařadil mezi respektované osobnosti hudebního provozu. Jako houslista, skladatel a dirigent se pohyboval v bezprostřední

blízkosti nejvýznamnějších představitelů vídeňského klasicismu. **Joseph Haydn** mu svěřil první vídeňské provedení svého oratoria *Stvoření* a **Ludwig van Beethoven** premiéru své *Symfonie č. 1 C dur*. Vranický byl také členem stejné zednářské lóže jako **Wolfgang Amadeus Mozart**, působil jako ředitel orchestru Divadla u Korutanské brány a později jako dirigent v Dvorním divadle (Burgtheater).

Vedle dirigentské činnosti byl Vranický také výrazným skladatelem. Komponoval

symfonie, koncerty, komorní i vokální hudbu a také opery. Zemřel ve Vídni v roce 1808 ve věku pouhých 52 let. Z jeho rozsáhlé tvorby dnes nejvíce poutá pozornost právě hudební divadlo – a především jeho první jevištní dílo *Oberon, König der Elfen* (**Oberon, král elfů**).

Fantastické a pohádkové látky se v evropském hudebním divadle na konci 18. století těšily značné oblibě. Vranického *Oberon* do tohoto proudu

Titulní strana klavírního výtahu opery z roku 1799

TIP NA POSLECH

• **Pavel Vranický:**
Smyčcový kvartet
č. 2 Es dur, op. 16
Stamicovo kvarteto

• **Pavel Vranický:**
Symfonie c moll,
op. 31 „Velká
charakteristická
symfonie pro mír
s Francouzskou republikou“
NDR Radiophilharmonie, Howard Griffiths

• **Pavel Vranický:**
Symfonie op. 37
– IV. Finale.
Allegro vivace
NDR Radiophilharmonie, Rolf Gupta

dobře zapadá, zároveň ale představuje pozoruhodný příklad toho, jak se podobný námět proměňoval v prostředí vídeňského singspielu. Opera vznikla pro Divadlo ve Freihausu (Theater auf der Wieden), jehož soubor vedl Emanuel Schikaneder, a její pohádkový svět plný elfů, kouzel a nadpřirozených sil se ukázal být pro další osud díla překvapivě životaschopný. Premiéra 7. listopadu 1789 sice příliš nadšený ohlas nepřinesla, to se ale záhy mělo změnit. Když byl o rok později uveden ve Frankfurtu nad Mohanem jako součást korunovačních oslav císaře Leopolda II., setkal se s výrazně příznivějším přijetím. Během následujících šesti týdnů se hrál čtyřicetkrát; následně se rozběhla i jeho cesta po evropských scénách. Z Vídně a Frankfurtu se vydal do Hamburku, Mannheimu, Pešti, Prahy, Berlína a dalších měst; koncem století dorazil dokonce až do Petrohradu, kde byl uveden v ruském překladu.

Úspěch díla přitom nebyl založen jen na pohádkovém námětu. Vranický v něm spojil několik dobových hudebních světů: vedle velkých árií pracuje s písňovými čísly, recitativem i komickými prvky a vytváří pestrý jevištní tvar, který dokáže střídat vznešenost s lehkostí. Právě podobné propojení fantastického příběhu, hudby a divadelní podívané se v dalších desetiletích stane jedním z charakteristických rysů romantického operního divadla.

Vranického *Oberon* však v dějinách opery zanechal ještě jednu pozoruhodnou stopu: autor libreta Karl Ludwig Giesecke spolupracoval se Schikanederovým divadlem, které v roce 1791 stálo také za vznikem *Kouzelné flétny*. Schikaneder tak měl s podobným typem pohádkového divadla zkušenost ještě před Mozartovou slavnou operou a mezi oběma díly lze najít řadu nápadných paralel.

Oberon nebyl v kontextu Vranického tvorby ojedinělým výletem do světa hudebního divadla. V následujících letech napsal řadu dalších německých singspielů, baletů či scénické hudby, přičemž většina jeho hudebně-dramatických děl měla premiéru právě ve Vídni. Právě tento singspiel si však svou oblibu udržel ještě dlouho po skladatelově smrti. S příchodem romantické opery se na jevištích objevil také nový *Oberon* – dnes slavná opera **Carla Marii von Webera**, která měla premiéru v roce 1826. Vranického dílo tak postupně ustoupilo novému hudebnímu zpracování příběhu, který si o více než třicet let dříve získal evropské publikum, a s ním postupně z repertoáru

zmizelo i jméno jeho autora. Dnes se k Vranického dílu vracíme nejen jako k pozoruhodné připomínce vídeňského klasicismu, ale také jako k příběhu skladatele českého původu, který ve své době patřil k respektovaným osobnostem vídeňského hudebního života.

Nové uvedení Vranického *Oberona* přinese vedle samotného návratu díla na české jeviště také dvě nová jména v Národním divadle moravskoslezském. Inscenace bude prvním ostravským projektem režisérky **Magdaleny Švecové** i dirigenta **Jakuba Kydlíčka**. Zatímco Švecová má za sebou širokou zkušenost s operní režii od barokního repertoáru po současná díla, Kydlíček se dlouhodobě věnuje historicky poučené interpretaci a objevování méně známého repertoáru starší hudby.

(bs)

Foto Marek Olbrzymek

Operní režisérka **Magdalena Švecová** pravidelně spolupracuje s předními českými operními scénami. Vystudovala hru na housle a operní režii na JAMU v Brně. Její inscenace uvedly mimo jiné Národní divadlo v Praze, Národní divadlo Brno, Divadlo J. K. Tyla v Plzni nebo Jihočeské divadlo; její režijní tvorba sahá od Mozartovy *Figarovy svatby*, Dvořákova *Jakobína* či Verdiho *Aidy* přes Stravinského *Příběh vojáka* až k současné a barokní tvorbě. Pravidelně spolupracuje také s Národním festivalem Smetanova Litomyšl, Festivalem komorní hudby Český Krumlov a se souborem Musica Florea. Od roku 2015 se věnuje také pedagogické činnosti, v současnosti vyučuje jevištní praxi a operní režii na JAMU a jevištní praxi na HAMU.

Foto Martin Macák Gregor

Jakub Kydlíček je dirigent a hráč na zobcovou flétnu, který ve své práci propojuje historický výzkum s interpretační praxí a dramaturgií. Vedle studia orientalistiky a historie se věnoval zobcové flétně a dirigování, historicky poučenou interpretaci studoval na Schola cantorum basilienensis a renesanční polyfonii v Luganu. Spolupracuje s předními soubory staré hudby, jako jsou Collegium 1704, Collegium Marianum či Capella Regia, a s vlastními soubory Concerto Aventino a More Maiorum se zaměřuje na objevování méně známého repertoáru. Významnou součástí jeho činnosti je operní dirigování; pro Národní festival Smetanova Litomyšl nastudoval mimo jiné díla Rameaua, Händela, Glucka a Salieriho a dirigoval také světovou premiéru Rejchova *Gusmana*. Působí pedagogicky na Pražské konzervatoři, Masarykově a Ostravské univerzitě a od roku 2022 je dramaturgem festivalu Haydnovy hudební slavnosti.

Z OSTRAVY NA SVĚTOVÁ JEVIŠTĚ

Eva Randová-Těluškinová (*31. prosince 1936) – 90 let

Jen málokdo mohl tušit, kam až pěvecká dráha zavede Evu Randovou-Těluškinovou, když v roce 1963 nastoupila do ostravské opery. Během šesti sezón zde vytvořila devatenáct rolí, mezi nimi Azucenu ve Verdiho *Trubadúrovi*, Carmen, Herodias v *Salome*, Kostelníčku v Janáčkově *Její pastorkyni*, Ortrudu ve Wagnerově *Lohengrinu* nebo Oktaviána v *Růžovém kavalíru*. Ostrava se pro mladou mezzosopranistku stala důležitou školou i prvním velkým profesním zázemím.

K opeře se přitom dostala oklikou. Vystudovala matematiku a tělesnou výchovu a od dětství se věnovala hře na klavír. Milovala ale nahrávky Marie Callas a Franca Corelliho a chtěla zpívat jako oni. Proto se přihlásila k pěvecké pedagožce Jitce Švábové, která se nakonec stala její celoživotní pěveckou mentorkou. Své první hudební vzdělání získala na Hudební škole v Ústí nad Labem, která dnes – již jako Základní umělecká škola Evy Randové – nese její jméno.

Další zastávkou po ostravském angažmá bylo Národní divadlo v Praze a poté následoval odchod do zahraničí, který znamenal cestu k mimořádné mezinárodní kariéře. Randová hostovala v milánské La Scale, newyorské Metropolitní opeře, Královské opeře v londýnské čtvrti Covent Garden, vídeňské Státní opeře, pařížské Opéra Comique a v řadě dalších významných operních domů. Zvláštní místo v jejích vzpomínkách má právě Královská opera. Když se tam vracela, vítal ji v šatně vzkaz: „Evo, jsme rádi, že jsi opět doma!“

Profesní cesta Evy Randové-Těluškinové však neskončila ani po desetiletích slávy na světových jevištích. V letech 1995–1998 vedla Státní operu Praha a později obrátila svou pozornost k mladým pěvcům. Od roku 1994 se opakovaně objevuje v porotě Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka v Karlových Varech, které v letech 1994–1997 předsedala, a jako lektorka se podílí na tamních mistrovských pěveckých kurzech. Právě práce s mladými umělci ji podle vlastních slov dodnes „nabíjí“.

Ivan Kusnjer (*10. listopadu 1936) – 75 let

Ostrava sehrála zásadní roli také v kariéře Ivana Kusnjera, dalšího z výrazných českých pěvců, kteří se prosadili i na mezinárodní scéně. Do ostravské opery nastoupil v roce 1977 a právě zde během několika sezón postupně dohrával k významným rolím.

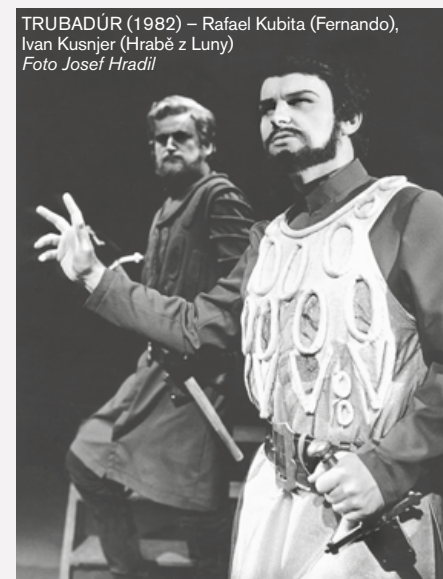
V Ostravě začínal drobnou rolí Indžiána v *Prodané nevěstě* a Baronem v *La traviatě*. Jeho představy byly přitom mnohem odvážnější; když se ho tehdejší šéf opery Jiří Pinkas zeptal, jaké role by chtěl zpívat, jmenoval Verdiho Rigoletta a Wagnerova Holandana. S odstupem ale právě tento rozdíl mezi snem a realitou vnímá jako důležitou součást své cesty: „Jsem přesvědčen, že zpěvák musí zrát. Nemůže nastoupit po škole do stěžejních rolí. Tím si může jen ublížit.“

Během dalších sezón už dostával stále významnější příležitosti: ztvárnil Kiliána v *Čarostřelci*, Mistra zednického v *Tajemství*, Guglielma v Mozartově opeře *Così fan tutte* nebo Hraběte Lunu ve Verdiho

Trubadúrovi. Zásadními momenty jeho ostravského působení se stali Tausendmark ve Smetanových *Braniborech v Čechách* a Rodrigo ve Verdiho *Donu Carlosovi*.

Z Ostravy zamířil do Brna a v roce 1982 se stal sólistou Národního divadla v Praze. Právě tam se jeho repertoár dál výrazně rozšířil a postupně zahrnul více než tři desítky operních rolí – od mozartovských a verdiovských postav přes Pucciniho Scarpia (*Tosca*) až po zásadní role českého repertoáru. Třikrát získal Cenu Thálie – za Tonia v Leoncavallových *Komediantech*, Krále Jiřího v Daviesových *Osmi písních pro šiléného krále* a za Voka Vítkovice ve Smetanově *Čertově stěně*. Jeho kariéra ho zároveň zavedla na významná zahraniční jeviště a koncertní pódia, mimo jiné do milánské La Scaly, newyorské Carnegie Hall, pařížské Opéra Comique, vídeňské Státní opery nebo bruselské La Monnaie.

Od roku 1988 působí jako pedagog na HAMU, kde v roce 2016 obhájil profesuru. V rámci své dlouhotrvající pedagogické dráhy připravil pro divadelní prkna zástupy vynikajících zpěváků a zpěvaček. Za všechny jmenujme například Lukáše Bařáka, Elišku Gattringerovou, Martina Javorského, Daniela Kfělíře, Pavla Švingra nebo Františka Zahradníčka.

TRUBADÚR (1982) – Rafael Kubita (Fernando), Ivan Kusnjer (Hrabě z Luny)
Foto Josef Hradil

Pozoruhodným obloukem jeho kariéry byl také návrat do Ostravy po více než dvaceti letech, a to v sezóně 2010/2011. Na jeviště, kde kdysi začínal menšími rolemi, se vrátil jako Giorgio Germont ve Verdiho *La traviatě*, Baron Prus v Janáčkově *Věci Makropulos* a především jako Vok Vítkovic ve Smetanově *Čertově stěně*. Jeho cesta tak vede od prvních ostravských rolí přes domácí i světová jeviště zpět k postavám českého operního repertoáru, v nichž mohl naplno zúročit desetiletí zkušeností.

Oběma jubilantům přejeme zejména pevně zdraví a ještě mnoho krásných setkání s hudbou! (bs)

činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Federico Fellini (1920–1993)
ZKOUŠKA ORCHESTRU
Smrt dirigentovi! Af žije hudba!
Režie: Vojtěch Štěpánek
Divadelní adaptace: Martin Stropnický
Premiéra 24. října 2026
v Divadle Jiřího Myrona

Lars von Trier (1956)
KDO JE TADY ŘEDITEL?
Korporátní komedie plná omylů
Režie: David Vohnánek
Překlad: František Fröhlich
Premiéra 19. prosince 2026
v Divadle „12“

Edmond Rostand (1868–1918)
CYRANO
Je láska pravdivá, když má cizí hlas?
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Jindřich Pokorný
Premiéra 6. března 2027
v Divadle Antonína Dvořáka

Beth Steel (1984)
NEŽ HVĚZDY ZAPADNOU
Jedna rodina. Jedna letní noc.
Spousta tajemství...
Režie: Jakub Šmid
Překlad: Ester Žantovská
Premiéra 15. května 2027
v Divadle Antonína Dvořáka

David Ireland (1976)
PÁTÝ KROK
My, alkoholici, jsme hodně citliví lidé
Režie: Josef Doležal
Překlad: Viktor Janiš
Premiéra 22. května 2027
v Divadle „12“

Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla
moravskoslezského

Činohra NDM
je na Instagramu:
cinohrandm

ZKOUŠKA ORCHESTRU – Petr Houska (Tubista), Petr Panzenberger (Klarinetista), Vojtěch Johaník (Trumpetista), Sabina Muchová (Houslistka), Alois Bartoš (Pozounista), Magdaléna Kubatková (Flétnistka), Jakub Samlík (Hornista), Martin Dědouch (Kontrabasista) a František Strnad (Violoncellista)
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR ČINOHRY (LISTOPAD – PROSINEC 2026)

Georges Feydeau
TULULUM
Režie: Vojtěch Štěpánek
3. 11. (18.30), 13. 12. (16.00), 28. 12. (18.30)

Federico García Lorca
KRVAVÁ SVATBA
Režie: Martin Františák
5. 11. (10.00) – školy, 5. 11. (18.30), 18. 11. (18.30), 2. 12. (18.30)

Andrzej Saramonowicz
TESTOSTERON
Režie: Vojtěch Štěpánek
6. 11. (18.30), 8. 11. (16.00), 12. 12. (18.30), 30. 12. (18.30)

Samuel D. Hunter
VELRYBA
Režie: Aminata Keita
7. 11. (18.30), 28. 11. (18.30), 10. 12. (18.30)

Neil LaBute
PODOBA VĚCÍ
Režie: Josef Doležal
10. 11. (19.00)

Florian Zeller
PRAVDA
Režie: Vojtěch Štěpánek
11. 11. (19.00)

Marius von Mayenburg
SOUMLAK NAD KRAJINOU
Režie: Vojtěch Štěpánek
12. 11. (19.00)

Federico Fellini
ZKOUŠKA ORCHESTRU
Režie: Vojtěch Štěpánek
13. 11. (18.30), 19. 11. (18.30), 25. 11. (18.30), 1. 12. (18.30), 5. 12. (18.30), 29. 12. (18.30)

Pavel Klusák
AGNETHA VOLÁ S.O.S.
Režie: Josef Doležal
14. 11. (19.00), 3. 12. (19.00)

Alistair Beaton – Dietmar Jacobs
KARDINALNÍ CHYBA
Režie: Vojtěch Štěpánek
15. 11. (16.00), 4. 12. (19.00)

Nikolaj Vasiljevič Gogol
REVIZOR
Režie: Vojtěch Štěpánek
17. 11. (16.00), 8. 12. (18.30), 31. 12. (17.00)

Kamila Hladká – Václav Klemens
HORNICKÉ VDOVY
Režie: Václav Klemens
20. 11. (19.00) – derniéra

Fjodor Michajlovič Dostojevskij
IDIOT
Režie: Jakub Šmíd
22. 11. (16.00), 27. 11. (18.30), 11. 12. (18.30)

Terrence McNally – David Yazbek
DONAHA! (Hole dupy)
Režie: Pavel Šimák
24. 11. (18.30), 6. 12. (16.00), 27. 12. (17.00)

Ferdinand von Schirach
BŮH
Režie: Vojtěch Štěpánek
26. 11. (18.30), 9. 12. (18.30)

Alena Kastnerová
O LÍNĚ BABIČCE
Režie: Tomáš Jirman
29. 11. (11.00 a 16.00), 6. 12. (10.00)

Lars von Trier
KDO JE TADY ŘEDITEL?
Režie: David Vyhnánek
19. 12. (19.00) – premiéra, 21. 12. (19.00) – 1. repríza, 22. 12. (19.00)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

Kdo je tady ředitel?

Naším ředitelem je náš kolega a režisér Jiří Nekvasil. Znáte ho jistě z premiér a jeho tvář i úvodní slovo otevírají také čísla našeho časopisu. My, zaměstnanci, i vy, diváci NDM, máme v otázce „Kdo je tady ředitel?“ jasno. Náš pan ředitel se svým ředitelováním nijak netají. Hlavní hrdina naší druhé činoherní premiéry to ale dělá jinak: své ředitelování důsledně tají a předstírá, že je řadovým zaměstnancem vlastní firmy. A když je ředitele nezbytně potřeba, najme si herce, aby vše zachránil. Jenže herec v roli ředitele všechno dokonale zamotá. *Kdo je tady ředitel?* je úspěšná filmová i divadelní komedie výjimečného tvůrce Larse von Triera. Komedijní žánr si s jeho

tvorbou spojí málokdo. Nebyl by to totiž Trier, kdyby ve své „komedii“ nepracoval s temnými zákoutími lidské identity a nevystavoval je našemu pobavení. Každý, kdo někdy pracoval v kolektivu, se může dobře bavit pohledem na zaměstnance, kteří balancují na hranici profesních a lidských vztahů, týmových cílů a vlastních tužeb i nad psychologickým chaosem, který rozleptává každý pracovní řád.

Skvělá komedie, ze které až zamrazí. Od prosince v Divadle „12“ s Martinem Dědochem a Vojtěchem Johaníkem v hlavních rolích! Těšíme se.

Vojtěch Štěpánek

KRVAVÁ SVATBA – František Strnad (Otec nevěstin), Petr Panzenberger (Leonardo), Hana Piterková (Leonardova žena)
Foto Martin Kusyn

PREMIÉRA

Lars von Trier (1956)

KDO JE TADY ŘEDITEL?

Korporátní komedie plná omylů

Lars von Trier
Foto Christian Geisnæs

Překlad
Divadelní adaptace
Režie
Dramaturgie
Scéna a kostýmy
Hudba

František Fröhlich
Daniel Hrbek,
Martina Kinská
David Vyhnánek
Pavel Gejguš
Barbora Klenová
Peter Gábor ml.

Obsazení:
Vojtěch Johaník, Martin Dědoch, Jan Fišar, Tomáš Jirman, Robert Finta, Kamila Janovičová, Hana Piterková, Sabina Muchová, František Strnad, Jakub Samlík, Sára Erlebachová

Premiéra 19. prosince 2026 v 19 hodin
v Divadle „12“

Reprízy 21. 12. (19.00), 22. 12. (19.00)
v Divadle „12“

Absurdní komedie s výraznými prvky společenské satiry, která si pohrává s tématy moci, odpovědnosti a manipulace, je jevištní adaptací stejnojmenného filmu. Jejím autorem je dánský filmař Lars von Trier, natolik výrazná osobnost světové kinematografie, že stojí za bližší pozornost.

Lars von Trier: režisér, který se odmítl smířit s pravidly

Jen málo současných filmových režisérů dokázalo spojit světovou proslulost, uměleckou radikalitu a schopnost vyvolávat tak silné reakce jako dánský režisér, scenárista a producent **Lars von Trier**. Jeho jméno se stalo téměř

synonymem pro film, který diváka nenechává v bezpečné vzdálenosti. Trier své publikum často staví před bolest, ponížení, víru, sexualitu, násilí, smrt nebo lidskou osamělost – a zároveň před otázku, kde vlastně leží hranice mezi soucitem a krutostí, uměním a manipulací.

Narodil se 30. dubna 1956 nedaleko Kodaně jako Lars Trier. Kinematografie ho přitahovala od dětství, v sedmnácti letech vytvořil svůj první amatérský film. V letech 1976–1979 studoval film na Kodaňské univerzitě a následně režii na Dánské filmové škole, kterou absolvoval v roce 1982. Právě během studií si ke svému příjmení přidal ono aristokraticky znějící „von“. Nebyl to projev šlechtického původu, ale spíše jeden z prvních drobných důkazů jeho záliby v provokaci, stylizaci a vytváření vlastních pravidel.

Jeho rané školní filmy už naznačily, že před sebou máme autora, který nebude film chápat jako průhledné vyprávění příběhu. Absolventský film *Podoby osvobození* (1982) pracoval s kombinací hraných a dokumentárních materiálů a získal mezinárodní pozornost. O dva roky později přišel celovečerní debut *Prvek zločinu*. V Cannes získal Trier ocenění a okamžitě se zařadil mezi režiséry, jejichž filmový jazyk je stejně důležitý jako samotný příběh.

V prvních letech své kariéry si Trier vybudoval pověst autora posedlého obrazem, atmosférou a konstrukcí filmového prostoru. *Prvek zločinu* (1984), *Epidemie* (1987) a *Evropa* (1991) bývají označovány jako tzv. evropská trilogie.

Nejde o trilogii v klasickém dějovém smyslu; jednotlivé filmy spojuje především fascinace Evropou, jejími traumaty, krizí a temnou stránkou moderní civilizace. *Evropa* pak Trierovi přinesla další významné ocenění v Cannes.

Trier už tehdy ukazoval jednu ze základních vlastností své tvorby: nikdy se nespokojit s jedním filmovým stylem. Dokáže být vizuálně okázalý a vzápětí svou okázalost záměrně odhodit. Dokáže film téměř matematicky zkonstruovat a následně jej nechat rozpadnout v improvizaci. A právě tato schopnost neustále popírat vlastní předchozí postupy se stala jedním z jeho nejvýraznějších tvůrčích principů.

Od dokonalého obrazu k jeho destrukci

Významným mezníkem se stala televizní série *Království* (*Riget*, 1994–1997), černohumorná směs hororu, grotesky a satiry odehrávající se v kodaňské nemocnici. Trier v ní začal vědomě pracovat s nedokonalostí obrazu, omezenými technickými prostředky a principem, že film nemusí být naleštěným artefaktem. Zároveň zde vznikala půda pro projekt, který měl později výrazně ovlivnit evropskou kinematografii: **Dogma 95**.

V roce 1995 Trier společně s Thomasem Vinterbergem, Sørenem Kraghem-Jacobsenem a Kristianem Levringem představil v Paříži manifest Dogma 95 a tzv. „slib cudnosti“. Deset pravidel mělo filmaře zbavit toho, co Trier a jeho kolegové považovali za přebytné dekorace filmového průmyslu: umělé osvětlení, efektní techniku, dodatečně vytvářenou hudbu, okázalé dekorace nebo manipulaci s obrazem. Kamera měla být podřízena přítomnému okamžiku a herci a příběh se měli dostat do popředí.

Byla to zároveň provokace i velmi vážný experiment. Dogma 95 se během několika let rozšířilo daleko za hranice Dánska a stalo se jedním z nejvýraznějších filmových manifestů konce 20. století. Trier paradoxně vytvořil přísná pravidla pro to, aby film zbavil pravidel, která podle něj začínala dusit jeho živost.

Sám přitom dogmatické principy nikdy nepřijal jako definitivní estetickou víru. Naopak. Jeho další tvorba znovu a znovu ukazovala, že pro Triera je nejzajímavější právě okamžik, kdy lze nějaký systém porušit.

Zlaté srdce a utrpení nevinných

V roce 1996 natočil snímek *Prolomit vlny* (*Breaking the Waves*) a jeho kariéra se definitivně proměnila. Intimní příběh hluboce věřící Bess, která ve jménu lásky překračuje hranice přijatelného, spojil náboženské

motivů, sexualitu, oběť a otázku, zda může být člověk dobrý i tehdy, když jeho jednání odporuje morálním normám společnosti. Film získal v Cannes Grand Prix a hlavní představitelka Emily Watson se díky němu stala mezinárodně známou herečkou.

Film *Prolomit vlny* zahájilo takzvanou **trilogii Zlaté srdce**, do níž patří ještě *Idioti* (1998) a *Tanec v temnotách* (2000). Tři zdánlivě nesourodé filmy spojuje především postava člověka, který se vzdává vlastního pohodlí, důstojnosti nebo bezpečí pro druhé. Trier se přitom stále více soustředil na ženské hrdinky, jejichž nevinnost a schopnost oběti vystavoval mimořádně krutým zkouškám.

Vyvrcholením této linie se stal *Tanec v temnotách*. Trier v něm vzal jeden z neoptimističtějších hollywoodských žánrů – muzikál – a obrátil jeho logiku naruby. Hrdinka Selma, kterou ztvárnila islandská zpěvačka Björk, uniká z nesnesitelné reality do vlastních hudebních představ. Čím je však její fantazie radostnější, tím tragičtější je realita, z níž vyrůstá. Film získal v Cannes v roce 2000 Zlatou palmu, Björk navíc cenu za ženský herecký výkon.

Právě zde je Trier možná nejlépe čitelný: dokáže diváka současně přitahovat a odpuzovat, dojímat i zneklidňovat. Emoce u něj nikdy nejsou bezpečné.

Divadlo bez zdí

O několik let později vytvořil jeden ze svých nejpozoruhodnějších experimentů. *Dogville* (2003) se odehrává na téměř prázdném jevišti. Domy nejsou skutečné domy – jejich půdorysy jsou vyznačeny bílými čarami na podlaze, některé dveře existují pouze ve zvuku a rekvizity jsou redukovány na minimum. Film tak připomíná divadelní

scénu, ale zároveň ji prostřednictvím filmového média rozkládá.

Je to pozoruhodný moment i z hlediska divadelního myšlení. Trier zde ukazuje, že k vytvoření světa nepotřebujeme realistickou kulisu. Stačí dohoda mezi tvůrcem a divákem. Když přijmeme čáru na podlaze jako zeď, vzniká zeď. Když přijmeme prázdné místo jako dům, stává se domem. *Dogville* proto není jen filmem s divadelní scénografií; je také experimentem s podstatou divadelní konvence.

Od bolesti k apokalypse

Po *Dogville*, *Manderlay* (2005) a experimentální komedii *Kdo je tady ředitel?* (*Direktøren for det hele*, 2006) se Trier vydal do ještě temnějších míst. *Antikrist* (2009), *Melancholia* (2011) a *Nymfomanka* (2013–2014) bývají označovány jako **trilogie deprese**. V každém z těchto filmů se jiným způsobem vrací k lidské bezmoci, vině, sexualitě, přírodě, smrti a destrukci.

Antikrist je brutální psychologický horor, v němž se intimní partnerský vztah střetává s přírodními silami a s otázkou lidské viny. *Melancholia* pak převrací katastrofický film naruby: konec světa není především spektakulární podívanou, ale psychologickou zkušeností. Obrovská planeta mířící k Zemi se stává obrazem deprese, úzkosti a smíření. Trier přitom využívá nádherné, téměř renesančně komponované obrazy, které kontrastují s absolutní destrukcí, k níž směřují. *Nymfomanka* zase prostřednictvím příběhu Joe rozebírá sexualitu jako touhu, závislost, moc i způsob sebepoznání.

Trier se tak v průběhu desetiletí opakovaně vrací k témuž základnímu problému: co se stane s člověkem, když

se jeho vnitřní svět střetne s pravidly světa vnějšího.

Jeho zatím posledním celovečerním filmem je *Jack staví dům* (*The House That Jack Built*, 2018), groteskně laděný portrét sériového vraha, v němž Trier obrací pozornost také k samotnému aktu tvorby. Jack své vraždy chápe jako umělecká díla a film tak znepokojivě propojuje estetiku, násilí a otázku, zda lze tvorbu oddělit od morální odpovědnosti autora.

Režisér jako ničitel vlastních pravidel

Trierův význam pro světovou kinematografii proto nespočívá pouze v jednotlivých oceněních – byť jeho bilance je mimořádná. V Cannes získal Grand Prix za *Prolomit vlny*, cenu poroty za *Evropu* a v roce 2000 Zlatou palmu za *Tanec v temnotách*. Jeho filmy opakovaně vstupovaly do hlavní soutěže a zásadně formovaly debatu o podobě současného evropského filmu.

Ještě důležitější je však jeho schopnost zpochybňovat filmové konvence. Trier jednou film radikálně stylizuje, jindy jej zbaví téměř všech prostředků. V *Dogmatu* 95 omezuje techniku, v *Dogville* scénografii, v *Tanci v temnotách* spojuje dokumentární nervozitu s muzikálem, v *Melancholii* promění apokalypsu v intimní psychologické drama. Neustále si vytváří pravidla – jen proto, aby zjistil, co se stane, když je poruší. Jeho filmy dokazují, že film může být současně výtvarným experimentem, emocionální manipulací, filozofickou otázkou, žánrovou hrou i brutálně osobním svědectvím.

A možná právě proto je Trierův filmový svět tak blízký divadlu. Divadlo stejně jako on ví, že realita na scéně nemusí být skutečná, aby působila pravdivě. Že několik čar může vytvořit město, prázdný

prostor může být celý svět a herec může jediným gestem zrušit hranici mezi fikcí a skutečností. Trier ostatně tuto hranici překračuje celý život. Ne proto, aby diváka uklidnil, ale aby ho donutil dívat se znovu.

KDO TADY VLASTNĚ HRAJE KOHO?

Korporátní svět má svá pravidla, divadlo také. Co se stane, když se oba světy potkají? Odpověď nabízí komedie *Kdo je tady ředitel?* Novou inscenaci činohry Národního divadla moravskoslezského v režii Davida Vyhnánka uvedeme poprvé 19. prosince 2026 v komorním sále Divadla „12“.

Na první pohled je to jednoduché. Majitel firmy Ravn potřebuje prodat svůj podnik, jenže před zaměstnanci dlouhá léta vystupuje pouze jako zástupce šéfa. Ředitele si totiž vymyslel – existuje jen jako pohodlná figura, na kterou lze svést všechna nepopulární rozhodnutí. Teď ale nastává chvíle, kdy je třeba imaginárního šéfa konečně ukázat. A tak přichází na scénu najatý herec Kristoffer. Má zahrát ředitele, kterého nikdy nikdo neviděl. Co by se mohlo pokazit? Jak se brzy ukáže, prakticky všechno.

Původně filmová komedie Lars von Triera (*Direktøren for det hele* z roku 2006) staví na situaci, která je zároveň absurdní i podezřele povědomá. Kdo někdy zažil radu, na níž nikdo nechtěl být tím, kdo řekne nepřijemnou pravdu, možná tuší, že mezi korporátní kanceláří a absurdním divadlem nemusí být až tak velká vzdálenost.

Právě v tom spočívá jeden z půvabů divadelní adaptace Daniela Hrbka a Martiny Kinské. Autoři, kteří titul ve Švandově

divadle uvedli poprvé už v roce 2009, převádějí Trierovu filmovou hru do prostředí, kde se otázka „kdo koho hraje?“ stává téměř fyzickou součástí večera. Pražská inscenace se v průběhu let dočkala stovek repríz a titul se ukázal jako pozoruhodně životaschopný, úspěchem u diváků překonal i původní filmovou předlohu.

A proč vlastně dnes uvádět na jevišti divadelní adaptaci filmu starého dvacet let? Protože některé věci nezestárlý. Možná se jen některé přejmenovaly. Ředitelům říkáme top manažeri, kancelářím open space, výmluvám strategická komunikace a člověku, který za nás rozhoduje, nejlépe někdo, kdo „za to nese odpovědnost“. Protože v kanceláři i na jevišti platí jedno: každý má svou práci. Jen někdo musí zařídit, aby dávala smysl. Touha mít po ruce někoho, na koho lze za každých okolností elegantně

Autorkou návrhů je výtvarnice Barbora Klenová

ukázat prstem, však zůstává překvapivě nadčasová. A stejně nadčasová je i otázka, kolik ze svých pracovních rolí skutečně hrajeme a kolik z nich už hraje nás.

Divadelní verze navíc získává jednu významnou výhodu: Kristoffer je herec. Nejenže tedy hraje ředitele, ale zároveň vstupuje do prostředí, v němž se všichni ostatní už dávno nějakou roli snaží hrát. Zasedací místnost se tak může proměnit v jeviště a jeviště v kancelář. Hranice mezi skutečností, předstíráním a upřímností se postupně rozostřuje – a čím víc se postavy snaží udržet situaci pod kontrolou, tím více se jim vymyká.

V inscenaci NDM se tohoto titulu ujímá mladý inscenační tým vedený energickým režisérem Davidem Vyhnánkem, jehož současnou domovskou scénou je Divadlo Mír. O výtvarnou stránku inscenace, tedy scénu i kostýmy, se postará Barbora Klenová a o scénickou hudbu Peter Gábor mladší.

Hlavní postavu herce Kristoffera ztvární Vojtěch Johaník, který dostane velký prostor na to, aby vytěžil maximum z komických i existenciálních vrstev situací, jež tato originální skandinávská komedie nabízí. Jeho protějškem v roli majitele firmy Ravna bude Martin Dědoch. Těšit se také můžeme kupříkladu na čistě islandsky hovořící postavu podnikatele Finnura v podání Jana Fišara či jeho věrného tlumočníka Tomáše Jirmanu a mnohé další.

Kdo z této strategické kancelářské hry nakonec vyjde jako vítěz? A kdo tedy nakonec bude ten skutečný ředitel? To se dozvíte v samotné inscenaci. Možná však nejde ani tak o to zjistit, kdo je tady ředitelem. Mnohem zajímavější bude sledovat, kdo má jakou roli, kdo ji skutečně ovládá a kdo už dávno zapomněl, že ji vlastně jen hraje.

(pg)

28. ROČNÍK FESTIVALU OSTRAVSKÝCH ČINOHERNÍCH DIVADEL

Registrace probíhají
na webu festivalostravar.cz
v termínu 1.—22. října 2026

OSTRAVA!!!

S DIRIGENTKOU ANNOU POZIDIS

Orchestra nám mohou ukázat, jak překlenout dnešní společenské rozdíly a otřesy

Foto Radek Drbohlav

Ve Felliniho *Zkoušce orchestru* se střetává autorita dirigenta s chaosem orchestru a jeho jednotlivých osobností. V naší divadelní adaptaci jsme se rozhodli původní mužskou postavu dirigenta nahradit ženou. **Je dirigování spíše otázkou autority, komunikace, nebo schopnosti naslouchat?** Nejen o tom jsme mluvili s dirigentkou **Annou Pozidis**, která působí na českých operních scénách a spolupracuje s předními divadly v Praze, Brně, Ostravě, Plzni, Olomouci i Liberci.

V jednom ze svých rozhovorů jste se o dirigování vyjádřila v tom smyslu, že aby člověk uspěl, musí si doslova „oddirigovat kilometry“.

Dirigování se nedá „očůrat“. Všechny ty kilometry notových zápisů a tisíce hodin poslechu hudby a dirigování nemůžete ničím nahradit, nelze to jednoduše přeskočit. Doma se sice naučíte noty, ale to nestačí.

Co je na dirigování nejtěžší naučit se technicky – a co se podle vás člověk

může naučit až samotnou zkušeností před orchestrem?

Pro každého dirigenta je výzvou něco jiného. Velkou součástí naší práce je kromě znalosti samotné hudby také znalost psychologie, komunikace, diplomacie. Někdo s tím může mít problém, pro mě osobně jsou to naopak všechno hrozně blízké disciplíny. Když si ale vzpomenu na své začátky, nejtěžší ze všeho bylo opustit „neživé“ noty a přejít k živým lidem, na to vás nikdo nikdy nepřipraví.

Dirigentka musí spojit desítky různých osobností v jeden celek. Je to podle vás spíše otázka autority, komunikace, nebo schopnosti naslouchat?

Všechno dohromady. Autorita, která se s naší profesí nejčastěji spojuje, přichází až s tím, jestli jste dobře připravená, jestli víte, co chcete, jestli s těmi lidmi dokážete slušně komunikovat. Rozhodně ji nevybudují tím, že budu na ostatní nepřijemná nebo že se rozcílím. Nejdůležitější ale je, aby každý dirigent vycházel sám ze sebe, aby si nehrál na nezpochybnitelného diktátora.

Změnila se podle vás za poslední desetiletí samotná povaha autority dirigenta?

Rozhodně. Samozřejmě pořád naleznete despotičtější typy, než jsem například já, ale s tím, jak se mění svět a jak se mění společnost, tak se radikálně změnil i přístup dirigentů. Házení taktovkami, křičení na hráče a jejich ponižování, to by dnes už ani neprošlo. Naštěstí.

Jakou roli podle vás hraje humor v práci dirigentky?

Pokud je přirozený, pak velkou. Nesmí být na sílu, to pak nefunguje nikdy, ani v soukromí. Velmi oceňuji, když si orchestr umí udělat ze sebe srandu, když se hráči nebojí být pohotoví, vtipní, ráda se pak zasměju nad drobnou chybou. Samozřejmě to nemůže být pořád. Celkově však platí, že stejně jako v osobním životě může humor pomáhat „čistit“ atmosféru.

Myslíte, že může dirigent/ka opravdu působit na orchestr nějakou osobní energií, kterou nelze vysvětlit technikou? Nějakým fluidem...

Spíš než fluidem bych řekla alchymií. Nikdy jsem se nesnažila takhle nějak působit, pořád víc sázím na intuici a přirozenost. Když hráčům nabízíte něco, co vychází z vás, ze srdce, něco opravdu upřímného, nevypočítavého, oni to okamžitě vycítí. Nejsou hloupí, okamžitě by poznali, že jim lžete, že jste si nejistá sama sebou.

V monologu dirigentky ve *Zkoušce orchestru* zaznívá velký konflikt mezi autoritou dirigenta a představou, že všichni členové orchestru jsou si rovni. Kde podle vás končí demokratické fungování orchestru a začíná potřeba jasného vedení?

Ačkoliv jsem politicky naprostá demokratka, dokonce velmi liberální, řekla bych, co se vedení kolektivních těles týče, že musí existovat jedna konečná instance, která vše sjednotí, zastřeší. Což ale neznamená, že mi nezáleží na názorech ostatních, ale zodpovědnost a poslední rozhodnutí musíte vzít na sebe. Moje osobní zkušenost je taková, že orchestry mnohem více docení někoho, kdo se nebojí říct jasně a pevně stanovisko, než někoho váhavého.

Felliniho film je plný konfliktů mezi jednotlivými hráči a dirigentem. Jsou podobné střety podle vás pro orchestr destruktivní, nebo mohou být naopak tvůrčí?

V rámci vztahu já–orchestr se mi větší konflikty naštěstí vyhýbají, ale třeba mezi mnou a režisérem k menším konfliktům v minulosti docházelo, nebo spíše

ZKOUŠKA ORCHESTRU jako inscenace v NDM
Foto Martin Kusyn

k rozporům, které ale v konečném důsledku byly ku prospěchu věci. Jsem zastáncem toho, že bychom si měli vycházet vstříc, a měli bychom být schopni spolu fungovat, jak nejlépe to jde. Ostatně v pozitivní atmosféře se toho udělá nejvíce.

Jak moc musí dirigent/ka respektovat individualitu jednotlivých hudebníků a kdy už musí říct: „Teď hrajeme všichni spolu?“

Samozřejmě velkou roli hraje entuziasmus. Schopnost motivovat hráče. A taky schopnost kultivovat případné neshody. Zásadní je, aby nikdy nepřekročily únosnou hranici a aby na zkouškách nevznikalo toxické prostředí.

Může být dirigent/ka zároveň součástí orchestru, nebo musí vždycky stát trochu mimo něj? Respektive je dirigování občas samotářská práce?

Když diriguju, vždy se snažím být součástí toho tělesa, aby to nebylo já a oni, ale my dohromady. Ale jako dirigent hodně cestujete, hodně času trávíte po hotelech, sám, učíte se sám, dlouhé hodiny, v tomto ohledu to je samotářské povolání.

Ve hře je dirigování přirovnáno ke kněžství a koncert ke mši...
To zní krásně...

Potřebuje podle vás orchestr ke společnému hudebnímu zážitku určitou míru víry – v hudbu, ve skladatele, v dirigenta či dirigentku nebo jeden v druhého?

Víc než víru bych řekla důvěru. Někdy ji můžete až téměř hmatatelně cítit ve vzduchu. Vejdete mezi hráče a okamžitě víte, jestli tam je, nebo ne. Někdy je větší, jindy zase menší, ale vždy okamžitě poznáte, že ji máte – vy k nim a oni k vám. A když se obě zmíněné důvěry potkají, pak je to naprostá nádhera a spolu s důvěrou přichází pocit tvůrčí svobody. Roli hraje i důvěra mezi jednotlivými hráči, občas přijdu někde dirigovat koncert a v orchestru

sedí hráči, kteří spolu hrají třeba třicet let, a vy po pár taktech vycítíte, že něco v orchestru drhne. Ohledně podobných věcí jsem velmi senzitivní.

Je podle vás autorita dirigentky v orchestru vnímána jinak než autorita dirigenta? A pokud ano, v čem konkrétně?

Předně chci říct, že to, že jsem se s rozdílným přístupem k dirigentce – ženě nesetkala já, ještě neznamená, že se s tím nesetkal někdo jiný. Bohužel i v dnešní době se stále objevují informace o nerovnocenném zacházení. Nicméně já si stojím za tím, že v drtivé většině případů hráči ani pěvci neřeší pohlaví dirigenta. Najdou se i extrémní výjimky, ale ty naleznete úplně ve všem. Zvláštní ovšem je, že většina těch výjimek je z řad mých mužských kolegů – dirigentů – kteří občas utrousí něco v tom smyslu, že ženy by neměly dirigovat.

Navzdory těmto překážkám se situace postupně proměňuje, i když pomaleji, než by se mohlo zdát. Když se podíváme na statistiky, jen asi 13 % koncertů v roce 2024 dirigovaly ženy a globálně jen kolem 8 % orchestrů má ženu v čele.

To je strašné. Ale já jsem optimistka, protože vidím, že trend zvyšování počtu

Anna Pozidis
Foto archiv Anny Pozidis

dirigetek a šéfdirigetek ve světě pokračuje. Ale co si budeme namlouvat, v roce 2026 by ta čísla mohla být daleko lepší, o tom žádná. Velkou službu v tomto ohledu vykonávají filharmonie, které často zvou zahraniční dirigentky. V České republice máme momentálně dvě šéfdirigentky – a to v Jihočeské filharmonii a Západočeské filharmonii. Naopak v čele žádného českého operního souboru v současné době žena nestojí. Opera je obecně extrémně tradicionalistická, trvá hrozně dlouho, než se v ní cokoli změní, protlačí, tam málokdy narazíte na dirigentku, natožpak na šéfdirigentku. Snad se brzy dočkáme změny.

Funguje podle vás orchestr jako zmenšený obraz naší společnosti?

V jistém smyslu ano. Těch osobností, které se v něm setkávají, je obrovská škála, což se někomu může jevit jako neustálý boj mezi nimi. Na druhou stranu kolektivní tělesa, která jsou spolu zvyklá pracovat, dokážou i případná zvětšená ega a křivdy uzemnit, a jakmile odbije sedmá hodina, začátek koncertu, tak jsou hráči schopni všechny ty rozdíly a hádky hodit za hlavu a začít fungovat jako celek. V tom nám můžou být motivací, jak překlenout dnešní společenské rozdíly a otřesy. Stejně jako když se stane přírodní katastrofa a lidé se semknou a spolu pak pomůžou těm nejpotřebnějším. (nz)

Federico Fellini (1920–1993)

ZKOUŠKA ORCHESTRU

Smrt dirigentovi! Ať žije hudba!

Překlad a divadelní adaptace

Úprava textu

Režie
Dramaturgie
Scéna
Kostýmy

Hudba

Odborný poradce pro hudební nástroje
a interpretaci
Světelný design

Martin Stropnický
Vojtěch Štěpánek,
Norbert Závodský
Vojtěch Štěpánek
Norbert Závodský
Petr Vítek
Vladimíra Pachi
Fominová
Ivan Acher
David Schreiber
Karel Šimek

Obsazení:

Kateřina Breiská (Dirigentka), **František Večeřa** (Kustod), **Jan Fišar** (1. houslista), **Tomáš Jirman** (2. houslista), **Kamila Janovičová** (Moderátorka), **Petr Panzenberger** (Klarinetista) a další

Reprízy 13. 11., 19. 11., 25. 11, 1. 12., 5. 12. a 29. 12. 2026 v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona

VZPOMÍNKA

Z večeru STŘÍBRNÉ HITY OPERETY (2011)
v Klubu Parník
Foto Vojtěch Bartěk

JIŘÍ ŠIMÁČEK

(3. 8. 1946 – 30. 9. 2026)

Do uměleckého nebe odešel dlouholetý spolupracovník činohry, ale především výtečný muzikant, excelentní klavírista a skvělý kamarád pan profesor Jiří Šimáček. Se souborem činohry coby korepetitor (a příležitostně i herec) pracoval od devadesátých let. Ovšem výraz „korepetitor“ nevystihuje, co všechno s námi prováděl často hodiny a hodiny navíc, aby z některých hudebních (v mém případě zoufale arytmiických) polen stvořil skoro zpěváky... Pro drsnější výraz nikdy nešel daleko, ale vždy jej vyslovil s takovou noblesou a vtípem, že se nikdo nemohl cítit uražen; jak jarní bouřka to pročistilo vzduch. Při představeních nás dirigoval skryt v DADu

v první přízemní lóži, a aby byl v té tmě vidět, pořídil si bílé rukavičky, takže dostal přezdívku mim Fialka. V DJM býval ukryt v portálu a časem vylepšil svou výbavu – dirigoval pomocí bateričky, takže byl zván bludička Julie. Taký péroval rekvizitářky, aby měly zásobu čerstvých baterií. To po zkušenosti, kdy během představení svit slábl a slábl, až během mnohohlasého finále (hráli jsme *Šumaře na střeše*) se kdesi daleko ve tmě ztrácelo doutnající vlákénko žárovčičky. Pan profesor činohře věnoval víc jak třicet let života, na kolika inscenacích se podílel, to nám řeknou archivy. Uměl být velice nesmlouvavý, když šlo o hudbu. Ale měl vzácný dar: obrovský smysl pro humor. A byl skvělý kamarád, proto jsme ho milovali.

Jiří, měj se blaze v tom uměleckém nebi a pozdravuj všechny naše společné kamarády.
Tomáš Jirman

DERNIÉRA

Kamila Hladká – Václav Klemens

HORNICKÉ VDOVY

Chlapů je milion, ten váš je jeden

Národní divadlo moravskoslezské se 20. listopadu 2026 rozloučí s úspěšnou inscenací **Hornické vdovy**, která dokázala citlivě a s nadhledem zprostředkovat jedno z bolestivých témat ostravského regionu. Kritika i diváci oceňují především vyvážení tragických osudů jemným humorem, životní moudrostí a nadějí, díky nimž inscenace není jen příběhem o ztrátě, ale především o síle a odvaze pokračovat dál. Právě autenticita výpovědí, působivé herecké ztvárnění a komorní atmosféra Divadla „12“ dávají příběhům vdov mimořádnou intenzitu. Kdo chce **Hornické vdovy** zhlédnout, měl by využít posledních termínů

– 16. a 29. října a především derniéru 20. listopadu, která bude zároveň poslední příležitostí vidět tuto inscenaci na jevišti NDM. (nz)

„I po letech mám radost, že si Národní divadlo moravskoslezské vybralo k adaptaci Hornické vdovy. Nikdy nezapomenu svoje stažené všechno, když měly hornické vdovy – skutečné postavy mojí knihy – zhlédnout divadelní představení, a jak se mi ulevilo, když byly spokojené, byť dojaté. Děkuji, že jsem mohla být toho všeho malou součástí a že mě Václav Klemens, autor inscenace a režisér, vnímal.“

Kamila Hladká, autorka knižní předlohy

„... až teď si uvědomuji, že Hornické vdovy mě přivedly k přemýšlení o divadle jako o rituálu. Jako o obřadu sdílení. Ten prostor a čas, kde se to podstatné odehrává, je zvláštní a oddělený od skutečného života. A jak říká jedna z vdov, není důležité, jak se tam ocitly, ale proč tam jsou. To, co pětice vdov

Marie Logojdová jako vdova Květa
Foto Martin Kusyn

společně prožije s diváky, přináší proměnu. Proměnu rituálem či obřadem sdílení...“

Václav Klemens, režisér inscenace

EXTRA AKCE

Libor Dvořák, Jiří Nekvasil, Jan Vorel a Norbert Závodský
Foto Martin Kusyn

DOSTOJEVSKIJ: HRÁČI, IDIOTI A MY

V Centru PANT se 14. září 2026 uskutečnila beseda **Dostojevskij: Hráči, idioti a my**, která nabídla pohled na dílo jednoho z nejvýraznějších světových spisovatelů z perspektivy divadla, překladu i literární vědy. O jeho postavách, vášních, závislostech a stále živém odkazu diskutovali režisér opery **Hráč Jiří Nekvasil**, novinář a překladatel **Idiota Libor Dvořák** a literární vědec **Jan Vorel** z Ostravské univerzity. Moderoval dramaturg činohry NDM **Norbert Závodský**. (nz)

balet

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Adolphe Charles Adam (1803–1856)
GISELLE

*Ztělesnění ženské lásky, důvěry
a zrady v romantickém příběhu*

Choreografie a režie: Andrea Helander Kramešová
(podle Jeana Coralliho, Julese Perrota a Mariuse Petity)

Dramaturgie: Václav Janeček

Hudební nastudování: Filip Urban

Premiéra 12. listopadu 2026

v Divadle Antonína Dvořáka

POD KŮŽÍ

Od klasické virtuozity k současné expresi

Choreografie: Jacopo Godani,

Marco Goecke

Hudba: Steven Mackey,

Johann Sebastian Bach,

Patti Smith

Premiéra 22. dubna 2027

v Divadle Jiřího Myrona

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla
moravskoslezského

Balet NDM
je na Instagramu:
baletndm

GISELLE – Maria Carla Ognisanto (Giselle)
Foto Lucie Maceczková

REPERTOÁR BALETU (LISTOPAD – PROSINEC 2026)

Adolphe Charles Adam

GISELLE

Choreografie: Andrea Helander Kramešová

Hudební nastudování: Filip Urban

Dirigent: Marek Šedivý / Filip Urban

12. 11. (18.30) – premiéra,
14. 11. (18.30) – 2. premiéra,
15. 11. (15.00), 18. 11. (18.30),
19. 11. (18.30)

BABYLON BALET

Choreografie: Natalia Adamska, Rei Masatomi

21. 11. (19.00), 22. 11. (16.00)

Petr Iljič Čajkovskij

LOUSKÁČEK

– VÁNOČNÍ KOLEDA

Choreografie: Youri Vámos

Hudební nastudování: Adam Sedlický

Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý

3. 12. (11.00 a 18.30), 18. 12. (18.30),
20. 12. (16.00), 22. 12. (18.30), 25. 12. (17.00),
26. 12. (17.00), 27. 12. (17.00)

Hostování v Teatr Bonn (Německo):

10. 12. (19.30), 11. 12. (19.30),

12. 12. (15.00 a 19.30), 13. 12. (14.00 a 18.00)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny

DRAMATURGICKÉ ÚVODY

k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Václav Divák,

když se zvedne opona a tanečníky zahálí jevištní světla, je snadné vidět v baletu jen sled brilantních pohybů, dechberoucích skoků a dokonalých linií. Skutečná duše tohoto umění ale leží mnohem hlouběji. V tichém, ale nepřehlédnutelném faktu, že všichni tvoříme jeden celek.

Tanec je ve své podstatě aktem naprosté sounáležitosti. Dlouho před každým představením se naše baletní sály mění v prostor hluboké, vzájemné důvěry. Každý krok, každý společný nádech není jen výsledkem osobní vytrvalosti jednotlivců, ale i výsledkem kolektivní práce celého týmu. Od tanečníků a repetitorů přes jevištní techniky, kostyméry a administrativní pracovníky až po hudebníky v orchestřišti; na každém z nich záleží. Nikdo tu nezáří sám za sebe. A právě toto společné odhodlání a tichá oddanost celku mění fyzickou námahu v čistý úžas.

V listopadu a prosinci nás tato sounáležitost provede hned několika významnými událostmi. Už 12. listopadu s hrdostí předvedeme první velkou premiéru této sezóny, romantické mistrovské dílo *Giselle*. Choreografie a režie Andrey Helander Kramešové (podle ikonické tradice Jeana Corallioho, Julese Perrota a Mariuse Petipy) přináší nadčasový příběh lásky,

zrady a vykoupení, který ukazuje disciplínu klasického baletu i emocionální soudržnost souboru. V listopadu odehrajeme v Divadle Antonína Dvořáka celkem pět představení inscenace *Giselle* a už se nemůžeme dočkat, až se s Vámi o tento úžasný titul podělíme.

V kontrastu s klasickou *Giselle* se v listopadu vrací i náš milovaný umělecký „klenot“ *Babylon balet*. Díky skromné scéně Divadla „12“ přivádí tato inscenace diváky velmi blízko k performerům, což umocňuje strhující zážitek z celého představení. *Babylon balet* vznikl pod vedením slovinského režiséra Rocca, choreografii pak vytvořili dva naši dlouholetí tanečníci, dnes také repetitoři Natalia Adamska a Rei Masatomi. Výsledkem je intimní dialog pohybu, herectví a zranitelnosti, který Vás zaručeně pohltně.

V prosinci si připomeneme oblíbenou sváteční tradici, balet *Louskáček – Vánoční koleda* Youriho Vámoše. Inscenace ožije

s novým obsazením a srdečně Vás zveme na některé z představení, jež pro Vás chystáme. Kromě ostravských repríz nás také turné do německého Bonnu, kam se celý náš soubor v první polovině prosince vydá a odehraje šest představení. Je to pro mě obrovská pocta a zároveň potvrzení toho, jakou sílu má náš soubor, když táhne za jeden provaz. Těšíme se na Tebe, Bonne!

Nic z tohoto kouzla ale není úplné bez Vás, diváků – těch nejdůležitějších členů v našem společenství. Usadte se u nás, přijďte s přáteli nebo s rodinou a užijte si tyto chvíle s námi.

S úctou

Lea Bessoudo Greck

LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA
– Shino Sakurado (Klára ve snu),
Takafumi Tamagawa (Princ)
Foto: Serghiei Gherciu

Představení
3. prosince
2026 v 18.30 hodin
bude věnováno památce
Vlasty Pavelcové, jedné
z nejvýznamnějších
osobností ostravského
baletu

PREMIÉRA

Slavná italská baletka romantické éry
Carlotta Grisi se do dějin tance zapsala
jako historicky první interpretkou
titulní role v baletu GISELLE
Dobová litografie z roku 1841 od neznámého
umělce, zdroj: wikimedia.org

Dne 28. června 2026 uběhlo 185 let od světové premiéry baletu *Giselle*. Tehdy se pod titulem *Giselle, ou les Willis (Giselle, neboli víly)* objevila poprvé na jevišti **Divadla Královské akademie hudby** (dnešní Pařížská opera), a jakkoli na ní pracovala nejznámější jména své doby – od libreta, choreografie, hudby, výtvarné složky i interpretace – nikoho z nich by patrně nenapadlo, že jejich dílo bude, i když s dílčími úpravami, oslovovat a dojímat publikum i po dalších téměř dvou stoletích.

Giselle je do značné míry esencí všeho, co činí romantismus romantismem. Točí se kolem nešťastné, nenaplněné lásky, zrady a smrti. Odehrává se v idealizovaném prostředí venkova, které naráží na svět šlechty. Dává prostor nadpřirozeným bytostem a tajemnu opuštěných lesních mytín. V centru pozornosti stojí žena přesně tak a v takové podobě, jakou dobové publikum očekávalo: jako krásný, přitažlivý, ale z různých důvodů nedosažitelný objekt touhy; a vedle ní romantický (anti)hrdina, který možná nejedná se zlým úmyslem, ale venkoncem svými činy stejně zničí úplně všechno. K tomu přidejte skutečně kvalitní hudbu, která po celé (nejen) 19. století zdaleka nebyla u baletních titulů standardem, a prakticky nemůžete prohrát.

Stejně jako řada dobových baletů i *Giselle*

vznikala na tělo konkrétní interpretky. Tou se roku 1841 stala mladá italská hvězda **Carlotta Grisi** (1819–1899), tanečnice, která poblouznila svého choreografa **Julese Perrota**, básníka **Théophile Gautiera** i tanečního partnera **Luciena Petipu**. A z této kombinace se zrodil nový balet. Gautier spolu se zkušeným **Julesem-Henrim Vernoyem de Saint-Georges** napsali libreto příběhu inspirovaného **Heinrichem Heinem** a **Victorem Hugem**, Perrot k němu spolu s hlavním baletním mistrem pařížské opery **Jeanem Corallim** vytvořil choreografii (a dodnes se vedou spory o to, kdo byl autorem které pasáže). Hudbu složil **Adolphe Charles Adam**, jeden z nejzkušenějších, a především nejschopnějších dobových operních a baletních autorů. Není bez zajímavosti, že to byla právě jeho tvorba, která k vlastní kompozici pro balet podnítila i Petra Iljiče Čajkovského.

Jednoho by napadlo, že sázka na jistotu na všech frontách se ve výsledku může šeredně nevyplatit. A byl by to jistě zábavný příběh, jenomže v případě *Giselle* se všechny proměnné doplnily do dokonalého celku, který uvrhl v nadšení jak publikum, tak odbornou kritiku, jež nešetřila chválou na všechny strany. Balet se v různých obsazeních a pod vedením různých inscenátorů hrál v Paříži až do 60. let 19. století a pak... zmizel.

Nebýt jeho kontinuálně rozvíjené historie v carském Petrohradě, kam jej místní baletní mistr **Antoine Titus** přivezl již v roce 1842, na něhož následně navázali **Jules Perrot** a po něm **Marius Petipa**, těžko říct, zda bychom dnes mluvili o takovém fenoménu. Druhý dech nabrala *Giselle* definitivně s počátkem 20. století. Do repertoáru ji zařadily **Les Ballets Russes** i **Anna Pavlova**, v Paříži se objevila s úspěchem v polovině 20. let, následována Londýnem, pronikla do Spojených států, Austrálie, zemí Střední a Jižní Ameriky, a před jejím kouzlem tak nebylo úniku. A vlastně není dodnes. Protože je jedno, jestli se hrdinka po smrti stále mění v okřídlené, efemérní stvoření, pracuje jako uprchlice v textilní továrně, žije v období občanské války v USA nebo první světové, končí v nevěstinci nebo v ústavu pro choromyslné. Něco v jejím příběhu je totiž očividně pořád relevantní, inspirující nebo provokující.

Zuzana Rafajová

PRVNÍ GISELLE V OSTRAVĚ

První ostravské nastudování baletu *Giselle* bylo uvedeno **23. listopadu 1922** v Městském divadle (dnešním Divadle Antonína Dvořáka). V roli Giselle vystoupila **Olga Janatová**, Alberta tančil **Achille Viscusi**. (Id)

Achille Viscusi (27. února 1869 Řím – 1. července 1945 Praha) byl prvním šéfem ostravského baletu a výraznou osobností jeho počátků. Tento italský tanečník, choreograf, pedagog a režisér se vyznačoval tvůrčím a organizačním duchem. V Ostravě vytvořil choreografie k **64 titulům** a ztvárnil **14 rolí**. Uvedl zde kompletní dobový baletní repertoár, mimo jiné *Giselle*, *Louskáčka*, *Labutí jezero*, *O lehkovážném Pierrotovi*, *Závoj Pierotčin*, *Z pohádky do pohádky* či Delibesovu *Coppélii* (1919).

Paradoxně se mu za života nedostalo takového uznání, jaké by si zasloužil. V Československu žil více než čtyřicet let a přes čtvrt století působil na českých jevištích. V roce 1927 získal československé státní občanství.

MARIA CARLA OGNISANTO

Už od dětství jsem si přála tančit Giselle

Svanilda, Klára Cratchitová a brzy také Giselle. To vše jsou výrazné role **Marii Carly Ognisanto** v souboru baletu NDM, kde od letošní sezóny nově zastává pozici demisólistky. Jak tuto novou příležitost vnímá? A jak náročná je pro ni příprava na blížící se premiéru baletu *Giselle*? Na to vše jsme se jí v rozhovoru zeptali.

V souboru baletu NDM nově zastáváte pozici demisólistky. Co pro vás tato změna znamená?

Jsem nesmírně šťastná a vděčná za tuto příležitost, vnímám ji jako odměnu za všechny oběti, které jsem tanci v životě dala. Samozřejmě s novou pozicí přichází i více zodpovědnosti. Když jsem na jevišti, nereprezentuji jen samu sebe, ale i celý soubor, včetně těch, kteří mi projevili důvěru a obsadili mě do velkých rolí. Zároveň musím říct, že už od své první sezóny jsem dostávala velké role, tančila jsem sóla, od začátku jsem cítila důvěru, která se nyní ještě prohloubila, a cítím, že bych měla být příkladem i pro ostatní kolegy.

V připravované premiéře inscenace Giselle budete tančit titulní roli. Jak tuto příležitost vnímáte?

Giselle je pro mě velmi speciální. Chtěla jsem ji tančit už od dětství. Moje maminka mi vybrala druhé jméno Carla podle Carly Fracci, což byla v minulosti nejikoničtější

představitelka Giselle. Takže je to pro mě víc než jen velká taneční role.

Giselle je jedna z nejnáročnějších rolí romantického baletu, jak dramaticky, tak technicky. Co je pro vás největší výzvou?

Technicky a fyzicky je to opravdu náročné. Je tam spousta skoků, musíte mít výdrž, absolutní kontrolu a přesnost. A samozřejmě i z hlediska umělecké interpretace je to velká výzva. Ale u Giselle mám pocit, že jsem jí v mnohém podobná.

V čem?

Hlavně v prvním jednání; její způsob naivity, touhy zamilovat se, celá ta romantická stránka, kdy se nechá snadno napálit. Když ji tančím, nesnažím se hrát, spíš nechám pohyb plynout, aniž bych o něm moc přemýšlela. Mám pocit, že jsem sama sebou.

Giselle mezi prvním a druhým jednáním projde obrovskou psychologickou proměnou. Jak náročné je zvládnout takový obrát v jednom večeru?

Musím říct, že je to opravdu horská dráha emocí. Nejdřív je šťastná, naivní, zamiluje se, pak je podvedena, zešílí a umře. Nakonec ve druhém jednání znovu najde svoji lásku na onom světě a chce zachránit muže svého života, přestože kvůli němu

zemřela. Už při prvním zkoušení scény, kdy zešílí, jsem cítila obrovskou směr emocí a po skončení jsem potřebovala pár minut, abych se z toho dostala. Druhé jednání je opravdu dramatické. Ale vlastně i v tom se najdu, protože jsem taky hodně dramatický člověk (*smích*).

Výrazně jste se prosadila také jako Klára Cratchitová v inscenaci Louskáček – Vánoční koleda nebo Svanilda v Coppélii, což jsou rovněž klasické balety na špičkách. Je vám klasický balet bližší než ten současný?

U klasických rolí cítím větší zodpovědnost, tančit balet z klasického repertoáru je pro mě velká věc. Ale v určitém smyslu je na špičkách všechno těžší, ani vám není dopřáno dopustit se chyb. Technická i umělecká stránka musí být dokonalá. Neřekla bych, že mám klasiku radši, ale je to něco, na co jsem trénovala celý život. Zároveň si opravdu užívám i neoklasické a současné role (*tančila například v choreografiích Křídla z vosku či Petite Mort Jiřího Kyliána – pozn. red.*), protože si v nich můžu od té dokonalosti trochu odpočinout.

Dokázete říct, jaká role vás ve vaší taneční kariéře nejvíc formovala?

Myslím, že Svanilda v *Coppélii*, protože to byla moje první velká role v souboru. A taky proto, že mi přinesla jinou stránku mě samotné. Na začátku to pro mě byla velká zkouška herectví, protože Svanilda je naprosto odlišná od méj osobnosti. Je vtipná, extrovertní, dělá velké grimasy. Ale postupně jsem cítila, že se stává součástí mě, a druhou sezónu už jsem si to užívala. Pomohla mi objevit další stránku sebe sama. (hh)

ČISTÁ RADOSTance – Heatscape
– Maria Carla Ognisanto
Foto Sergei Gherciu

NEJEN MOZART!

nadchl i ty, kteří na balet běžně nechodí

NEJEN MOZART! – Sechs Tänze – Roberto Tarantino
Foto Sergei Gherciu

„Nejlepší divadelní představení, na kterém jsem kdy byla!“ napsala o baletu *Nejen Mozart!* jedna ze studentek, která inscenaci navštívila v rámci zářijových školních představení. Nový školní rok totiž pro řadu ostravských středoškoláků začal netradičně. Namísto učebnic je první a druhé zářijové úterý přivítalo jeviště Divadla Jiřího Myrona a pět choreografií spojených v inscenaci *Nejen Mozart!* Jak se studentům, pro které to byla v mnoha případech vůbec první zkušenost s baletem, představení líbilo? A šli by na balet znovu? Nejen na to jsme se jich zeptali v rozsáhlém dotazníkovém průzkumu.

Na baletu poprvé, a rozhodně ne naposledy

Školní představení baletu NDM nejsou žádnou novinkou. Loňský komponovaný večer *ČISTÁ RADOSTance* sklídl u studentů velký úspěch, a tak jsme letos pozvánku zopakovali s inscenací *Nejen Mozart!* Celkem na školní představení dorazilo přes 300 studentů z Gymnázia Hladnov a Jazykového gymnázia Pavla Tigrida v Ostravě. „*Rádi experimentujeme a nabízíme studentům ke zhlédnutí různé možnosti divadelního vyjádření. Balet byl pro naši školu první zkušenost, která nám v této podobě velmi vyhovovala,*“ říká metodička prevence hladnovského gymnázia Veronika Hurtová.

zcela klíčová první zkušenost. A zdá se, že složený večer, ve kterém se gymnazisté setkali s různými druhy tance, byl správnou volbou. „*Inscenace Nejen Mozart! je výborně koncipovaná. Děti mají problém se delší dobu soustředit, takže to, že je titul složený z několika částí, je vlastně výborný tah, jak balet prezentovat mladé generaci. Představení je svižné, má spád. A navíc je tanec realizován ve velmi moderní podobě,*“ popisuje Veronika Hurtová.

Nejvýrazněji z celého večera u studentů zabodoval humorný duet *Ballet 102* Erica Gauthiera, kterému dalo nejvyšší hodnocení skoro 40 procent dotázaných. Pozadu však nezůstaly ani další choreografie; středoškoláky velmi zaujalo také třeba intimní pas de deux z baletu *Le Parc* Angelina Preljocaje či emocionálně silné *Requiem* Ley Bessoudo Greck.

Kromě samotných choreografií pak mnozí studenti ve svých odpovědích zdůraznili také obdiv k samotným tanečnickům a jejich práci. „*I když mě balet nijak zvlášť nezajímá, moc jsem si představení užila. Kostýmy a choreografie byly kreativní a tanečnickům bych vzkázala, že jsou úžasní a šlo vidět ty hromady hodin, které do svého umění dají,*“ uvedla jedna ze studentek.

Podobně výkony tanečnicků vypíchli i další: „*Máte velice talentované tanečnice a tanečníky.*“ „*Obdivuju vaše schopnosti. Jde za tím vidět hodně tvrdé práce.*“

„*Upřímně, baletu jsem moc nerozuměla, ale neskutečně moc se mi líbil jejich tanec a to, jak vše procítili. Určitě mě to nalákalo chodit na balet častěji!*“

Právě tato slova jsou pro celý soubor spolu s potleskem tou největší odměnou. A pokud díky jedinému baletnímu dopoledni v divadle vzniklo mezi stovkami teenagerů byt jen pár budoucích pravidelných návštěvníků baletu, mělo celé představení přesně ten účinek, jaký mělo mít.

(hh)

NEJEN MOZART! – Petite Mort – Barnaby James Packham, Shino Sakurada, Rei Masatomi, Ida Frau, Maté Milchram, Laura Moreno Gasulla
Foto Sergei Gherciu

JACOPO GODANI

Chtěl jsem do tance na špičkách přidat ducha rock-and-rollu

Femminile Plurale (Ženský plurál). Tak zní název nové choreografie italského choreografa Jacopa Godaniho, který dílo vytvořil speciálně pro členky baletu NDM. Choreografie bude součástí komponovaného večera **Pod kůží**, v Divadle Jiřího Myrona bude mít premiéru 22. dubna příštího roku. Přečtěte si, co bude hlavním tématem choreografie i jak Jacopo Godani přemýšlí o tanci a tvorbě choreografií.

Vaše nová choreografie se jmenuje Femminile Plurale (Ženský plurál). Co je její podstatou?

Je to krátká, velmi úderná čtrnáctiminutová choreografie. Abstraktní kus, ve kterém není žádný příběh, tedy kromě příběhu tanečnic, které čelí novým výzvám v neoklasické technice, ve způsobu, jakým používají své tělo a jak se jeho prostřednictvím vyjadřují. Využívají různých nástrojů k vytvoření svého nového pohybového jazyka a učí se, jak jej v rámci choreografie použít.

Název Femminile Plurale (Ženský plurál) odkazuje na ženský rod v gramatickém smyslu. Co pro vás tento název znamená?

Vždycky se mi líbila myšlenka použít definici z gramatiky. Nemám na mysli tradiční, akademickou, ale tu gramatiku, kterou jsme se jako děti učili na základní škole. A právě takový je *Ženský plurál*, jenž zároveň odráží ducha doby, posun, který se udál v postavení žen ve společnosti. Je zajímavé, že ve světě tance jsme kroky, které dnes společnost v tomto ohledu vyžaduje, udělali už před téměř padesáti lety. Pro mě nikdy nebyl rozdíl mezi ženami a muži.

Jde o vaši vůbec první choreografii, kterou tančí pouze ženy. Byla to pro vás výzva?

Bylo to skvělé. Na začátku jsem si říkal, kolik věcí nemůžu dělat, žádný partnerský tanec a podobně. Přemýšlel jsem, jestli bychom neměli mít aspoň jednoho nebo dva muže. Ale v momentě, kdy jsme začali pracovat, jsem na to úplně zapomněl.

K choreografii jste zvolil skladbu Physical Property od Stevena Mackeyho v podání hudebního uskupení Kronos Quartet. Co vás na ní zaujalo?

Jde o smyčcové kvarteto s elektrickou kytarou, které hraje funk. Tento styl přesně reprezentuje typ práce, kterou mám rád – vzít klasický kousek a posunout ho dál. Skladatel vzal smyčcové kvarteto, dal mu rychlost a sexy náboj, který se v klasické kompozici těžko hledá. A přidal elektrickou kytaru, což je přesně to, co chci dělat, tedy přidat do tance na špičkách ducha rock-and-rollu.

Steven Mackey – americký skladatel a kytarista, autor skladby *Physical Property* (1992), kterou nahrál a uvedl s Kronos Quartetem

Máte za sebou pestrou kariéru tanečníka a choreografa. Ještě předtím než jste se naplno začal věnovat tanci, jste studoval výtvarné umění na Umělecké škole v italské Carraře, a později jste byl přijat na mezinárodní taneční centrum Mudra Maurice Bějarta v Bruselu, kde se taneční vzdělávání propojovalo s dalšími uměleckými disciplínami. V čem vás tato kombinace zkušeností ovlivnila?

Ještě než jsem začal tancovat, moc rád jsem kreslil, modeloval a navrhoval. Velká část mé rodiny má obchody s oblečením, hodně přátel se stalo módními návrháři. Zajímal mě vzhled, nové vlny, post-punk. Právě proto si k choreografiím rád dělám i kostýmní a světelný design.

Významnou část své profesionální taneční kariéry jste strávil v souboru Ballett Frankfurt Williama Forsytha, kde jste působil jako jeden z hlavních sólistů a současně jste s Forsythem spolupracoval na tvorbě choreografií. Jak na roky v jeho souboru vzpomínáte?

Byla to úžasná zkušenost, i přesto, že Frankfurt byl v devadesátých letech nezajímavé, prázdné město, kde všechno zavíralo v pět hodin odpoledne. Ale možná právě proto byl Frankfurtský balet tak úspěšný, protože jsme neměli jinou možnost než pracovat (*smích*).

Zajímavé je, že podobný pocit teď zažívám i v Ostravě. Když jsem sem přijel, říkal jsem si, že mi to tady připomíná Frankfurt v devadesátkách. Ale líbí se mi tu, miluji místní estetiku budov i lidí. Město je sice hodně prázdné, ale je tady dobrá energie pro práci.

Foto Rahi Rezvani

JACOPO GODANI

Narodil se v Itálii, taneční vzdělání získal v Centro Studi Danza v La Spezii a v mezinárodním tanečním centru Mudra Maurice Bějarta v Bruselu. Studoval také výtvarné umění v Carraře, kde získal základ, který se později stal nedílnou součástí jeho osobitého choreografického rukopisu.

Již v raném věku se Godani prosadil jako choreograf a umělecký šéf – v Bruselu založil a vedl vlastní taneční soubor. Následně se stal členem souboru Ballett Frankfurt Williama Forsytha, kde působil jako přední sólista a spolu s Forsythem se podílel na tvorbě některých nejvýznamnějších choreografií dekády.

Po letech ve Frankfurtu se Godani začal naplno věnovat kariéře choreografa a vytvořil díla pro mnohé z nejvýznamnějších baletních souborů světa. Jeho tvorbu charakterizuje důraz na fyzičnost, přesnost, muzikálnost a neustálé zkoumání možností lidského těla.

Později se stal uměleckým šéfem a choreografem souboru Dresden Frankfurt Dance Company, čímž upevnil své mezinárodní renomé a dovedl soubor k celosvětovému věhlasu a uměleckému uznání. Pod jeho vedením se soubor stal výrazným hráčem na mezinárodní taneční scéně a proslul repertoárem, který odrážel Godaniho nekompromisní uměleckou vizi a neustálé hledání nových forem pohybu a výrazu.

Dnes je Jacopo Godani jedním z předních hlasů současné choreografie. Jeho umělecký jazyk propojuje tradice klasického baletu s experimentálními, fyzickými a vizuálními možnostmi současného tance.

Jak vás spolupráce s Forsythem formovala jako choreografa?

Když jsem k němu přišel v roce 1991, už tehdy chtěl, aby tanečníci sami vytvářeli choreografický materiál, stejně jako Pina (*Pina Bausch, známá německá tanečnice a choreografka, zakladatelka tanečního divadla Tanztheater Wuppertal Pina Bausch – pozn. red.*) a mnozí další z té generace. Já jsem už předtím vedl vlastní soubor v Bruselu (*v roce 1990 založil taneční skupinu – pozn. red.*), takže jsem na konkurz přišel jako choreograf, a myslím, že to byla moje výhoda.

Jak pracujete s vnímáním prostoru, tedy s tím, co se děje uvnitř tanečníka, i s jeho vztahem k prostoru kolem něj?

Tanec je z většiny založený na projektování ven, ale než začnete

projektovat, musíte být opravdu silní uvnitř. Pokud jdete ven ze sebe bez silného středu, ztrácíte sami sebe coby stěžejní bod v prostoru. A pak potřebujete stěny, kterých je třeba se držet, protože nevíte, kde jste. Ale pokud si nejdříve posílíte svůj střed, nezáleží na tom, kam se otočíte, vždycky víte, kde se nacházíte. Jste bod v trojrozměrném prostoru a přesně víte, jak se orientovat. Je potřeba posílit svůj střed, abyste mohli pohyb projektovat ven, aniž byste ztratili sami sebe.

Jak moc je pro vás ve tvůrčím procesu důležitá spontánnost?

Velmi. Spontánnost je velká pomoc. Ne jako forma improvizace, ale spontánnost pocitu sebejistoty. Myslím, že je to něco, co se musí naučit všichni tanečníci.

(hh)

VRACÍME SE DO BONNU

Baletní soubor NDM, Severočeská filharmonie Teplice, technický a organizační tým při hostování v inscenaci LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA v Theater Bonn (2024)

Foto archiv baletu NDM

Po dvou letech se soubor baletu NDM znovu vydá do německého Bonnu. V divadle Theater Bonn uvede od 10. do 13. prosince 2026 šest představení inscenace *Louskáček – Vánoční koleda* v choreografii Youriho Vámosa.

Ostravský balet se do Bonnu vrací opakovaně. Poprvé zde hostoval v roce 2018 s komponovaným večerem *Dva světy / jeden svět*, v roce 2023 následoval večer *Consequence / Rossini Cards* a předloni zde soubor sklídl úspěch s již zmíněným *Louskáčkem – Vánoční koledou*. Letošní hostování bude výjimečné také živým hudebním doprovodem. Na rozdíl od předchozího

hostování v roce 2024, kdy inscenaci doprovázela Severočeská filharmonie Teplice, se letos do Bonnu spolu s baletním souborem vydá také orchestr opery NDM, který bude dirigovat Marek Šedivý, hudební ředitel opery NDM.

V sezóně 2026/2027 Theater Bonn zařadil ostravský soubor do svého cyklu Highlights des Internationalen Tanzes, který představuje mezinárodně úspěšné taneční soubory a různé podoby klasického i současného tance. V rámci této řady se vedle baletu NDM představí také soubory St. Gallen Dance Company ze Švýcarska či Gauthier Dance / Dance Company Theaterhaus

VERDIHO REQUIEM V POHYBU A V REŽII DUA SKUTR

Verdiho *Requiem* ožilo v Divadle Antonína Dvořáka v nové scénické podobě, která měla premiéru 15. října 2026. Inscenace opery NDM však nezůstává jen u zpěvu a orchestru. Na jeviště přivádí i tanec. Hudba, hlas a pohyb zde společně tvoří jeden celek.

Titul *Messa da Requiem*, jak zní celý název zádušní mše Giuseppa Verdiho, uvádí opera NDM v režii dua SKUTR (Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský). Oba režiséři k titulu přistupují jako ke scénickému dílu, v němž se hudební a dramatická rovina přirozeně propojují. „Verdiho *Messa da Requiem* je pro mě především dlouhou modlitbou, která nemá konkrétní děj, ale přitom v sobě nese nesmírně silnou lidskou zkušenost, strach ze smrti i touhu po vykoupení. Právě skrze dva tanečníky jsem chtěl tuto abstraktní rovinu zhmotnit v příběhu chlapce a dívky a postavit proti smrti naději nového života,

REQUIEM – Giulia Schenato a Mark Griffiths
Foto Martin Popelář

pokračování a zrození. Pohyb mi zároveň umožňuje přecházet mezi konkrétním člověkem, vzpomínkou, duší a symbolem a bezprostředně reagovat na proměny Verdiho hudby,“ popisuje Martin Kukučka.

Stuttgart. „Zahraniční turné je pro každý soubor obrovskou zkušeností. Práce na mezinárodním jevišti posiluje soudržnost, brousí uměleckou úroveň a potvrzuje smysl každodenní práce ve zkušebně,“ míní šéfka baletu NDM Lea Bessoudo Greck.

Bonn je přitom pro inscenaci příznačné místo. Právě v tomto městě měl titul v roce 1988 světovou premiéru, tedy v době, kdy byl Youri Vámos uměleckým šéfem tamního baletu. „Louskáček – Vánoční koleda Youriho Vámosa je výjimečná inscenace, která spojuje klasický tanec, bohaté divadelní vyprávění i vánoční kouzlo. Spojením Hoffmannova Louskáčka s Vánoční koledou *Charlese Dickense* dostává balet silný emocionální rozměr soucitu, proměny a štědrosti. Spolu s nezapomenutelnou hudbou *Čajkovského* tak vzniká zážitek, který osloví jak diváky, kteří jdou na balet poprvé, tak zkušené milovníky tance,“ dodává Lea Bessoudo Greck. Na *Louskáčka – Vánoční koledu* pak samozřejmě mohou diváci v prosinci vyrazit i do ostravského Divadla Antonína Dvořáka, kde inscenaci uvedeme v osmi reprízách. (ld, hh)

Reprízy 3. 12. (11.00 a 18.30), 18. 12. (18.30), 20. 12. (16.00), 22. 12. (18.30), 25. 12. (17.00), 26. 12. (17.00), 27. 12. 2026 (17.00) v Divadle Antonína Dvořáka

V choreografii, kterou pro inscenaci vytvořil Jan Kodet, účinkují nezávislí tanečníci Jaroslava Rameš Janečková a Adam Rameš a také tanečníci baletu NDM Mark Griffiths a Giulia Schenato. „Každá zkouška mi odhalí něco nového. Dílo zkoumá témata, jako jsou láska, smrt, zrození, samota nebo vina, která mě nutí čelit emocím i vlastním vnitřním konfliktům. Na jevišti se nesnažím jen zahrát emoci, ale skutečně ji prožít,“ popisuje Giulia Schenato. Ačkoliv už dříve tančila i v jiných operních inscenacích, tato zkušenost je podle ní jiná. „V *Requiem* jsem na jevišti prakticky od začátku do konce a mám spoustu interakcí se zpěváky. Cítím, že jsem skutečně součástí příběhu, ne jen tanečnící uvnitř opery,“ dodává s tím, že díky této zkušenosti o to víc vnímá, jak se na stejném jevišti dokážou propojit různé umělecké jazyky. „Tanec, zpěv, hudba a divadlo spolu dokážou komunikovat, i když nemluví stejnou řečí. Umění je místo, které spojuje lidi, i když pocházíme z různých světů,“ dodává tanečnice souboru baletu NDM. (hh)

muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Adam Gwon
CELKEM VŠEDNÍ DNY
Komorní muzikál o přežití ve velkoměstě
Překlad: Hana Nováková
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Marek Prášil
Česká premiéra 6. listopadu 2026 v Divadle „12“
Uvádíme v licenci Concord Theatricals Ltd.
www.concordtheatricals.co.uk

Frank Wildhorn (1958) –
Leslie Bricusse (1931–2021)
JEKYLL A HYDE
Každý z nás skrývá druhou tvář
Český text: Tomáš Novotný
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
Premiéra 18. března 2027 v Divadle Jiřího Myrona
Uvádíme v licenci Music Theatre International (Europe) Ltd: www.mtishows.eu

f Muzikál NDM je na Facebooku:
Muzikál Národního divadla moravskoslezského

ig Muzikál NDM je na Instagramu:
[muzikalndm](https://www.instagram.com/muzikalndm)

CELKEM VŠEDNÍ DNY – Veronika Bartošová (Deb), Milan Bednář (Warren), Radim Bierski (Jason), Pamela Soukupová (Claire)
Foto Petr Chodura

REPERTOÁR MUZIKÁLU (LISTOPAD – PROSINEC 2026)

Tim Rice – Andrew Lloyd Webber
JESUS CHRIST SUPERSTAR
České přebásnění: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ivana Hannichová
1. 11. (16.00), 13. 12. (16.00), 15. 12. (18.30), 16. 12. (18.30), 28. 12. (18.30)

Adam Gwon
CELKEM VŠEDNÍ DNY
Překlad: Hana Nováková
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Marek Prášil
6. 11. (19.00) – česká premiéra, 7. 11. (19.00) – 2. premiéra, 13. 11. (19.00), 18. 11. (19.00), 25. 11. (19.00), 2. 12. (19.00)

Cyndi Lauper – Harvey Fierstein
KINKY BOOTS
Český text: Pavel Bár, Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková, Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Jiří Janík / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
Choreografie high heels: Antonín Blahuta
11. 11. (18.30), 12. 11. (18.30), 3. 12. (18.30), 4. 12. (18.30), 10. 12. (18.30), 11. 12. (18.30)

Benny Andersson – Björn Ulvaeus – Catherine Johnson
MAMMA MIA!
Český překlad: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent, klávesy: Ivo Morys / Jakub Židek
Choreografie: Antonín Blahuta, Ladislav Cmorej
14. 11. (18.30), 15. 11. (16.00), 17. 11. (16.00), 20. 12. (16.00), 22. 12. (18.30), 25. 12. (17.00), 26. 12. (17.00)

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LIP SE LOUČÍ V NEDELI
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
19. 11. (19.00), 5. 12. (19.00)

John Kander – Fred Ebb – Bob Fosse
CHICAGO
Překlad: Ivo T. Havlů
Úprava českého překladu: Hana Nováková
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej, Simona Machovičová
21. 11. (18.30), 22. 11. (16.00), 26. 11. (18.30), 27. 11. (18.30), 31. 12. (17.00)

Jiří Suchý – Jiří Šlitr
JONÁŠ A TINGL-TANGL
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
23. 11. (19.00), 12. 12. (19.00)

Michael Kunze – Sylvester Levay
ELISABETH
Český text: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Tomáš Stanček
Choreografie: Ladislav Cmorej
28. 11. (18.30), 29. 11. (16.00), 17. 12. (18.30), 18. 12. (18.30), 19. 12. (18.30)

Zdeněk Král – Marek David – Tomáš Novotný
INTERVIEW
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
1. 12. (19.00)

Mel Brooks – Thomas Meehan
PRODUCENTI
Překlad a české texty: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
8. 12. (18.30), 9. 12. (18.30)

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí diváci a přátelé muzikálu,

podzim se v našem souboru rozhodně nenese ve znamení klidného opadávání listů. Premiéra, natáčení, nominace, ocenění i přípravy dalších inscenací nám dávají pořádně zabrat. Ale když je za čím se ohlédnout a na co se těšit, je to vlastně ten nejlepší druh pracovního shonu.

Začnu velkým poděkováním. V září jsme díky Vám, našim divákům a podporovatelům, mohli uskutečnit něco, co se ještě před několika měsíci zdálo být téměř nespílitelným snem – natočit CD muzikálu *Elisabeth*. Celému souboru, orchestru, produkci i technickým složkám divadla patří můj obrovský dík

za jejich nasazení a profesionalitu. Věřím, že společně vzniklo něco, na co budeme právem pyšní. A pokud vše půjde podle plánu, už o Vánocích si budeme moci *Elisabeth* pustit i doma.

A když už jsme u důvodů k radosti, nemohu vynechat letošní Ceny Thálie. Ze srdce gratuluji Natálce Tichánkové k ocenění za titulní roli Evity v Moravském divadle Olomouc a stejně upřímně blahopřeji Lukáši Vlčekovi a Radimu Bierskému k jejich úzkým nominacím. Jsme šťastní, že máme v našem souboru takto mimořádné umělce.

A co nás čeká dál? V Divadle „12“ právě vstupuje na scénu muzikál *Celkem všední dny*, jehož českou premiéru uvádíme 6. listopadu. Čtyři mladé Newyorčany Vám blíže představíme na následujících stránkách. Mimořádnou událostí bude také osobní návštěva autora muzikálu Adama Gwona! Před druhou premiérou 7. listopadu se s ním a našimi účinkujícími můžete setkat na besedě v Centru PANT. Co jej inspirovalo k napsání příběhu o zdánlivě obyčejných lidech? A mohou náhodná setkání zásadně změnit náš život? Přijďte to zjistit přímo od autora!

Na jaře nás pak čeká muzikál *Jekyll a Hyde*, v němž se dobro a zlo utkají v jedné

lidské duši. A pozor – pomalu se také loučí naši nekorektní *Producenti*! Pokud jste je ještě neviděli, neváhejte. Kdo ví, kdy se Vám zase naskytne příležitost smát se něčemu tak nepatřičnému!

Blíží se Vánoce, a tak Vám přeji především klid, zdraví a radost z času stráveného s těmi, které máte rádi. A třeba i s námi v divadle. Protože i když je za oponou někdy pořádný frmol, ten největší smysl dává naší práci okamžik, kdy se opona zvedne a my se setkáme s Vámi.

Krásný adventní čas a na viděnou v hledišti!

Kateřina Svobodová

Z newyorského velkoměsta až do Ostravy!

Beseda s Adamem Gwonem, americkým skladatelem, textařem a autorem komorního muzikálu *Celkem všední dny* (*Ordinary Days*), se uskuteční **7. listopadu 2026 v 17 hodin v Centru PANT.**

ZPRÁVY Z MUZIKÁLU

Natáčení muzikálu ELISABETH proběhlo při reprízách 19. a 20. září 2026
Foto Jolana Gargošová

MÁME CO SLAVIT! CD *Elisabeth* a Thálie

Letošní podzim je pro náš muzikálový soubor mimořádně štědrý. Zatímco v září jsme v Divadle Jiřího Myrona natáčeli dlouho očekávané CD muzikálu *Elisabeth*, začátek října přinesl další důvod k oslavám. Hned tři umělci, které naši diváci dobře znají z rolí muzikálu *Elisabeth*, bodovali na letošních Cenách Thálie – tentokrát ovšem za své výkony na jiných českých scénách. A aby té radosti nebylo málo, Natálie Tichánková svou nominaci proměnila ve vítězství! Zdá se, že císařskému dvoru se letos daří i za hranicemi monarchie.

Ale pěkně popořádku. Na začátku letošního roku jsme se pustili do poněkud odvážného plánu – natočit první oficiální

českou nahrávku slavného muzikálu *Elisabeth* autorské dvojice Michael Kunze a Sylvester Levay. Získat licenci k takovému projektu nebylo vůbec samozřejmostí. Po jejím získání chyběla už jen jedna drobnost. Peníze. A právě tady vstoupili do příběhu naši úžasní diváci a příznivci. Díky crowdfundingové kampani na platformě Hithit se podařilo od téměř 500 podporovatelů vybrat cílovou částku. Všem dárcům patří obrovské poděkování – bez nich by se totiž císařovna k nahrávání vůbec nedostala.

Rozhodli jsme se zachovat to nejcennější, co naše inscenace nabízí – atmosféru živého představení. Během repríz 19. a 20. září jsme proto v Divadle Jiřího

Myrona pořídili živou nahrávku celého muzikálu. Sólisté, company, orchestr, dirigent i všechny technické složky pracovali s maximálním nasazením. K běžnému divadelnímu provozu přibyla nahrávací technika a také vědomí, že tentokrát musí všechno klapnout nejen pro diváky v hledišti, ale i pro budoucí posluchače. A že se celý náš tým opravdu činil!

V říjnu nás ještě čekají studiové dotáčky v Českém rozhlasu, který je stejně jako Musical Media partnerem tohoto projektu. Při nich dostanou prostor také další alternanti hlavních rolí, kteří nahrají své sólové výstupy. Na CD tak nebudou chybět ani všechny tři představitelky císařovny – vedle **Martiny Vlčkové, Alžběta Bartošové** a **Natálie Tichánkové**. Po dokončení nahrávání přijde na řadu mastering a postprodukce. Pokud vše půjde podle plánu, pod vánočním stromečkem už bude moci znít česká *Elisabeth*.

A jako by těch dobrých zpráv nebylo dost, přišel 3. října slavnostní večer Cen Thálie. **Natálie Tichánková** získala Cenu Thálie za titulní roli v muzikálu *Evita* Moravského divadla Olomouc! Ve stejné inscenaci zaujal odbornou porotu také **Radim Bierský** coby Che a **Lukáš Vlček** si vysloužil nominaci za roli Javerta v brněnských *Bidnících*.

Natálce k nádhernému ocenění ze srdce gratulujeme! A přestože pánové tentokrát cenu domů nepřivezli, už samotná úzká nominace je mimořádným úspěchem a důvodem k velké radosti. Lukáš Adam už si svou Thálii za roli Luigiho Lucheniho v *Elisabeth* odnesl loni, takže Natálce může případně poradit, na které policiče to této skleněné plastice nejvíc sluší.

Máme za sebou podzim, na který budeme dlouho vzpomínat. A těší nás, že díky našim divákům a podporovatelům po něm zůstane také něco trvalého – hudební nahrávka, která přenese kouzlo ostravské *Elisabeth* daleko za zdi Divadla Jiřího Myrona.

(ks)

V kategorii Muzikál, opereta a jiné hudebnědramatické žánry zvítězila Natálie Tichánková
Foto Barbora Chlebová

Marek David, Antonín Blahuta, Natálie Tichánková, Radim Bierský, Andrea Gabrišová a Lukáš Adam
Foto Barbora Chlebová

CELKEM VŠEDNÍ DNY

Tereza Dostalová

DEB

Veronika Bartošová

Na scéně Divadla „12“ nás 6. listopadu čeká česká premiéra „komorního muzikálu o přežití ve velkoměstě“ **Celkem všední dny**. V něm zažíváme stresy, problémy, ale i radosti několika obyčejných dnů v New Yorku v životě čtyř mladých lidí.

Deb ztratila veškeré poznámky ke své diplomové práci. Jejda! Vždyť má právě zítra konzultaci s přísným profesorem Thompsonem, kterému studenti přezdívali Stalin anglické literatury! Možná si přece jen měla dělat poznámky digitálně na počítači.

Protože každým dnem očekávala jeho kolaps – a navíc je neuvěřitelně osobitá, individuální a kreativní duše – psala vše ručně do vázaného sešitu, který teď není k nalezení! Že by ji zachránil nějaký nenucený e-mail profesorovi? Ne, bohužel bude muset na konzultaci dojet. Nesmírně ji irituje, že se profesorova pracovna nachází přes půl města daleko. Deb bohužel irituje více věcí. Například každé místo, kde zatím žila. Snad se její život brzy někam posune díky revoluční diplomové práci o Virginii Woolfově. A pokud ne, zkusí ještě nově interpretovat Sartra!

Milan Bednář

WARREN

Jakub Bagin

Už zkoušela jsem jógu. Však!
Je plná lidí, kteří podvádějí doodovantem!

Warren má rád lidské příběhy. Když třeba někde najde starou pohlednici, hned si představuje, kdo ji asi mohl napsat, jaký asi byl. Podobnou hloubku umí Warren najít také ve výtvarném umění. Rád chodí do galerií, hlavně do Metropolitního muzea umění, kde si prohlíží obrazy Moneta a dalších impresionistů.

Do světa umění by chtěl proniknout i profesně, ještě ale žádné zaměstnání v oboru nenašel. Tedy – našel brigádu! Co na tom, že se jedná pouze o hlídání kočky místního ilegálního sprejera, který právě sedí ve vězení. Warren umí i takový úkol vnímat jako vyšší poslání. Natiskne sprejerova motivační hesla na veselé barevné letáčky a bude je rozdávat kolemjdoucím!

Claire věří spíše emocím. Někdy je neumí ovládat tak, jak by chtěla. Například když se na Jasonovu žádost rozhodne probrat všechny věci a uvolnit pro něj místo ve skříních. Všechno krásně vytáhá ven, i Marie Kondo by na ni mohla být pyšná. Ale – skutečně se zvládne něčeho ze svých věcí vzdát? Vždyť jsou spojeny právě se spoustou tak důležitých emocí a vzpomínek! A co se týče drobných vztahových neshod? Frustrace, když musíte partnerovi postě vysvětlovat, že k rybě se pije bílé víno, a ne červené?

Nejlepší by bylo také všechno někam zastrčit, schovat a nepropadat panice. Soustředit se jen na ty příjemné stránky vztahu. Nebo ne? Pozor, aby vztah zase nefungoval příliš! Aby se nezačal posouvat příliš rychle, aby vás nevyváděl z komfortní zóny! Abyste hlavně nemuseli nic řešit!

Adam Živnůstka

JASON

Radim Bierski

Jason chce mít ve věcech jasno. Umí se na všechno podívat logicky, umí zhodnotit, že když jste už rok v úspěšném milostném vztahu, bylo by načase se sestěhovat. Je přece daleko logičtější platit jen jeden nájem! Nemluvě o ušetřeném čase, když nebude muset za svou přítelkyni každý den docházet dlouhých osmnáct bloků přeplněnými newyorskými ulicemi.

Ostatně Jason ani New York nemá rád. Preferoval by přírodu, klid a řád před věčným shonem, věčnými davy lidí. Co ho tedy v New Yorku drží, co mu tam dělá radost? Právě jeho partnerka Claire. S ní dokáže i ty špatné stránky života ve velkoměstě překousnout. Jenom kdyby se mu více otevřela, kdyby našli o něco lepší společnou řeč... (hn)

Proč dal se tuhle vteplu
v téhle věci vteplu vteplu?
Kde se ženeš do vteplu
jak vteplu spínat.

Pamela Soukupová

CLAIRE

Veronika Prášil Gidová

Mám brach za ním
jít o něco blíž.
Ale něco se děje,
když hned vedle mě je,
tak samotou byla bych
spíš.

JEKYLL A HYDE JAKO PŘÍBĚH SVĚTLA A TMY

se synonymem pro člověka dvou tváří: té, kterou ukazuje světu, a té druhé – skryté, temnější. Je pozoruhodné, že tento moderní mýtus vznikl z poměrně krátké novely. Robert Louis Stevenson vydal *Podivný případ doktora Jekylla a pana Hyda* v roce 1886. Příběh začíná jako tajemná detektivka: právník Utterson pátrá po podivném Edwardu Hydeovi, který je záhadně spojen s váženým doktorem Henrym Jekylllem. Teprve postupně se odhaluje děsivá pravda. Jekyll se pokouší vědeckým experimentem oddělit dobro a zlo, které podle něj existuje v každém člověku. Vytvoří tak své druhé já: Hydea. Ten je bez zábran, násilný a postupně získává nad Jekylllem stále větší moc.

Stevensonův originál je především temným psychologickým příběhem o tajemství, vině a lidské přirozenosti. Zajímavé přitom je, že slavná proměna Jekylla v Hydea není v novele středobodem děje tak, jak ji známe z filmu či divadla. Autor pravdu dlouho ukrývá a nechává čtenáře sledovat příběh především očima těch, kteří se snaží záhadu rozluštit. Právě tajemství a jeho postupné odhalování jsou jedním z hlavních kouzel původní předlohy.

Muzikál *Jekyll a Hyde* tuto perspektivu zásadně proměňuje. Skladatel Frank Wildhorn a libretista a textař Leslie Bricusse přenesli Stevensonův příběh do světa velkého hudebního dramatu a soustředili se mnohem více na samotného Jekylla, na jeho posedlost experimentem a stále zoufalejší zápas s vlastní druhou osobností. A přidali také něco, co v původní novele v této podobě nenajdeme: výraznou milostnou linku.

Po Jekyllově boku stojí jeho snoubenka Emma a zároveň Lucy, žena z londýnského podsvětí. Právě vztahy mezi těmito postavami dávají příběhu další emocionální rozměr. Hyde už není pouze výsledkem

takový rozpor dnes označujeme výrazem „Jekyll a Hyde“. Pojem se dávno odpoutal od své literární předlohy a stal

Hudba a texty písní **Frank Wildhorn**
Námět a scénář **Leslie Bricusse**
Český text **Tomáš Novotný**
Režie **Marek David**
Hudební nastudování **Jakub Židek**
Choreografie **Antonín Blahuta**
Scéna a kostýmy **Marek Cpin**
Dramaturgie **Hana Nováková**
Sbormistr **Michael Dvořák**
Světelný design **Karel Šimek**
Asistent režie **Roman Harok**
Asistentka choreografie **Roberta Battistini**

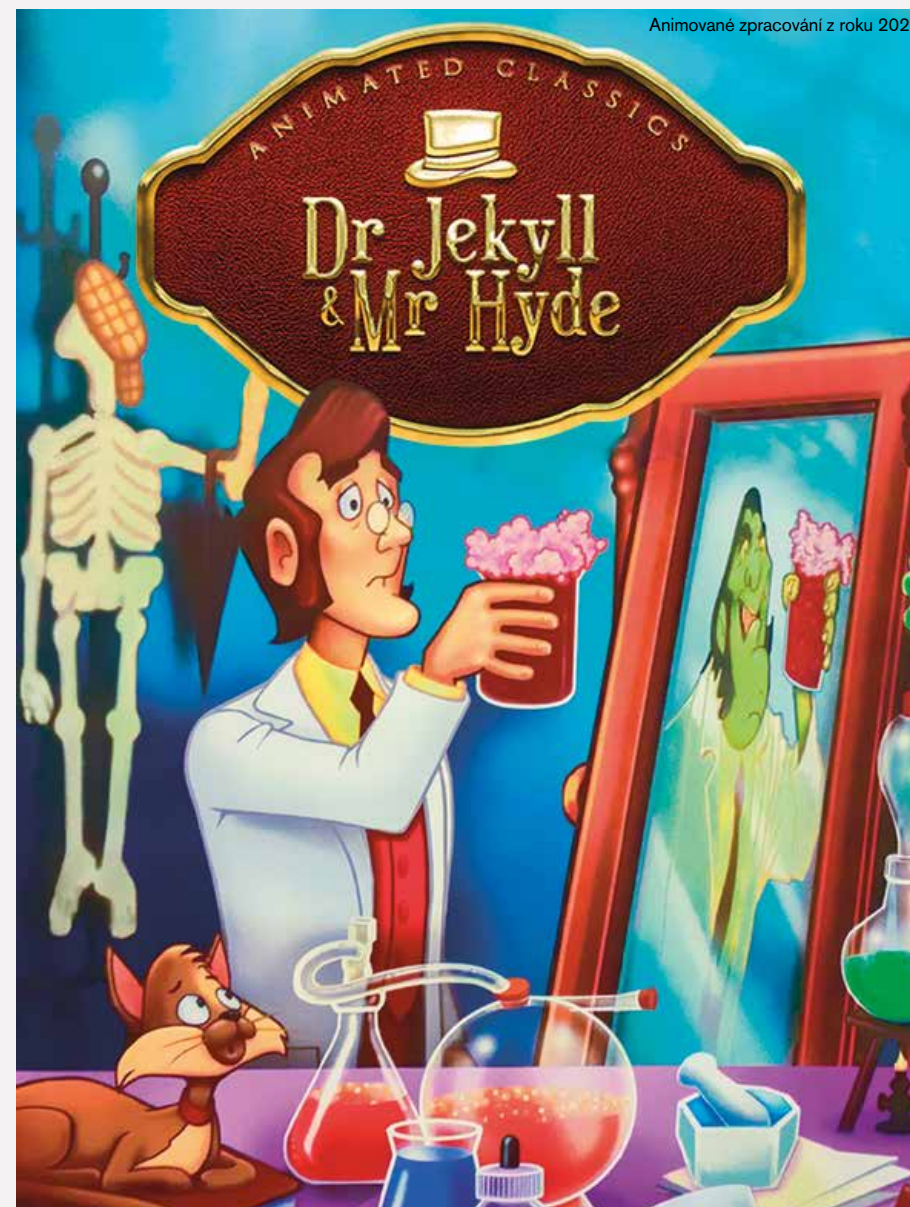
Uvádíme v licenci Music Theatre International (Europe) Ltd: www.mtishows.eu

**Premiéra 18. března 2027 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona**

Jsou lidé, které známe jako laskavé, spolehlivé a pořádané, a pak se najednou zachovávají způsobem, který bychom od nich nikdy nečekali. Právě

Jekyll a Hyde ve filmu z roku 1931

Animované zpracování z roku 2021

vědeckého pokusu. Stává se silou, která postupně zasahuje do životů všech kolem Jekylla a ohrožuje to, na čem mu nejvíce záleží.

Frank Wildhorn začal pracovat na muzikálu už v 80. letech, tenkrát ještě ve spolupráci se Stevem Cudinem, kdy coby spolužáci hledali námět pro nový muzikál. Cuden přišel s nápadem zpracovat příběh doktora Jekylla a pana Hydea jako gotický hudební thriller. Společně vytvořili původní verzi libreta i písní a v polovině 80. let měli připravenou nahrávku, s níž chtěli získat podporu pro uvedení na Broadwayi. Projekt se však kvůli finančním problémům nepodařilo uskutečnit. V roce 1987 se Wildhorn obrátil na britského textaře a libretistu Leslieho Bricusse, kterého zaujala především hudební stránka projektu. Bricusse následně přepracoval libreto i texty písní a s Wildhornem vytvořil novou podobu muzikálu. Steve Cuden tak sice přestal být hlavním spolupracovníkem na dalším vývoji, jeho podíl na původním konceptu a části textů však zůstal důležitou součástí historie

díla. Sám Wildhorn zmiňuje, že pro *Jekylla a Hydea* napsal více než 80 hudebních skladeb. Do muzikálu se však dostal jen zlomek z nich. Zajímavý, a ne úplně běžný byl i jeho způsob psaní, když nejdříve vznikala hudba a až na ni písňové texty.

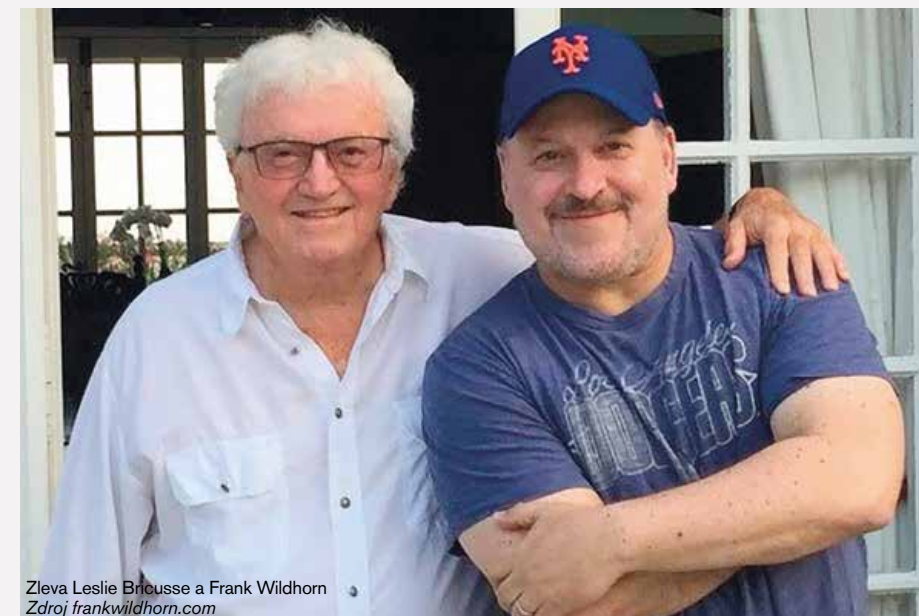
Světovou premiéru měl *Jekyll a Hyde* v květnu 1990 v Alley Theatre v texaském Houstonu. Cesta k Broadwayi však trvala několik let a muzikál během ní prošel řadou změn. Upravovaly se písně, dialogy, postavy i jednotlivé dějové motivy. V roce 1997 se inscenace dostala na Broadway, kde se hrála téměř čtyři roky. Z muzikálu mezitím vzniklo dílo, které si našlo cestu na jeviště po celém světě a které nabízí každé nové inscenaci prostor hledat vlastní rovnováhu mezi hororem, romantikou a psychologickým dramatem.

Právě v tom spočívá síla *Jekylla a Hydea*. Není to jen příběh šíleného vědce, tajemné proměny a viktoriánského Londýna. Je to příběh o nás samotných. Každý z nás se může v různých situacích chovat jinak. Jinak před ostatními a jinak ve chvíli, kdy se nikdo nedívá. Nemusíme přitom být vrahy ani páchat hrůzné činy. Co všechno v sobě skrýváme? A jak dlouho dokážeme oddělovat svou „světlou“ tvář od té temné? Kam až jsme schopni zajít, když máme pocit, že nás nikdo nevidí? A co se stane, když to, co jsme tak dlouho ukrývali, najednou vyjde na světlo?

Jekyll a Hyde není jen o jednom člověku, který se snaží oddělit dobro od zla. Je to příběh o světle a tmě. Je příběhem o hranici, kterou si každý z nás někdy staví mezi tím, kým je před ostatními, a tím, kým je ve chvílích, kdy zůstane sám. Je příběhem o touze překročit hranice, o pokušení osvobodit se od společenských pravidel, a především o lidské přirozenosti. O otázce, která je dnes možná mnohem aktuálnější, než bychom si přáli: je zlo něco, co do člověka vstoupí zvenčí, nebo už od počátku čeká někde hluboko v nás? A co se stane, když mu dovolíme promluvit?

Odpověď můžete hledat spolu s námi už od 18. března v Divadle Jiřího Myrona.

(mad)

Zleva Leslie Bricusse a Frank Wildhorn
Zdroj: frankwildhorn.com

Foto archiv Ateliéru NDM

Projektem *Limity* otevírá NDM dveře novému partnerství a mladé generaci

Osobní hranice, tlak na výkon i společenské bariéry. Nový mezinárodní projekt Ateliéru NDM s názvem *Limity* zkoumá témata, která rezonují v dnešní mladé generaci, a mění překážky v prostor pro autorské divadlo, bezpečný dialog a sdílení.

Divadlo bylo odjakživa především místem setkávání – mostem, který spojuje tradici s přítomností, zkušenost s mládím a různorodé kultury s reálným životem. V Národním divadle moravskoslezském má toto organické propojování hluboké kořeny: Ateliér NDM již téměř patnáct let vytváří buduje vztahy mezi divadlem, veřejností, školami i neziskovým sektorem. Dlouhodobě tak potvrzuje, že divadelní budova není jen chrámem kultury, ale otevřeným komunitním uzlem, kde se přirozeně setkávají lidé, nápady a tvůrčí vize.

Limity jsou dalším krokem na této cestě. Název projektu přitom nese záměrnou mnohoznačnost. Odkazuje na osobní i společenské hranice, se kterými se mladí lidé denně potýkají, na geografické i kulturní bariéry v regionu střední Evropy, ale také na limity umělecké tvorby: osobní,

společenské, institucionální či politické. Do Ostravy, Varšavy a Bratislavy projekt přináší koncept tvůrčí laboratoře, která spojuje mladé lidi ve věku od 18 do 25 let bez ohledu na jejich předchozí divadelní či umělecké zkušenosti.

Umění jako prostor pro dialog a experiment

Žijeme v době, která na mladou generaci klade obrovské nároky na výkon a dokonalost. Projekt *Limity* vznikl jako přímá reakce na tuto situaci a nabízí alternativu: místo tlaku na perfektní výsledek vytváří tzv. safe-to-fail prostředí – bezpečný prostor pro sdílení, dialog a přirozené objevování společných témat.

Páteří celého projektu je metoda devised theatre (kolektivní autorská tvorba). Na rozhraní profesionálního umění a neformálního vzdělávání zde divadlo vzniká z dialogu, vzájemné synergie a propojení zkušeností samotných účastníků. Profesionální mentoři a umělci v tomto procesu nefungují jako autoritativní režiséři, ale jako průvodci a facilitátoři, kteří pomáhají propojovat nápady mladých tvůrců do uceleného uměleckého tvaru.

Ostrava v centru mezinárodní sítě

Projekt *Limity* představuje novou kapitolu v mezinárodní spolupráci Ateliéru NDM. Po předešlých úspěšných mezinárodních projektech, v nichž jsme spolupracovali s divadly ze Slovinska, Nizozemska, Portugalska, Itálie či Francie, se tato síť dále rozšiřuje o nové inspirativní partnery. Ateliér NDM vystupuje jako hlavní lídr a koordinátor projektu, v němž poprvé spojil síly s renomovaným **Teatrem Lalek Guliwer z Varšavy**, nezávislým kulturním centrem **P*AKT z Bratislavy** a uznávaným nezávislým slovenským divadlem **Odivo**.

Během několika intenzivních tvůrčích rezidencí ve Varšavě, Bratislavě a právě v Ostravě se 26 mladých performerů, dramaturgů a digitálních dokumentaristů pustí do témat osobních i společenských hranic.

Boření hranic a budování komunity

Limity ukazují, jak organicky lze propojovat světy profesionálního divadla, neziskového sektoru a mezinárodních institucí. Divadlo tímto krokem otevírá své dveře různorodé skupině mladých lidí – včetně těch s různými specifickými potřebami a odlišnými způsoby vnímání (např. neurodivergence) a ukazuje jim, že jejich unikátní pohled na svět je v umění obrovskou výhodou, nikoli překážkou. Projekt *Limity* tak neposouvá jen hranice ostravského divadelní scény směrem k moderním evropským trendům. Především buduje síť vztahů a podporuje citlivého, kriticky uvažujícího diváka. Diváka, pro něhož NDM není jen budovou, do které se chodí ve svátečním oděvu, ale živým organismem, jehož může být aktivní součástí.

Vyvrcholení celého projektu – autorská inscenace a otevřené workshopy pro pedagogy a veřejnost – proběhne v Ostravě v květnu 2027 v rámci festivalu *Mezifáze*.

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska představují názory a stanoviska autorů a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Domu zahraniční spolupráce. Evropská unie ani poskytovatel grantu za ně nenesou odpovědnost.

(ts)

„REFRESH“ SENIORSKÉHO DIVADELNÍHO STUDIA

Seniorský program Ateliéru NDM s názvem **Ateliér třetího věku** se těší přízní úctyhodného počtu členů, který stále narůstá. Celý program je rozdělen na dvě složky, Divadelní akademii třetího věku a Seniorské divadelní studio. **Divadelní akademie třetího věku** dává seniorům možnost nahlédnout hlouběji do historie divadla prostřednictvím pravidelných přednášek. Ty probíhají jako uzavřený cyklus, každou sezónu na určité téma. **Seniorské divadelní studio** pracuje s aktivní účastí seniorů na procesu tvorby. Po letech práce se sevrnější skupinou jsme se rozhodli program Seniorského divadelního studia obměnit a nabídnout v něm nový přístup. Přejeme si, aby se studio otevřelo početnější skupině a umožnilo proměnlivost jeho členů. Nabídneme proto **cyklus praktických seminářů zaměřených na jednotlivé**

složky divadla. Semináře necílí přímo na jevištní tvar, ale nebudou bránit jeho spontánnímu vzniku. Do procesu bude možné vstupovat a vystupovat z něj a skupina se stane dynamičtější.

První blok pěti seminářů proběhne ve druhé polovině této sezóny, tedy od ledna do června 2027, a zaměří se postupně na různorodé oblasti tvořící nedílnou součást dramatické tvorby. Nejprve se bude věnovat **práci s textem**, jeho rozboru, dramatizaci a tvůrčímu psaní. Poté obrátí pozornost k **výtvarné stránce divadla**, jakou je scéna a kostýmy, jejich návrhy a realizace. Ke konci sezóny se hlouběji podívá na **hudební složku**, na specifika práce s hudebními prvky a také na hlas jako nástroj při vzniku inscenace.

Od září 2027 pak chceme vyhradit prostor pro **pohybové-dramatický seminář** zaměřený na dorozumívání a vyjadřování se gesty, popřípadě na základy pantomimy. Celý cyklus by měl uzavřít **hlasový a rétorický seminář s možným zapojením divadelních herců**. Věříme,

že tento vhled do vnitřních mechanismů divadla vedený zkušenou lektorkou Vladimírou Dvořákovou osvěží Seniorské divadelní studio novým a poučným, ale hlavně zábavným pojetím plným sounáležitosti a radosti. (ksl)

POETICKÁ KAVÁRNA

Pořad **Ateliéru pro divadelní vzdělávání při NDM** zve všechny milovníky poezie a krásného slova do kavárny Národní dům. **V pondělí 2. listopadu v 18 hodin** se můžete těšit na poetickou kavárnu **Přízraky a duchové**. Účinkují Anna Cónová, Jan Fišar, Kamila Janovičová, Tomáš Jirman a Vít Roleček. Hudební doprovod: Daniel Nosek a David Schreiber. **Adventní kavárna** se uskuteční **7. prosince v 18 hodin**. Účinkují Anna Cónová, Jan Fišar, Kamila Janovičová, Tomáš Jirman a Vít Roleček. Hudební doprovod: Vlastimil Ondruška a David Schreiber.

f Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

o Ateliér NDM je na Instagramu:
atelier.ndm

Spolufinancováno
Evropskou unií

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Ministerstvo
kultury

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

Dobrý tip se předává dál.

md
mladý divák.cz

Máte doma nebo ve třídě
někoho mezi 15 a 25 lety?
Dejte mu tip na klub
Mladý divák.

Divadlo, koncerty,
výstavy, tanec, film,
výpravy do zákulisí,
setkání s umělci
a nová přátelství.

mladydivak.cz

Členství je zdarma.

NÁRODNÍ DIVADLO
MORAVSKOSLEZSKÉ

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

NDM EXTRA (LISTOPAD – PROSINEC 2026)

KOMORNÍ PODZIM A PŘEDVÁNOČNÍ VEČER

Cyklos komorních koncertů zve v listopadu a prosinci do **slavnostního sálu Alberta Janička v Divadle Jiřího Myrona** na dvě mimořádná hudební setkání. Čeká nás večer s podmanivým zvukem Panovy flétny a klavíru i jubilejní koncert jednoho z nejvýznamnějších českých komorních souborů.

V úterý **3. listopadu 2026 v 19 hodin** zazní jedinečný koncert. Mezinárodně uznávaná interpretka **Liselotte Rokyta** se představí společně s přední českou klavíristkou **Eliškou Novotnou**. Spojení Panovy flétny a klasického klavíru nabídne

neobvyklou barevnost i širokou škálu nálad – od jemné lyriky až po temperamentní, virtuózní pasáže. Program propojí klasický repertoár s tradičním rumunským folklorem, z něhož hra na Panovu flétnu výrazně čerpá.

Pondělí **14. prosince 2026** bude patřit

Janáčkovu kvartetu, které v NDM oslaví **80 let své umělecké činnosti**. Jubilejní večer je koncipován jako pocta české hudební tradici a nabídne díla **Antonína Dvořáka, Josefa Suka a Leoše Janáčka**.

Právě jeho jméno soubor hrdě nese a dlouhodobě reprezentuje českou kvartetní školu na domácích i zahraničních pódii.

Dopřejte si v závěru roku chvíli soustředěného poslechu v jedinečné atmosféře slavnostního sálu a nechte se unést hudbou, která v komorním prostoru vynikne v celé své jemnosti, energii i emocích. **Vstupenky na oba koncerty jsou v prodeji vstupenek NDM.** (hf)

ÚVODNÍ SLOVO KURÁTORA VÝSTAVY

MARTIN CIHLÁŘ:
GÖBEKLI TEPE SOUNDSYSTEM
12. listopadu 2026 – 12. ledna 2027
v Galerii současné malby Divadla Antonína Dvořáka
Vernisáž 12. listopadu 2026 v 17 hodin

Galerie současné malby v Divadle Antonína Dvořáka představí od listopadu do ledna tvorbu Martina Cihláře (*1986), autora, který vystavuje spíše sporadicky. Před více než dekadou absolvoval ateliér grafiky prof. Eduarda Ovčáčka na Ostravské univerzitě. Ačkoli je vystudovaný grafik, věnoval se tehdy komponování obrazů – objektů z plexiskla, igelitu, tylu, krajek, jehel, korálků či plsti. Barevnou škálu v nich redukoval na odstíny šedi a černi.

OSKAR OSTRAVA 2026:
MLADÍ MALÍŘI OPĚT V GALERII OPERA
10. – 29. listopadu 2026
v Galerii Opera Divadla Jiřího Myrona
Vernisáž 10. listopadu 2026 v 16 hodin

Už posedmé se Ostrava stane místem, kde se setkávají mladí talentovaní malíři a malířky. Celorepubliková malířská soutěž Oskar Ostrava vyvrcholí v úterý 10. listopadu 2026 v 16 hodin slavnostním vyhlášením vítězů a vernisáží výstav

Vznikalo tak zvláštní reverzní zhodnocení východisek; co se mohlo mimikricky jevit jako mezzotinta, akvatinta nebo litografie, bylo ve skutečnosti výsledkem uvolněného, až gestického malířského rukopisu odkazujícího na jedné straně k expresivně-informelním polohám, na druhé k postmodernímu jazyku arte povera (v překladu „chudé umění“ – pozn. red.).

Ve svém dalším tvůrčím období opustil explicitní zacházení s trashovými materiály a začal se věnovat především malbě. Barevné redukci ale zůstává věrný dodnes. Hlásí se k tradičním žánrům, ztíší a krajíně, ale způsobem navýsost nedevótním, volným a nepředpojatým.

Vystavený cyklus nočních krajín vznikl během jediného letního týdne v garáži

soutěžních prací. Stejně jako v minulých letech se uskuteční v Galerii Opera ve foyeru Divadla Jiřího Myrona. Název přehlídky není náhodný. Odkazuje na Oskara Kokoschku, malíře, jehož obraz Ostravy patří k nejznámějším výtvarným pohledům na toto město.

Bienále vzniklo z iniciativy Střední umělecké školy v Ostravě v roce 2013. Otevřené je studentům středních a vyšších odborných škol s výtvarnými obory a jeho smyslem je představit veřejnosti tvorbu autorů, kteří stojí teprve na začátku své

na okraji Bohumína. Maloval v noci, často do rána, nahlas pouštěl hudbu, k nanášení barev používal široké zaschlé štětce, ale i knihy: slovníky, Pravidla českého pravopisu, učebnice a, jak sám říká, snad i nějakou tu divadelní hru. Horizont, mraky, hvězdy – pojetí motivů je zjednodušené, bazální, a tím i sugestivní, zároveň ale i trochu děsivé. Podobně jako mýry, jejichž obrazy jsou druhou částí výstavy. Jejich křídla vnímá autor jako zvláštní fascinující proměnlivé projekční plochy, v nichž se motiv mýry (ve staroslověnštině „mora“ – démon, čarodějnice) stává především symbolem ritualizované proměny: odpojení racionální mysli, symbolické smrti a znovuzrození.

Martin Mikolášek

umělecké cesty. Hlavní organizátor soutěže MgA. Aleš Hudeček, vedoucí oboru Užitá malba na SUŠ Ostrava, připomíná, že právě práce studentů uměleckých škol u nás i v zahraničí dlouho unikala pozornosti širší veřejnosti. Soutěž má mladým lidem nabídnout prostor, kde mohou své nadání ukázat a nechat je zhodnotit.

Záštitu nad letošním ročníkem převzal náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje pro školství, mládež a sport RNDr. Jan Veřmířovský, Ph.D., MBA, LL.M., MPA, MSc. **Martin Mikolášek**

OSOBNOSTI NDM

VĚRA NOVÁKOVÁ BEZOUŠKOVÁ

(4. 3. 1924 Lazy u Orlové
– 20. 9. 2026 Praha)

S koncem září dorazila do Národního divadla moravskoslezského smutná zpráva, že zemřela v úctyhodném věku 102 let dlouholetá přední sólistka ostravské opery **Věra Nováková Bezoušková**.

Rodačka z Lazů u Orlové zůstávala celý život věrná svému kraji a ostravskému divadlu, přestože ji pracovní i rodinné povinnosti často odvolávaly do Prahy. Sama vždy tvrdila: „*Ostravsko bylo pro mě vždycky doma.*“ Možná i proto, že kromě rodinných kořenů ji zde držela i kolegiální atmosféra tehdejšího operního souboru, které si upřímně velmi považovala.

Její přáním od útlého mládí bylo jen zpívat. Už během druhé světové války jako elévka činohry dostávala drobné

sólové roličky v opeře za tehdejšího šéfa Jaroslava Vogla a lidové písně v jejím podání zněly po ztemnění z rádií díky tehdejšímu hudebnímu režisérovi rozhlasu Vlastimilu Musilovi. Po válce zdokonalovala zpěv soukromě a byla přijata na pražskou konzervatoř. Po jejím absolvování a po krátkém angažmá v Opavě se stala na téměř 30 let sólistkou ostravské opery, kde ji publikum i kritika oceňovaly pro velmi příjemný hlasový témbra a technickou jistotu. Její hlas a jevištní typ byl velmi univerzální, a tak vedle řady ženských postav operního světa (Manon, Rosina, Papagena, Nedda, Zerlina, Mimi, Rita, Terinka, Blaženka, Barče ad.) ztvárnila i mnoho chlapeckých rolí. Tzv. kalhotkové role si díky drobné, štíhlé postavě a vrozenému šibalství zazpívala během kariéry mnohokrát. Jmenujme aspoň Kuchtíka, Cherubína, Siebela nebo Oskara.

Hudbě se věnovala i poté, co s aktivní kariérou skončila. Po odchodu z divadla pořádala výchovné koncerty a až do svých 99 let pracovala ve výboru Herecké asociace. V roce 2004 obdržela za svou celoživotní činnost cenu Senior Prix a se

svou neuvěřitelnou vitalitou a energií dokázala stále poutavě vyprávět o milované profesi i naplněném životě.

Nedávno při příležitosti jejich 100. narozenin a díky jejím dvěma nejslavnějším ostravským operním Bystrouškám, jí byla divadlem symbolicky věnována poslední nastudovaná inscenace *Příhody lišky Bystroušky*. A nejenom tím zůstává její umělecký odkaz na ostravském jevišti nadále živý... (kp)

ŠTĚPÁNKA RANOŠOVÁ

(14. 10. 1926 Ostrava
– 1. 10. 2026 Ostrava)

Milá Štěpánko,

začala jsem za Tebou chodit před třemi lety. Kvůli projektu, který mě sice stál mnoho úsilí a nakonec i velké bolesti, ale díky němuž jsem znovu potkala Tebe. V ten čtvrtek 1. října jsem se za Tebou chystala v náš obligátní čas – v 15 hodin. Chvilí jsme se neviděly a já měla další z řady smutných zpráv za posledních několik let. Tentokrát, že zemřela tvá kamarádka Věra Nováková Bezoušková. Když jsi občas žehrala na svůj vysoký věk, vždycky jsem Ti říkala – podívej na Věrku, ta už stovku měla a oslavila ji se šampaňským! Smála ses a pokaždé uznale pokývala hlavou. To první říjnové ráno mi ale od Tvé snachy Barči přišla zpráva, že jsi nás v brzkých ranních hodinách opustila. Byl to naprosto dutý pocit. Nic, prázdno, pusto.

Před lety jsem měla možnost pracovat s Tebou na jevišti a pak Tě o čtvrt století později poznat velmi zblízka jako člověka. A obě tyto Tvé stránky byly fascinující. Mrzí mě, že jsem Tě nemohla vidět na divadle ve Tvých stěžejních rolích – to

jsem ještě nebyla na světě. Dodnes si ale pamatuji, jak jsem se Tě v dětství bála, když jsi na černobílé obrazovce coby vdova Poštulková v Kamenném řádu přísně promlouvala svým hlubokým hlasem.

Ten hlas měl velkou sílu i teď, když jsi mi procítěně recitovala verše, které Tvá paměť stále zázračně uchovávala. V těch chvílích ses opět proměnila v heroinu schopnou vyvolat na světlo i hluboké spodní proudy lidských charakterů. Vyzařovala z Tebe neuvěřitelná síla a dovedu si představit, jak sis asi dokázala „vodit“ publikum ve svých nejlepších časech. Sama jsem zažila, jak jsi uměla strhnout diváky, kteří na Tebe živě reagovali a smáli se, když jsi v naší inscenaci hrála poněkud hyperaktivní

mlýnářovu babičku v Lucerně – a to přitom nebyla žádná zásadní role.

Zároveň v Tobě byla velká čistota a autentičnost. Jak ses vždy až dětsky těšila ze své milující rodiny, díky jejíž obětavé péči jsi tady s námi byla tak dlouho! Nebo Tvá radost z každodenních drobností – třeba z vyjížďky kolem řeky Ostravice k mostu Miloše Sýkory nebo do parku. Když jsme došli k památníku v Komenského sadech, kde jsi mnohokrát recitovala, jako předem domluvenou hru jsme si zopakovaly, kdo stál modelem pro tamní sousoší – bratr autora soch Bořivoj Babraj, tatínek Saši, a Ota Schindler, Tvůj kamarád a kolega, se kterým jste kdysi v Ostravě začínali s divadlem pro mladé...

Vždy když jsem šla kolem řeky na procházku se psy a míjela domov na Kamenci, v duchu jsem si říkala: Co asi zrovna dělá Štěpánka? Před očima jsem měla dveře do Tvého pokoje, označené velkým listem papíru s Tvým jménem – přeci jen k Tobě chodilo mnohem víc návštěv než k ostatním. V tom malém pokoji s ještě menší předsíňkou jsem se dozvěděla mnoho nejen o dávných divadelních časech, ale také o stáří a s konečnou platností jsem si uvědomila, že duch člověka je nezdolný a věčný.

Nikdy na Tebe nezapomenu...

Alice Taussiková

LÍDA THEIMEROVÁ

(11. 11. 1891 Praha – 6. 11. 1966 Ostrava)

**C'est ma vie de bohème,
mon destin de chanson**
Tohle je můj bohémský život,
můj osud zpěvačky

V roce 1937 přijíždí do Ostravy za baletní sólistkou Milčou Pírkovou její o 14 let starší sestra Lída a přijímá zde angažmá v operetě. Diváci v průmyslovém kraji tak získávají možnost zažít evropskou kabaretní noblesu a šarm. Dnes, po téměř devadesáti letech, její jméno málokdo zná. Přitom z vyprávění Lídinych soupeřů víme, že byla jednou z prvních českých interpretek moderních šansonů. Kdo byla slavná Lída Theimerová, rozená Pírková, která ohromila tehdejší ostravské operetní publikum svou charakterní komikou s rázovitostí ženských postav?

**„Když myslím na tvé čtverácké
oči, zdá se mi všechno psaní pro
kočku. (...) Lída je největší talent
českého kabaretu. Lída je vzácné
spojení pikantního ženského kouzla,
neodolatelného gaminství, hluboce
cítového založení a nekonečných
tvůrčích možností!“**

(Eduard Bass)

Lída Theimerová (rozená Ludmila Růžena Bedřiše Pírková) a její dvě mladší sestry Anči a Milča pocházely ze žižkovské dělnické rodiny a dodnes se nedochovala žádná zmínka o jejich uměleckých předcích. Přesto měly všechny tři výjimečné taneční a pěvecké nadání, které proplétalo jejich životní a profesní osudy. Anči Pírková byla

proslulá pražská subreta a herečka, jež okouzila samotného krále komiků Vlastu Buriana. Nejmladší sestra Milča Pírková, úspěšná baletní sólistka, zase spojila dlouholetou kariéru s ostravským baletem (viz Časopis NDM, č. 74, s. 50). Pro obě dívky však byla inspirací právě Lída a její profesní život.

**„Lída Pírková-Theimerová byla tenkrát
naší Piafovou, která ještě nebyla
na světě.“**

(Oldřich Nový)

Představme si charismatickou dámu, sedící na začátku čtyřicátých let minulého století v kavárně ostravského Národního domu. Nabídne vám cigaretu a v oblaku dýmu se společně ponoříte do vzpomínání na její slavnou minulost. Kam se hrabe svůdné, ale vymyšlené vyprávění filmového Kristiána!

**„Žádný honorář světa nemůže člověka
od divadla těšit tak jako spokojenost
publika, v jehož potlesku, očích,
radosti je skryta největší odměna...“**

(Lída Theimerová)

Počátky její slavné kariéry lze najít v Lídině nezlomné vůli a všestrannosti. Hru na harfu studovala soukromě u věhlasného harfisty Hanuše Trnečka. Tančila, hrála a zpívala u populární libeňské divadelní ředitelky Mařenky Zieglerové. Ještě jako dívka získala díky výraznému talentu profesionální angažmá v baletním a operním sboru vinohradského divadla. Zde však její slibnou taneční kariéru ukončila komplikovaná zlomenina kolene. Lídu ale nezastavila.

**„Milovala jsem své povolání.
Vybrušovala slovosled, každé
slůvko jsem pilovala a pipala se
s každou písničkou tak, aby seděla
a zapůsobila na obecenstvo.“**

(Lída Theimerová)

Spoluzakládala proslulý pražský studentský kabaret **Červená sedma**, kde pro ni psali pánové Vrchlický mladší, Bass či Dyk. Byla pro ně velkou inspirací a povzněla český šanson na vyšší formu lidové zábavy. Vládla přirozeností, elegancí, zároveň mnohvrstevnatou dynamikou s drásavým, ale noblesním přednesem, kterým později dobyla svět Edit Piaf. **Patnáct let spolupracovala s Karlem Hašlerem a jeho písně proslavila po celé Evropě.** Pravidelně vyrazila i na kabaretní štace českým venkovem, například se skladatelem, zpěvákem a klavíristou Rudolfem Leo Vašatou, jehož synovec

Novinářská anonce mezinárodního kabaretu BILÝ HAVRAN v Ostravě z roku 1924

Rudolf Vašata byl spojen s poválečným rozkvětem ostravské opery.

Když se po letech kočovného života rozhodla usadit v Ostravě, byla osobností s obrovským jevištním sebevědomím, ale také už prožívala přirozený ústup slávy, spojený nejenom s věkem, ale také s proměnou pražské zábavní scény. Ostravu zvolila právě kvůli rodinnému zázemí sestry Milči. **A tehdejší ostravský operetní soubor jí umožnil, aby uplatnila to, co uměla nejlépe: propojování komediální nadsázky s přirozeným projevem.** Například její ztvárnění role kuchařky Karolíny v operetě *Děvče z přístavu* (1941) se stalo legendárním. Diváci prý buráceli smíchy, když Karolína na jevišti dirigovala chod kuchyně i své okolí, a vzápětí tichli dojetím, když se hledištěm nesl Lídin podmanivý zpěv.

**„V té době napsal jsem také pro ni
operetu Ať se mládí vydovádí, ve které
se s Adolfem Minským oba pořádně
vydováděli a měli ohromné úspěchy.“**

(Mirko Hanák)

V nelehké protektorátní době vytvořila legendární jevištní dvojici s hercem, režisérem a komikem Adolfem Minským. Jejich manželské a partnerské etudy se staly velmi populární. Excelovali spolu v hudební komedii *Slečna manekýnka*, kde Minský zosobnil portýra Bonifáce Rosničku a Theimerová jeho rázovitou ženu Cecilii, či v klasické operetě *Hrabě Luxemburg*. Nadšené reakce dobové kritiky za nepodbíživý humor sklídili jako Šimon a Šimonová v Kubínově operetě z hornického prostředí *Děvčátko z kolonie*. **Na tuto komediální souhru Theimerová navázala i v poválečném období, kdy se setkala s nastupující mladou generací, především s budoucím bardem ostravské operety Josefem Kobrem. Ve svých pamětech na ni vzpomínal s obrovskou úctou jako na mistrovskou učitelku jevištního timingu a improvizace.** Diváci milovali jejich dialogy, například v zhudebněné Wildeově hře *Jak je důležité mítí Filipa*, kde Kobr hrál lehkomyšlného Algernona a Theimerová ztvárnila jeho přísnou tetičku Lady Bracknellovou. Velmi si považovala i drobných činoherních rolí. Tvrdila, že

činohra je její stará láska. Její oblíbenou rolí byla služka Sally v inscenaci *Chléb na Niskavuori* v režii Jiřího Myrona. Přestože byla Lída Theimerová především jevištní umělkyní, její hlas a talent neunikly ani pozornosti rozhlasu a hned po vzniku samostatné republiky v roce 1918 stanula také před filmovou kamerou. V němě krátké komedii *Sen fráteru Ondřeje* ztvárnila hlavní roli po boku prvního českého filmového herce Josefa Švába-Malostranského. Tento snímek se však nedochoval a stejný osud potkal i její zvukové stopy – v archivech nezůstaly žádné nahrávky Lídina hlasu. Její umění tak zůstalo skryto v naprostém tichu, odkázáno pouze na textová svědectví kritiků a kolegů, které najdeme mimo jiné ve vzpomínkové brožurce *75 let Lidy Theimerové*, jejíhož vydání se nedočkala. Zemřela po těžké nemoci pět dní před svými narozeninami. Neuskutečnil se ani připravovaný večer, na němž chtěla naposledy vystoupit se svými slavnými čísly, díky kterým zanechala nesmazatelnou stopu v historii pražských i evropských kabaretů a divadel a stejně tak na ostravské operetní scéně. (kp)

Lída Theimerová (Lady Bracknellová) s Josefem Kobrem (Algernonem) v ostravské zpěvohře JAK JE DŮLEŽITÉ MÍTÍ FILIPA (1954)
Foto František Krasl

OSTRAVSKÝ DIVADELNÍ ARCHIV!!!

**Historie a současnost všech profesionálních ostravských divadel
digitální formou na jediné adrese!**

Doposud digitalizované informace, fotografie, divadelní programy, plakáty a další tiskoviny, ať už k inscenacím, či jednotlivým umělcům, jsou kdykoliv k nahlédnutí na adrese **www.divadelniarchiv.cz**.
A databázi stále doplňujeme!

Plakát pro Lídu Theimerovou z Červené sedmy od pražského malíře a grafika A. V. Hrsky, 1920

DIVADLO PROBOUZÍ SMYSLY A OTEVÍRÁ SRDCE! A TO I V TELEVIZI!

PICASSIÁDA (1963) – Hana Šarounová a Rudolf Brom
Zdroj: Česká televize (TS Ostrava)

Balet a tanec nebývá každodenním návštěvníkem televizních obrazovek. Zachytit kamerou umělecký pohyb ve vši jeho komplexnosti a dynamice není jednoduché dnes, natož v dobách začátků televize. Přesto se právě v Ostravě podařilo v době televizního dospívání zrealizovat výjimečný umělecký projekt, který vznikl přehlíženým a téměř „na koleně“ a nakonec dobyt svět.

Na počátku všeho byla dramaturgyně Květa Škutchanová, která stála i za operetními pořady v ostravské televizi, a muzikolog Oldřich Pukl. Potkali se v ostravském rozhlasu, kde měli na starosti hudební vysílání, a při práci se dostali i k ostravskému skladateli Karlu Kupkovi. Ten od roku 1954 až do své smrti v roce 1985 působil ve Státním divadle v Ostravě, nejprve jako korepetitor opery a později jako asistent dirigenta a sbormistr operního sboru. Ostravské divadlo uvedlo dvě z jeho děl, v roce 1960 balet *Florella* na libreto Alberta Janíčka a v roce 1962 operu podle jeho vlastního libreta *Když tančí růže*. Zároveň byl Kupka jako autor scénické hudby podepsán pod desítkami inscenací činohry SDO, DPB i Divadla loutek.

Synchronizujeme zvukový záznam s obrazovou kompozicí

Jednou z jeho skladeb je i symfonická báseň *Picassiáda* z roku 1958. A tato svita pro velký orchestr inspirovaná kresbami Pabla Picassa k Ovidiovým *Metamorfózám* se stala základem celého projektu. Vznikající tým doplnili další důležití členové – scénograf Otakar Schindler, a především choreograf Pavel Šmok. Ten působil coby druhý choreograf vedle Emericha Gabzdyla v baletu SDO v letech 1960–1964.

Z portréty Emericha Gabzdyla v rámci televizního cyklu DEJTE LÉTA ŽIVOTU (1990)
Zdroj: Česká televize (TS Ostrava)

Spolupráce na *Picassiádě* se nakonec promítla i do toho, že Šmok Kupkův balet *Florella* inscenoval v roce 1963 v nedaleké polské Bytomi.

Schvalujeme programový záměr a zahajujeme přípravu

Režisérem projektu byl Ivo Stolařík, osobnost s obrovským intelektuálním a uměleckým záberem a se silným vztahem k hudbě i regionu. V televizi tehdy působil jako tzv. režisér dne, ale díky své fundovanosti ihned pochopil, že mají v rukou mimořádný materiál. Televizní verze Kupkovy půlhodinové skladby tak měla ještě před samotnou realizací naprosto přesnou podobu. Popisy záběrů, střihů i prolínaček byly pečlivě zaneseny do partitury. A přestože sama televizní instituce nebyla k projektu příliš vstřícná finančně ani organizačně, vzniklo nakonec výjimečné dílo. Otakar Schindler navrhnul jednoduchou, ale působivou scénu snového oblačného horizontu přecházejícího v podlahu. Na jejím pozadí se jasně rýsovala dokonalá těla tanečníků rámovaná hypnoticky působícími černými trikoty i autenticitou holé kůže. Tančili tehdejší

Primabalerína Olga Borisová-Pračíková se představila v portréty v cyklu DIVADLO ŽIJE! (2017)
Zdroj: Česká televize (TS Ostrava)

členové baletu SDO v čele se sólisty Hanou Šarounovou a Rudolfem Bromem. Ten posléze odešel v roce 1964 s Pavlem Šmokelem do Prahy, kde v rámci nejužšího jádra šesti tanečníků spoluzakládal Studio Balet Praha. Stalo se reprezentantem české nové vlny v choreografii a na jeho odkaz v roce 1975 navázal Pavel Šmok souborem Pražský komorní balet.

Přejeme vám hodnotný (noční) umělecký zážitek

Dílo překračující hranice žánrů mělo na obrazovkách premiéru v lednu 1963 v pozdním čase dvaadvacáté hodiny. Schvalovatelé projektu k němu totiž neměli velkou důvěru, a tak noční vysílací čas dle nich zaručoval případnou „menší ostudu“ díky nižší sledovanosti. Velice se ale přepočítali, protože ani tato překážka nemohla zabránit bouřlivé odezvě z řad běžných diváků i uměleckých kolegů. Rychvaldský rodák a sólista ostravské opery v letech 1943–1949, v té době už člen Národního divadla v Praze Přemysl Kočí napsal režiséru Stolaříkovi: „*Byl jsem ohromně překvapen vynikající úrovní celého pořadu, všech účinkujících, včetně střihů, kamer a pochopitelně režie. Udivila mě choreografie i dokonalé výkony baletu. Zkrátka a dobře, byl jsem pyšný na Ostravu.*“ Pochvalu poslal z Vídně R. A. Dvorský a Hana Vítová, korespondenční lístek s chválou přišel i od Jana Wericha. Pozitivními ohlasy nešetřila ani kritika v tisku.

Pro velký úspěch zařazujeme znovu do vysílání

To vše způsobilo, že za dva měsíce bylo dílo zaznamenáno tzv. telerecordingem. Tehdejší technologií pro uchování vysílaných děl, kdy se signál z přenosového vozu natáčel 16 mm kamerou z obrazovky. V půlce roku 1963 se *Picassiáda* vysílala i potřetí, to už ale byla natočena na 35 mm film díky spolupráci s filmovými ateliéry

v bratislavské Kolibě. Původně přehlížené dílo se stalo výkladní skříní Československé televize, a bylo dokonce posíláno na soutěže. Tou nejceněnější trofej se stalo ocenění na festivalu v Cannes v kategorii výchovných filmů, které projekt získal v roce 1964.

Přecházíme k další části programu

Ostravskému studiu se podařilo vytvořit první taneční film v historii nového masmédia, a přestože dnes už je *Picassiáda* pozapomenuta, výjimečné postavení jí zůstává dodnes. Tanečnímu umění a baletu se ostravská televize věnovala i nadále, k realizaci taneční tematiky na obrazovkách byl zván třeba režisér Ilja Hylas, který natočil *Slovanské tance* (1969) nebo balet *Peer Gynt* (1976) či tituly s názvem *Lucerna aneb Sen letní noci* (1978) a *Můj Oněgin* (1979), oba s choreografií Petra Zdeňka Koželuha.

Mnohem později pak tehdejší šéf činohry NDM Juraj Deák převedl na televizní obrazovku záznam baletního večera NDM *The Beatles – taneční variace* (1997). V divadle inscenaci choreograficky a režijně připravil jeho kolega, šéf souboru baletu NDM Igor Vejsada, který mimo jiné účinkoval i v dokumentu z roku 2008 s názvem *Krátký život baletní* s hořkým

Z televizního snímku s názvem LUCERNA ANEB SEN LETNÍ NOCI (1978) v choreografii Petra Zdeňka Koželuha
Zdroj: Česká televize (TS Ostrava)

podtitulem *Pád z uměleckého výsluní bývá strmý a bolestný*.

Uvádíme ukázkou z neoficiálního tvůrčího hledání

Ostravská televize se ale nevěnovala jen oficiálním proudům v tanečním světě. Režisér Ivo Macharáček třeba zaznamenal tanečně-divadelní variaci na faustovské téma s názvem *Tanec s Faustem* (2000). To byla autorská inscenace Tanečního divadla Zóna v choreografii pozdější šéfy baletu NDM Lenky Dřímálové. Televizní počín to byl záslužný i pro historii. Taneční divadlo Zóna tehdy bylo regionální platformou pro rodící se nezávislou scénu současného tance a jeho inscenace propojovaly moderní tanec, výraznou hudební složku a specifické výtvarné prostředky.

Zveme vás na setkání s umělci

Nedílnou součástí televizního mapování ostravského tanečního světa byly a jsou portréty významných osobností oboru. V roce 1990, tři roky před choreografovou smrtí, vznikl čtvrt hodinový medailon dlouholetého šéfa baletního souboru Emericha Gabzdyla, který se vysílal v rámci cyklu pro seniory *Dejte léta životu. Tancuji životem* (2002) byl pak název televizního profilu sólistky a baletní mistryně NDM Tamary Černé. V rámci pořadu *Divadlo žije!* vznikl v roce 2014 portrét tanečníka a choreografa Igora Vejsady a v roce 2017 portrét primabaleríny Olgy Borisové-Pračíkové. Umělkyni, která v roce 1993 přišla do České republiky z Ukrajiny, vyzpovídali ve stejném roce i v rámci cyklu *Babylon*, který se zaměřuje na život cizinců u nás a Čechů v zahraničí. A ve stejném pořadu se v roce 2023 představila i polská tanečnice a choreografka Natalia Adamska, která od roku 2017 působí v Ostravě.

Nepřepínejte, vysílání bude za okamžik pokračovat...

(at)

POŠLETE SVÉ
PŘEČTENÉ KNIHY DÁL
VYMĚŇTE JE V LUXORU ZA NOVÉ

Vše jednoduše a rychle pomocí aplikace
Můj Luxor, kde okamžitě vidíte výkupní cenu.

MŮJ LUXOR
STÁHNĚTE ZDE

LUXOR

VAŠE KNIHKUPECTVÍ LUXOR V OSTRAVĚ:

AVION SHOPPING PARK
Rudná 114/3114
Ostrava - Zábřeh

OC FORUM NOVÁ KAROLÍNA
Jantarová 3344/4
Ostrava 2

DŮM KNIHY OSTRAVA
Smetanovo náměstí 222/8
Ostrava

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – LISTOPAD 2026

3.	ŘULULUM		18.30	Č
4.	REQUIEM	VOP	18.30	O
5.	MOJŽÍŠ A FARAON aneb Přechod Rudého moře	C	18.30	O
7.	VELRYBA	PS2	18.30	Č
11.	PŘEDÁVÁNÍ OCENĚNÍ DÁRCŮM KRVE		17.00	Z
12.	GISELLE – premiéra	PP	18.30	B
14.	GISELLE – druhá premiéra	MP	18.30	B
15.	GISELLE	N	15.00	B
17.	REVIZOR		16.00	Č
18.	GISELLE	F	18.30	B
19.	GISELLE	C	18.30	B
21.	TURANDOT		18.30	O
22.	IDIOT		16.00	Č
24.	REQUIEM	E	18.30	O
25.	TURANDOT		18.30	O
26.	BŮH v rámci 28. ročníku Festivalu ostravských činoherních divadel OST-RA-VAR		18.30	Č
26.	REQUIEM – hostování ve Dvoře Králové		19.00	O
27.	IDIOT v rámci 28. ročníku Festivalu ostravských činoherních divadel OST-RA-VAR		18.30	Č
28.	VELRYBA v rámci 28. ročníku Festivalu ostravských činoherních divadel OST-RA-VAR	PS	18.30	Č
29.	HRÁČ	N	15.00	O

GALERIE SOUČASNÉ MALBY DIVADLA ANTONÍNA DVOŘÁKA

12. 11. 2026 – 12. 1. 2027
Martin Cihlár: **GÖBEKLI TEPE SOUNDSYSTEM**
Vernisáž 12. listopadu 2026 v 17 hodin
Kurátor výstavy Martin Mikolášek

Výstava je přístupná veřejnosti vždy hodinu před začátkem představení

PROGRAM – PROSINEC 2026

3.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		11.00	B
3.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
4.	HRÁČ	D	18.30	O
5.	MOJŽÍŠ A FARAON aneb Přechod Rudého moře		18.30	O
8.	REVIZOR		18.30	Č
9.	BŮH	II.	18.30	Č
10.	VELRYBA	C	18.30	Č
10.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování v německém Bonnu		19.30	B
11.	IDIOT		18.30	Č
11.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování v německém Bonnu		19.30	B
12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování v německém Bonnu		15.00 a 19.30	B
13.	ŘULULUM		16.00	Č
13.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování v německém Bonnu		14.00 a 18.00	B
16.	REQUIEM		18.30	O
17.	TOSCA		18.30	O
18.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
19.	REQUIEM	PS	18.30	O
20.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
22.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
25.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		17.00	B
26.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		17.00	B
27.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		17.00	B
28.	ŘULULUM		18.30	Č
29.	RUSALKA		18.30	O
30.	TURANDOT		18.30	O
31.	REVIZOR		17.00	Č

Změna programu vyhrazena!

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, K – koncert

Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., PP, MP, PS, PS2

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – LISTOPAD 2026

1.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		16.00	M
5.	KRVAVÁ SVATBA – školy		10.00	Č
5.	KRVAVÁ SVATBA		18.30	Č
6.	TESTOSTERON		18.30	Č
8.	TESTOSTERON		16.00	Č
11.	KINKY BOOTS		18.30	M
12.	KINKY BOOTS		18.30	M
13.	ZKOUŠKA ORCHESTRU	IV.	18.30	Č
14.	MAMMA MIA!		18.30	M
15.	MAMMA MIA!		16.00	M
17.	MAMMA MIA!		16.00	M
18.	KRVAVÁ SVATBA		18.30	Č
19.	ZKOUŠKA ORCHESTRU	VII.	18.30	Č
21.	CHICAGO		18.30	M
22.	CHICAGO		16.00	M
24.	DONAHAI (Hole dupy)		18.30	Č
25.	ZKOUŠKA ORCHESTRU v rámci 28. ročníku Festivalu ostravských činoherních divadel OST-RA-VAR	II.	18.30	Č
26.	CHICAGO		18.30	M
27.	CHICAGO		18.30	M
28.	ELISABETH		18.30	M
29.	ELISABETH		16.00	M

PROGRAM – PROSINEC 2026

1.	ZKOUŠKA ORCHESTRU	V.	18.30	Č
2.	KRVAVÁ SVATBA		18.30	Č
3.	KINKY BOOTS		18.30	M
4.	KINKY BOOTS		18.30	M
5.	ZKOUŠKA ORCHESTRU	PS2	18.30	Č
6.	DONAHAI (Hole dupy)		16.00	Č
8.	PRODUCENTI		18.30	M
9.	PRODUCENTI		18.30	M
10.	KINKY BOOTS		18.30	M
11.	KINKY BOOTS		18.30	M
12.	TESTOSTERON		18.30	Č
13.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		16.00	M
15.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
16.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
17.	ELISABETH		18.30	M
18.	ELISABETH		18.30	M
19.	ELISABETH		18.30	M
20.	MAMMA MIA!		16.00	M
22.	MAMMA MIA!		18.30	M
25.	MAMMA MIA!		17.00	M
26.	MAMMA MIA!		17.00	M
27.	DONAHAI (Hole dupy)		17.00	Č
28.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
29.	ZKOUŠKA ORCHESTRU		18.30	Č
30.	TESTOSTERON		18.30	Č
31.	CHICAGO		17.00	M

Změna programu vyhrazena!

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 108. DIVADELNÍ SEZÓNU

- Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského**

 - **zvýhodnění 50% pro seniory nad 65 let, pro ZTP, ZTP/P** (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
 - **zvýhodnění 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty**, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
 - **zvýhodněné vstupné 120Kč pro členy klubu Mladého diváka**, zvýhodnění lze uplatnit na celý repertoár NDM (mimo představení hostujících souborů a speciálních akcí)
- **zvýhodnění 50% pro držitele ITIC karty / pro pedagogy**, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
 - **zvýhodnění 50% na rodinné vstupné** (pouze u takto označených představení)
 - zvýhodnění se nesčítají
 - NDM je oprávněno poskytovat zvýhodnění změnit/uplatnit pouze na vybraná představení

**pokud není uvedeno jinak*
- Více na **www.ndm.cz**

PROGRAM – LISTOPAD 2026

6.	CELKEM VŠEDNÍ DNY – česká premiéra	19.00	M
7.	CELKEM VŠEDNÍ DNY – druhá premiéra	19.00	M
10.	PODOBA VĚCÍ	19.00	Č
11.	PRAVDA	19.00	Č
12.	SOUTRAK NAD KRAJINOU	19.00	Č
13.	CELKEM VŠEDNÍ DNY	19.00	M
14.	AGNETHA VOLÁ S.O.S.	19.00	Č
15.	KARDINÁLNÍ CHYBA	16.00	Č
18.	CELKEM VŠEDNÍ DNY	19.00	M
19.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
20.	HORNICKÉ VDOVY – derniéra	19.00	Č
21.	BABYLON BALET	19.00	B
22.	BABYLON BALET	16.00	B
23.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
25.	CELKEM VŠEDNÍ DNY	19.00	M
29.	O LÍNÉ BABIČCE	11.00	Č
29.	O LÍNÉ BABIČCE	16.00	Č

SLAVNOSTNÍ SÁL ALBERTA JANÍČKA

PROGRAM – LISTOPAD 2026

3.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
----	-------------------------	-------	---

PROGRAM – PROSINEC 2026

14.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
-----	-------------------------	-------	---

GALERIE OPERA DIVADLA JIŘÍHO MYRONA

10. 11. – 29. 11. 2026

OSKAR Ostrava 2026
Vernisáž 10. listopadu 2026 v 16 hodin

Výstava je přístupná veřejnosti vždy hodinu před začátkem představení

PROGRAM – PROSINEC 2026

1.	INTERVIEW	19.00	M
2.	CELKEM VŠEDNÍ DNY	19.00	M
3.	AGNETHA VOLÁ S.O.S.	19.00	Č
4.	KARDINÁLNÍ CHYBA	19.00	Č
5.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
6.	O LÍNÉ BABIČCE	10.00	Č
12.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
19.	KDO JE TADY ŘEDITEL? – premiéra	19.00	Č
21.	KDO JE TADY ŘEDITEL? – první repríza	19.00	Č
22.	KDO JE TADY ŘEDITEL?	19.00	Č

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

K nákupu vstupenek akceptujeme tyto benefiční platby:

PLUXEE
EDENRED
UNIŠEK
BENEFIT PLUS
GALLERY BETA

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM, více na www.ndm.cz.

KAVÁRNA NÁRODNÍ DŮM

PROGRAM – LISTOPAD 2026

2.	POETICKÁ KAVÁRNA	18.00
----	------------------	-------

PROGRAM – PROSINEC 2026

7.	POETICKÁ KAVÁRNA	18.00
----	------------------	-------

Změna programu vyhrazena!

JAK A KDE VZNIKÁ DIVADLO?

Nahlédněte s námi do míst, kam se běžný návštěvník divadla jen tak nedostane.

INFORMUJEME VÁS

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- **PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legii 148/14, Ostrava**

pondělí 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
úterý 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
čtvrtek 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
pátek 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
sobota a neděle zavřeno

tel.: **596 276 203, 596 276 242**
e-mail: vstupenky@ndm.cz
objednávky vstupenek nad 10 ks
tel.: **596 276 189, 596 276 260**
- **PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legii 148/14, Ostrava**

pondělí 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
úterý 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
čtvrtek 9.00 – 12.00 zavřeno
pátek 9.00 – 12.00 zavřeno
sobota a neděle zavřeno

tel.: **596 276 202, 724 892 133**
e-mail: predplatne@ndm.cz

- **e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO** – nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz (zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích **Colosseum Ticket** a **Ticketportal**
- **hodinu před začátkem představení u pokladny** – v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420** – v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava. Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

prodej – předprodej vstupenek

www.ndm.cz

REDAKCE

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legii 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: **596 276 111**, e-mail: vstupenky@ndm.cz

Ředitel: Jiří Nekvasil

Správní ředitel: Vítězslav Raszka

Hudební ředitel opery: Marek Šedivý

Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek

Šéfka baletu: Lea Bessoudo Greck

Šéfka muzikálu: Kateřina Svobodová

Šéf výpravy, vedoucí scénické výroby: Pavel Klein

Technický šéf: Otakar Mlčoch

Šéfka marketingu a obchodu: Lucie Kajnarová

Tisková mluvčí a PR: Šárka Swiderová

Šéfka mimořádných projektů: Markéta Chlebová

Adresa redakce: Čs. legii 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava

Odpovědná redaktorka: Zuzana Váhalová Rausová

Autoři textů: Marek David, Lenka Dřimalová, Halina Františáková,
Pavel Gejguš, Helena Havranová, Martin Mikolášek, Hana Nováková,
Tereza Osmančíková, Karolína Pokorná, Zuzana Rafajová, Barbora Skálová,
Kristýna Slezáková, Tereza Strmiska, Kateřina Svobodová, Alice Taussiková,
Norbert Závodský

Program a repertoár: Milena Sladká

Technická spolupráce: Hana Marušáková

Grafická úprava: Václav Melecký

Redakční uzávěrka: 25. 9. 2026

Vychází: 26. 10. 2026

Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské

Tisk: CZECH NEWS CENTER, a. s.,
CZECH PRINT CENTER tiskárna Ostrava

ISSN 2533-705X

NÁRODNÍ DIVADLO
MORAVSKOSLEZSKÉ

OPERA • ČINOHRA • BALET • MUZIKÁL

DARUJTE DIVADLO

Vánoce pokračují v hledišti

VSTUPENKY • VOUCHERY • PŘEDPLATNÉ • BALÍČKY

HLEDÁTE VÁNOČNÍ DÁREK?

Přijďte za námi a využijte naši speciální vánoční akci

6. 12. | Avion Shopping Park Ostrava

13. 12. | Forum Nová Karolina

Zakoupíte-li si jednu vstupenku, druhou získáte jako dárek

Platí pouze na akci 6. a 13. 12. 2026. Těšíme se na vás!

Sledujte
vánoční nabídku
na www.ndm.cz

MÉDEA – Julie Světlíková
Původní fotografie Martin Kusyn
Úprava fotografie pro vánoční kampaň Václav Melecký